

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, márczius 27-én. 86. szám.

Vándorló szavazatok.

Furcsa hírekkel jönnek vissza párt-köreikbe a mezei hadak. Azt mesélik, hogy odakünn a vidéken legendák járnak. Mintha még az idén új választásokra kerülne a sor s mintha ekkor a szavazatoknak az a vándorló kontingense, amely a higany mozgékonyaságával gurul szét, egészen másképp helyezkednék el, mint az utolsó választáskor. Apostolok járják be az országot, akik új keresztes háborút prédikálnak, de csak csinyján, de csak titokban. A nagyobb nyilvánosság elkerülésével oltják a nép hitébe, hogy ma már csak egy ellenzék van és pedig az, amely a „kereszt nevében“ száll sikra az uralgó-rendszer ellen. Minden más ellenzék elesett a csatatéren s eljövendő harcokban már csak olyan szerepe lehet, mint a Csaba királyfi hadseregének. Megjelenhetnek szellemparipáikon a levegőben; de akkor is csak a levegőben fognak harcolni. Jöjjetek és erősítétek tehát az egyetlen földönjáró ellenzékét! — hangzik a prédikáló apostolok szózata.

S a mezei hadak elbeszélésének az a veleje, hogy a néppárt ugyan vereségből vereségbe bukácsol a parlamentben, de ugyanakkor erősen terjeszkedik a vidéken. Ez a faktum kétségtelenül figyelmet érdemel. Mert ha bizonyosra vehető is, hogy a néppárt terjeszkedése egy pillanatra sem veszélyezteti azt a szigetet, amelyen az ország szabadelvű közvéleménye, az elégedettség természeténél fogva nemcsak máról holnapra rendezkedett be, hanem állandó sátrat vert, — de azért a sziget lakóinak sem lehet közönyös, hogy miképen alakulnak körül a viszonyok. Egy tisztavízű ellenzék

temperálhatja és felfrissítheti az egész kormányzat levegőjét, de a mocsár sehogyssem lehet kívánatos szomszédság. S akármilyen megnyugtató, hogy a szavazatok túlnyomó többsége nem érez hajlandóságot a vándorlásra, a közszellem szempontjából az sem lehet közönyös, hogy merre és hol helyezkednek el a vándorló szavazatok. Fellegvárának biztonságából tehát a szabadelvű közvélemény is aggodással nézhetné, hogy most egyszerre nagyobb mennyiségben sietnek a néppárt segítségére azok az elégtelensek, akik eddig akár a nemzeti, akár a függetlenségi pártot iparkodtak erősíteni.

Szerencsére, veszedelem csak abban volna, ha ezeket a vándorló szavazatokat igazán az ellenállhatatlan kényszer kergetné a néppárt táborába; ha ez a párt akár embereinek kiváltsága, akár programjának ereje, akár pedig csak az általános szellem változása következtében minden más ellenzék elől elvinné a pálmát. Mert akkor gyökeret verhetne a nemzet földjében s ami egyszer meggyökerezett, azt az idő meg is növesztheti. Ehhez csak kedvező időjárás kell. De ebben a konkrét esetben nem lehet szó ilyesmiről. A néppárt táborából még nem bukkant ki az az erős ember, aki a maga nagy egyéniségével irányt tudna szabni egy egész párt cselekvésének. A párt programja a Don Quichotte-ok szellemi öröksége: harcz a szélmalom ellen. Mert a vallást akarja védeni, amelyet senki sem támad. Az általános szellem pedig sehol sem mutat olyan jelenséget, amely azt igazolná, hogy ez a nemzet aszerint akarna pártokra oszolni, ahogy az egyik tábor

híve a kötelező polgári házasságnak, a másik pedig mindenáron revízió alá vonná. Az általános szellem ma, jobban mint valaha, a nagy gazdasági problémákon tépelődik s hajlandó volna ezeknek minden egyebet alárendelni.

Ha mégis van alapja azoknak a híreknek, hogy a néppárt minden parlamenti veresége daczára hódít a vidéken, ennek felszínesebb okai vannak. A vándorló szavazatok természetében rejlik az időszaki helyváltoztatás. Ha másért nem, egyik pártról a másikra vándorolnak olykor már azért is, hogy mindent végigpróbáljanak. Ez az elégtelenség ősi szokása; mindennel kísérletezni, hogy esetleg a legjobbnál meglehessen pihenni. De van azonfelül a vándorló szavazatoknak egy jelentékeny kontingense, amely mindenkor a legujabb áramlathoz csatlakozik. Ezek sem állandó tartózkodásra, hanem csak a még újabb áramlat jelentkezéséig. Ez a kontingens épen úgy felszöktette a vidéken a néppártiak számát, mint ahogy a másik oldalon beállított a szocialisták táborába, pedig a szocializmusnak a törvényhozásban még nincs is képviselője. Sőt talán éppen ez a körülmény okozza, hogy ez idő szerint a szocializmus és a néppártiság még nagyon jól elfér egymás mellett; ami azonban mindjárt megváltozhatik, mihielyt a szocializmus is parlamenti képviselőre törekszik s a választónak határoznia kell, hogy a néppárthoz vagy a szocialista párthoz akar-e csatlakozni. Abban a pillanatban magától meg fog ritkulni a néppárthoz vándorolt szavazatok száma.

De van a néppárt látszólagos hódításának más mesterséges oka is. Amit

A káptalani pontyok.

A papi vagyonról ugyan soha sem lehetnek pontos adataink és tényleg már sok ember elámult például azon, hogy a besztercebányai püspöknek nincs annyi jövedelme, mint a nagyváradi nagyprépostnak; a papi vagyon megoszlása szóval egészen rendszertelen és kipuhatolhatatlan, mindazonáltal én itt hiteles tény gyanánt állíthatom, hogy a csébi kanonokok nem sokkal gazdagabbak a templom egerénél. Igen természetes persze, hogy nem kell mindjárt megijednünk, mert azért a főtisztelendő urak arczáról még korántsem sir le a nyomor. Ép ellenkezőleg. E violaszínű-mozettás, arany mellestillagos urak mindnyájan megnyerő külsőnek örvendeznek és látszik rajtuk, hogy törvényes kinevezés által jutottak a közepes polgári jólét fogalmához, melyet a társadalom gyanakorossága, a szocialisták, forradalom utjának megszerzeni. Különbön címzetes püspök, vagy pápai prelátus, azaz méltóságos ur, egy sincs a csébi káptalanban. A széles tölgyfa-stallumokon egy kanonok sem szokott hasított ujjú, térdig érő selyempönyiben megjeleni; könyökig érő egyforma gallérkájuk bi-

zonyítja, hogy egyenlők ők mind a hatan és egyikük sem szokott kitüntetések után futni. Ezt a gallérjuk bizonyítja. Egyébiránt nem is tudnak ők futni. Ezt a testalkatuk bizonyítja.

A káptalan régi egyemeletes házai a homokhegy oldalán vannak, orgonabokrok és gyümölcsfák között, és ha a szellő végigfúj a virágzó fákon, szinte havaz itt a május. De még előbb, nagybőjt idejében, míg csak rügyek és barkák vannak, egy szamaras kordé szokott a káptalani házak között járni minden szerdán reggel. A kordéra ilyenkor egy akós hordó van felkötözve, mely súlyos lehet, mivel a számar láthatóan erőlködik és büszke fejtartásával hiába igyekszik jelezni, hogy ő a főtisztelendő káptalannak szolgál. A számarnak, szóval, egészen emberi a sorsa. Judica vasárnapja után való szerdán még a nagyprépost is azt jegyezte meg az ablakban:

— Ennek a számarnak van ambíciója, de ha így folytatja, bele is szakad nemsokára.

Tehát a nagyprépost is azt mondta, hogy a szegény állatnak egészen emberi a sorsa, — azonban az itt igen mellékes, hogy mit mondott a nagyprépost, a kanonokok közt az első. Ennél sokkal fontosabb az, hogy mikor

szerdánként fölmerült a csébi meg a hordó, hogy akkor mit mondott a magister junior, az ifjabb mesterkanonok ur, a kanonokok közt a hatodik, a legutolsó...

Ugyanis a szamaras kordéval emberemlékezet óta a dunai fogást szokták beküldeni a káptalan halászaik: haresát, süllőt, pontyot, kecségét vegyesen, mely azután mindig szám szerint arányosan megosztott a kanonok urak között, de természetesen úgy, hogy a válogatás rangsor szerint következett. A kordé legelőször is a nagyprépost háza előtt állott meg, ki így adta ki az utasítást már régen:

— Itt, az Ur Jézus nevében, leteszél, édes öcsém, minden fajtából egyet-egyét; a harcsából kisebbet válogatsz, a süllőből, kecségéből nagyobbacska. De a legnagyobbakat nem válogatod ki, mert nem szabad elbiznunk magunkat azért, hogy az Ur Jézus első helyre tett minket.

A nagyprépost után következett az olvasókanonok, ki azonban gyomorbeteg volt és legtöbbször meg sem állította a kordét. Azután az éneklő kanonok jött, de annak már még egy sem kellett a csébi hal; az éneklő kanonok ugyanis képviselő volt és jobbra Buda-

ez a párt csak legutóbb, az appropriáció vitája során mert nyíltan megvallani, a szószekekről való politizálást és a felekezeti szünetedélyek felgyújtását titokban már eddig is gyakorolta. Azonfelül éppen ma került nyilvánosságra (amivel a párt szintén nem dicsekedett el eddig), hogy kauzció nyújtásával kötött le magának nemzetiségi, sőt nemzetellenes újságokat. Igaz, Molnár apát sietett ma a törvényhozás előtt kijelenteni, hogy az egyik bunyevác laptól visszavette a kauzciót, mert az a lap a magyarság ellen izgatott, de az is igaz, hogy csak akkor vette vissza, amikor világosan látta, hogy a kauzció eredetének leleplezéséből gyilkos fegyvert kovacsolhatnak ellene és a néppárt ellen. A kiderült hibát tette csak jóvá, pedig nem képzelhető, hogy magának a hibának létezéséről a néppárt korábban is ne tudott volna. Hiszen kauzciót meg sem adnak idegeneknek, mint egy kis tüzet az utcán. A néppárt tehát kétség-telenül ismerte azokat a nemzetiségi izgatásokat, akiknek akna-munkájához a törvényes kauzciót ő adta. S ebből nyilvánvaló, hogy a szószekeken megnyilatkozó politika, a felekezeti gyűlölség folytonos élesztése és a nemzetiségi izgatók lekényereztése szintén sokat tereltek a néppárt felé a vándorló szavazatokból.

Félni azonban ettől az insolid alakulástól nincsen ok. Ahogy a néppárt magához csalta, más és különösen újabb párt ismét el is fogja csalni ezt az örökös mozgó matériát. Legfőleg azok az ellenzéki pártok eshetnek miatta gondolkozóba, amelyek ok nélkül való passzivitással, hiányos színvallással vagy meddő kesergéssel csak a maguk napjait rövidítik. A nemzet lassankint meg is feledkezik róluk és csak így lehetséges, hogy a néppárti vándorapostolok a nemzeti pártot és a szélsőbalat már úgy emlegetik, mint a Csaba királyi hadseregét, amely már elesett, de szellemparipákon elő fog sietni a levegőből a — néppárt segítségére. Ezeket a kis ellenzéki pártokat veszélyeztetli az insolid verseny, mint ahogy a fényes ígéretekkel szédülő szö-

vetkezett is a kisebb bankokat teszi tönkre, míg a megállapodott, jöhrü és régi intézetek nyugodtan nézhetik, mikor fog a nagyhangú szövetkezet a biztos Panama hullámaiban elmerülni.

A szabadelvű közvélemény tehát aránylag nyugodtan hallja a vidékről érkező híreket. De annál nyugtalanabb és idegesebb a szélsőbal. Ma már nem titkolja, hogy elhibázta a taktikát s önkényes némaságával csak azt érte el, hogy a nemzet szinte megfélemedezett róla. Meg tudjuk tehát érteni, ha a függetlenségi párt tagjai minderősebben sürgetik az országos mozgalmat. A vidéki pártkörök is erre nógatják. És husvét után meg is kezdődnek majd a függetlenségi vándorgyűlések. A hivatalos címük ezeknek az lesz: „Mozgalom az önálló vánterület érdekében”. De igazában más ezelt akarnak szolgálni, az elvándorolt szavazatoknak visszahódítását. Vagy (ahogy a szélsőbal egyik legjobb tagja mondta ma a Ház folyosóján): „Mozgalom a veszett fejszének a nyelvéért”.

Segítség a miniszternek.

Egy csunya kis poronty született mostanában a képviselőházban. Szörös a képe, verő a szeme, tátott a szája. A legcsunjabb kölyök az egész campagneból. A szülék se valami nagyon formásak. Most alszik, a dadája is alszik, a doktora is, meg a bábája is alszik és a mama is szundikál. Ne hagyjuk elaludni, mert bizony megérjük, hogy föl se ébred többé. Elaluszna mind, mélységes mélyen; tanyájukat körülnövi a csipkerózsa, amit hamar köréje ültetnek, s ami szur, ha közelébe megyünk. Ha sokáig nézzük a szundikálást, Csipkerózsa kisasszony lesz az alvóból, boszorkányvár a tanyájából, s nem ébred föl soha többé.

Kitalálta már minden újságolvasó, hogy a külföldi biztosító társaságok dolgairól szólnunk. Arról az interpellációról, amely csunya, de legalább is gyanus dolgokról rántotta le a leplet. Arról a kérdéstről, amelyre sok ezer ember várja aggodó türelmetlenséggel a választ a kereskedelmi minisztertől, de hiába várja. Arról a dolgról, amely szóbeszéd tárgya min-

denütt az országban, amelyről mindenki beszél, csak a miniszter nem.

Megirtuk mi is, megirta más is, kormánypárti lapok is, hogy a dolog sietős és egető. Válasz kell rá gyorsan, kimerítően és teljesen megnyugtató formában. Sok ember penzéről van szó, az ország aggodalmának lecsillapításáról.

Báró Dániel Ernő azonban nem siet a kedélyeket megnyugtatóni. Dániel Ernő általában nem siet. De minék is, hiszen olyan szép a jelen. A dicsőség, a bárói rang, a miniszteri szerep. És olyan ostobaság, hogy az idő nem áll meg a kedvéért és nem gyönyörködik ő benne, a megmérhetetlen talányban, hogy miért miniszter ő voltaképen? Az idő ellenben siet és egyszer csak túlhaladja őt is. . . Hiszen már a nagy Bismarekot is tulszárnyalta.

Nem tudjuk tehát, hogy őt mi érheti, hanem ezt a biztosítási ügyet nem szeretnők, ha nagy művei között ott felejtene az íróasztalán. Vagy ha talán hozzá se kezdene, kolosszális kereskedelmi koncepcziói miatt rá nem érve. Az ügy fontosságának ismeretében, az aggodó honpolgárok megnyugtatósa kedvéért, meg emberbaráti szeretetből (ismervén a kegyelmes ur gyengéit is) siessünk a segítségére.

Miniszter ur, itt csak egy okos, kimerítő, helyes és elfogadható válasz képzelhető. Nyujtsa be a képviselőházban törvényjavaslatot (nyolcz esztendeje vajudnak vele), amely így szól:

Törvényjavaslat

külföldi társaságok biztosítási üzleteiről.

1. §.

Hogy Magyarországon valamely külföldi társaság biztosítási üzletet folytathasson, minden biztosítási ágra százezer forint biztosítási alapot tartozik az állam pénztárába befizetni. (Eddig ezt a biztosítékot csak papírosan mutatták ki.) A százezer forintos letét mindaddig vissza nem vonható és más célra nem használható, míg az illető társaság biztosítási üzleteket köt.

2. §.

Minden külföldi biztosító társaság tartozik magyarországi igazgatóságot szervezni, amely teljesen függetlenül az anyatársaságtól vezet könyveit és számadásait és készíti el mérlegét.

pesten tartózkodott, ahol is igen-hozzászoknak a lazacokhoz és a galócákhoz a papképviselek; a főtisztelendő éneklő kanonok tehát ezen rózsaszínű és gombával körözött husok mellett bizonyára nem is gondolt arra, hogy otthon ép most veti rá magát a halakra a negyedik kanonoknak, a kusztosznak a gazdasszonya és kiszed a hordóból minden süllőt és kecsagét. Nem marad abban egyéb, csak ponty meg harcsa, melyből már most az idősebb mesterkanonokéknál válogathatnak. Legutóljára kerül a kordé az ifjabb mesterkanonokhoz, és tehát ilyenkor szerdánként, midőn fölmerült a csacsi, meg a hordó, Dobó István ur, a leirt korszak ifjabb mesterkanonokja, a kanonokok közt a hatodik, a legutolsó, keserűen szól mindig:

— A magister senior már megint kiszedte a pontyot!

Dobó főtisztelendő ur savanyu volt és mogorva, mint egy ember, akinek mindig szisztematikusan eszik a kedves eledelét. A kaptalani pontyok némelyike pedig ötesztendő volt és az ötesztendő ponty tudvalevőleg októbertől ápriliséig a legkitünőbb. Ez hiteles adat, de aztán Dobó főtisztelendő ur nem is

szerezhetett egyebet a pontyról, csak adatokat. A jó prelátus három éve, hogy kanonokká lett és ez alatt az idő alatt mintegy vezérlő eszméjévé lett neki az, hogy Füller, a senior, mindig eszik előle a pontyot. Kis háztartásában a nagy veszedelmeket is így szokta már kifejezni a gazdasszonya:

— No, nagyságos ur kérem, a magister senior már megint kiszedte a pontyot . . .

Ez a metafora, a szerdai napokat kivéve, annyit jelentett mindig, hogy: eltörött egy régi porcellán, vagy: a kékselyemszélű palliumot kikezdte a moly, vagy a mell-csillagból kihullott a szent István balszeme, a rubintból való. (Csak egy szeme volt neki, a szegényebb kaptalanok tudniillik a profilképét használják a szent királynak, mert így csak egy darab rubinra van szükség. Hasonló elbánás alá esik szent György, a vértanu, valamint szent Márton hitvalló is a szegényebb kaptalanoknál.)

Dobó főtisztelendő ur mindezeknél fogva busult és resignált régen, régen. A kánonjog ismerőinek ugyanis, azt hiszem, főlöszleges megmagyaráznom, hogy a kanonokok minden kaptalani tisedés alkalmával rang szerint szoktak előlépni s így Dobó reverendissimusnak

egyelőre nem volt más kilátása, minthogy Füller rangban ő előtte marad az idők végezetéig és a pontyot is eszik előle az idők végezetéig.

Dobó reverendissimus ennél fogva békés eszközöket próbált használni eleinte. Homályos bőjti délelőttökön, midőn a szentélyben elhallgattak a kórusban imádkozó kanonokok egy perczre és csak a succentor-káplán hadart valamely hosszú antiphonát a stallumok alatt, — Dobó kanonok odasugott a szomszédjának:

— Reverendissime, már megint kiszedtek valamennyi pontyot . . .

A magister senior, a szikár, falánk thomista, meghuzgálta a karinge finom csipkeujját és lesütötte a fejét:

— Majd intézkedem, intézkedem . . .

— sugta vissza. — „Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique, tu vero homo unanimes, notus meus” . . . Vágott most közbe a zoltár, a kórus. „Ha ellenségem bántana, eltűrném, de te, az én tisztársam, az én mindennapos ismerősöm” . . . Dobó e ószknál szemrehányóan pillantott szomszédjára, a magister seniorra. Az még mindig lesütötte a fejét; alázatosan, szégyenlősen. Lesütötte a fejét alázatosan, szégyenlősen. A

3. §.

A külföldi biztosító társaságok magyarországi igazgatóságai állami felügyelet alatt állanak.

4. §.

A külföldi biztosító társaságok díjtartalékai magyar állampapírokban és az országban helyezendő kiel és külső országokba ki nem vihetők.

5. §.

A biztosító közönség a biztosító társasággal ügyletet két és nem lehet a társaságnak részese.

6. §.

Jelen törvényjavaslat végrehajtásával a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter bízott meg.

A gyengébbek és a kereskedelmi miniszter kedvéért essék néhány szó az indoklásról is.

Az első szakaszban szó van arról, hogy a biztosítási alap más célra nem fordítható. Ez szükséges kegyelmes ur! Mostanság van elég biztosító társaság, amely leteszi a százezer forintokat (az egész vagyona is alig nagyobb), bemutatja az igazolását, azután másnap szépen kiveszi a pénzt és azzal dolgozik. Senki se törődik vele és senkinek sincs joga vele törődni. Mert hisz letette a pénzt, eleget tett a törvénynek, amely ezentul semmit se követelhet tőle. Ellenőrzés ma nincs, könyveket nem vezetnek idahaza a külföldi társaságok, hanem künn Newyorkban, Brüsszelben vagy Londonban. A pénzeket is kiküldik oda, a díjtartalékokat.

Igy aztán értelme se volna az állami ellenőrzésnek, mert nincs mit ellenőrizni. Se könyv, se pénz.

Az ötödik szakaszra is szükség van. Ezt is jó lesz a miniszter urnak megmagyarázni.

A külföldi biztosító társaságok majdnem mind beleveszik a kötvényeikbe, hogy a biztosított egyuttal részese a társaságnak, az üzlet társtulajdonosa. Szegény jó magyarjaink ennek még örülnek is. Pedig mint jelent ez? Talán hasznot? Az ördögbe is, ez egyenes félrevezetés.

Az üzletekből a biztosítónak haszna nem lehet, mert ami haszon van, egyszerűen hozzácsapják a díjtartalékhoz és a keleti expreszvonaton, a kereskedelmi miniszter ur sinjein kiszállítják az országból. Párisba, Londonba, Brüsszelbe, Newyorkba. De ha a társaság megbu-

kik (értsük meg jól, nem az anyatársaság, csak a magyarországi fiókja bukik meg) akkor a biztosítónak nincsen semmi követelése a társaságon. Egy garas kárpótlást se kérhet, hisz a saját üzlete ment tönkre, amelylyel ő nem egyezkedett, nem biztosítást kötött, hanem amelynek részese, tulajdonosa volt. Ugy kell neki, mért nem csinálta jobban a saját biztosító társaságát.

Mindezeket jó lesz kegyelmes ur a javaslat indoklásában elmondani. De mondja el mind, mert kevesebbel nem érheti be az ország. S elvégre az talán nem tulságos követelés, ha azt kívánjuk egy minisztertől — egyszer egy esztendőben, — hogy megtanuljon egy újság-cikket könyv nélkül. Egyebet ugy se tanul.

POLITIKAI HIREK.

A szerb egyházi autonomia. Karló-czáról táviratozzák: Brankovics György patriárka meghívására, ma itt a kongresszusi bizalmi férfiak küldötteiből álló bizottság ült össze, hogy megbeszélje a szerb egyházi autonomia szervezetének vitás kérdését. A tanácskozások délelőtt és délután is folytak és eredményük az lett, hogy jelentékeny közlekedés történt a papság és a világiak álláspontja között. Az ülésen megkérték a patriárkát, hívja össze újra a bizalmi férfiak értekezletét, amely elé a vitás kérdésekben elért eddigi közlekedésről részletes jelentés lesz terjesztendő. Teljes egyetértésre azonban, ugy látszik, nem jutott a bizottság. Mivel a tanácskozás bizalmas természetű volt, részletesebb adatok nem jutottak nyilvánosságra.

A főrendiház bizottságaiából. A főrendiház igazoló bizottsága márczius 28-án, hétfőn, délelőtt 11 órakor ülést tart a következő napirenddel: 1. A főrendek jegyzékének folytatolagos kiigazítása. 2. Báro Orczy Andor vagyoni képesítésének elismerését szorgalmazó kérvényének tárgyalása. — A közjogi és törvénykezési bizottság e hónap 29-én, délelőtt fél tizenegy órakor ülést tart. Napirend: 1. A kisbirtokosok országos földhitelintézetéről szóló 1879: XXXIX. törvényzikk módosításáról, 2. „az 1881: LIX. törvényzikk 3. szakaszának módosításáról” és 3. „a polgárosított magyar határvidéken fennálló házközösségi intézményeinek megszüntetéséről szóló 1885. XXIV. törvényzikk némely rendelkezéseinek módosításáról” szóló törvényjavaslatok bizottsági tárgyalása. — A pénzügyi bizottság 29-én kedden délelőtt 11 órakor ülést tart a következő napirenddel: „az 1898.

évi állami költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása. — A közjogi és felirati bizottság 29-én délelőtt 11 órakor ülést tart. 1. Az 1848. törvények megalkotása emlékének ünnepléséről szóló törvényjavaslat; 2. 6 felségéhez intézendő felirat és 3. ezekkel kapcsolatban a képviselőház hónap tizenegyedikén 3007. szám alatt hozott határozatának bizottsági tárgyalása. — A közgazdasági és közlekedési bizottság 30-án, szerdán délelőtt tizenegy órakor ülést tart a következő napirenddel; a gabela-bocche-di cattarói vasutnak, valamint a Trebinje és Grasoza felé vezetendő szárnyvonalnak építéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Molnár János kaucziója.

A Bácskai Hirlap című hetenkint háromszor megjelenő újság — miként azt más helyen is megemlítjük, — ugy leleplezte a néppárt vezérét, Molnár Jánost, mintha csak hatszor jelennék meg minden héten. A néppárt tudvalevőleg diszkrét viszonyt folytat az ország különböző vidékein található pánszláv újságokkal és midőn a viszony gyümölcseiről van szó, rendszerint nem ismeri el az apaságot. Az óvatosságnak ez a neve nem új dolog sem a magánéletben, sem a politikában, de viszont az sem új dolog, hogy az óvatosságnak ez a neve hitelre sehol sem talál. A chance-óknak ennél fogva egyformák maradnak és a kérdés eldöntetlen mindaddig, míg valakit tetten nem érnek. De épen ez a kalamitás érte tegnap Molnár Nepomuki Jánost.

Az eset a következő: Szabadkán, a rendszerint „hazafias” jelzővel illetett bunyevácok (katholikus szerbek) főhelyén egy pár év óta van egy pánszláv újság, Suboticke Novine. (Szabadkai Újság). Szerkesztője valami Karanovits Mladen, célja pedig az, hogy a bunyevácok, akik a „hazafias” jelzöt mindaddig ki is érdemelték, ezentul ébredjenek szlávságuk öntudatára és térjenek arra az utra, amelyen például a turóczen-szentmártoni tótok haladnak. Az újság kicsiny, akkora, mint egy pondró, vagy egy szű. Ereje sem nagyobb, de sikerei azért lehetnek, mert törekvéseiben támogatja a néppárti bunyevác papság is, mint ahogy támogatja Mamuzsich Mátyás, a szabadkai belvárosi prépost-plébános, aki többek közt arról ismeretes, hogy a Himnuszt nem engedi a templomban énekelni. Ebből a kis puskapor-fészekből, a Suboticke Novine-ből, tehát idővel még megszületik a bácskai pánszlávkérdés is, mert a Császka egyházmegyéjében segítségére van neki egy egész papi generáció. Kalocsán egy pár év előtt meghalt egy gazdag nagyprépost, az már évek előtt előkészítette a talajt, mert gondja volt rá, hogy az érseki papnövelde bunyevácjaink növendékeiben ki-

másik szerdán aztán megint kiszedte a pontyot.

Dobó reverendissimus még egy kísérletet tett egyszer később, a püspök születése napján, midőn az aula nagytermében együtt voltak a kanonokok és az udvari papok, kik szintén violaszínű palliumot szoktak viselni, mert jobbára pápai kamarások ők, vagy pápai káplánok, noha még sohasem látták a pápát. Ez alkalommal tehát a kanonok urak színes varrásu fekete keztyüt hordtak és fényes kalapjukról arany makkok csüngtek le hátul; mely különös pompához még hozzájárulván az, hogy Dobó és Fuller főtisztelendő ur, a legtudó sabb két kanonok, a fejét összedugta, kétségtelennek látszott, hogy itt valamely rendkívüli egyházi ügy lehet folyamatban. Talán most épen „piarum fundationum curator”-t választanak? Avagy pláne érseket, mint az olmu-cziek? . . . Sőt talán előkészítik a katolikus autonómiát? . . . Nem, mindez hiu látszat csupán és a valóság az, hogy Dobó reverendissimus megint a fülébe sugott a magister seniornak:

— Főtisztelendő ur, Krisztusban szeretett testvér, az ön gazdasszonya ma is kiszedett minden pontyot . . .

Ez volt az utolsó hiábavaló kísérlet és erre már most azt mondhatná valaki, hogy az egész kázus nem eléggé jelentékeny, mert Dobó István, az ifjabb mesterkanonok, bizonyára a piacon is vásárolhatott volna pontyot, ha oly nagyon kedvelte ezen fajtat. Csakhogy ez az ellenvetés nem ér egy hajtőfát sem, mert nem ismeri a papot, aki azt hiszi, hogy a pap majd pénzen vesz pontyot, mikor neki a javadalmából halak járnak. Az ügyben valóban még egy rendkívüli esemény sem okozhatott fordulást: az tudnillik, hogy a következő évben a csébi püspök meghalt, nem sokkal a születésnapja után és ekkor a káptalan Dobó Istvánt választotta meg az üresedés idejére püspökhelyettesnek. Ami szép egy méltóság és nevezetes jurisdikciókkal van egybekötve, mindazonáltal a kanonoki sorrendet egyáltalán nem tágálja; vagyis a magister senior a püspökhelyettes elől is elette a pontyot.

Ebben az időtájban a puha kerti föld mívelését nézván, gyakran üldögélt a földszinti folyosón Dobó István kanonok ur. Márczius második felében már puha volt a talaj és alkalmas a tulipánhagymák felvételére; ezekkel bajlódott a főtisztelendő ur gazdasszonya, ki-

nek itt még csak a keresztnevet sem írjuk meg, mert ügyelünk a diszkrétcióra. A nap eközben odasütött a kanonok hosszú lüszterkabátjára és oly gyönyörű kékre festette a pipafüstöt, mintha valami drága Havanna-szi-vart szívtak volna az ambituson, avagy mintha odaszállt volna a füst abból a Havannából, melyet a képviselő-kanonok szívtott Pesten. A gazdasszony, kifárasztatván a tulipánhagymáktól, néha leült a kanonok mellé és ekkor a szemléző láthatta, hogy az asszony vállban erős, csipőben karcsu és legfőlebb harmincznyolcz éves és ez itt bátran elmondható, mivel a nevet már ugyis eltöltöttek fönnb.

— A képviselő lesz meg, ugy-e nagyságos ur? — kérdezte az asszony aggodalmasan. A kanonok ravaszul mosolygott és a pipaszárral leintette a képviselőt.

— És, édes lelkem — mondta — képviselő-kanonokból még soha sem létt püspök. Ez is csak olyan legenda, mint a Johanna pápáról szóló. Azért találták ki, hogy a kanonokok választassák meg magukat kormánypárti képviselőnek.

— A nagyprépost ur sem lesz meg —

fejlessze a szláv öntudatot; Szabadkán és környékén tehát seregestől vannak néppárti papok, akik utódai a szabadságharcban annyira kitűnt vitéz bunyevác honvédeknek, de ma már tudni sem akarnak róla, hogy ők nemesek magyar állampolgárok, hanem magyar emberek is.

Már most Molnár Nepomuki János készen kapván egy sereg néppárti papot és egy bunyevác ujságot, előnyös dolognak tartotta, hogy a délvidéken is egy új néppárti hálót kössön. A Subotické Novine-t említi, mely nemrég is márczius tizenötödikéről azt írta, hogy:

„Nem ünnepeünk, mert nem vagyunk magyarok és sohasem is akarunk magyarokká lenni”, ezt a kis pondrót egyszerűen csak át kellett alakítani politikai lapká!...

Molnár Nepomuki János tehát a magyar Komárom plébános, a magyar politikus, aki minden különös kvalitások nélkül is megérte azt, hogy többet emlegetik, mint a legkiválóbb egyházaiakat, megragadta az alkalmat és letette a kaucziót a pánszláv lapnak! Ezt leplezte le a vidéki ujság. A dolog úgy sült ki, hogy a „Subotické Novine” felelős szerkesztőjén, Karanovits Mladen Szabadka város adót egzekválts és lefoglalta a Karanovits Mladen által a „Subotické Novine” részére a városi házi pénztárnál 427/96. sz. alatt letett hírlapi óvadékot. Ez a hírlapi óvadék magyar földhitelezési záloglevelekből állott. Mielőtt azonban a város ezt a követelést behajthatta volna. Molnár János pápai prelátnak, országos képviselő igénykeresetet adott be a szabadkai kir. járásbírósnál 16.959/96. szám alatt, azt állítván, hogy a „Subotické Novine” részére letett hírlapi óvadék nem Karanovits Mladené, hanem az övé, hogy ezt a kaucziót ő tette le, hogy ez a kauczió az ő tulajdona.

Az igénypört Molnár meg is nyerte.

Politikai körökben nagy megbotránkozást keltett ez a tettenérés, mely a néppárt vezérének pánszlávbarátkozását eddig nem ismert mértékben mutatja. Molnár János azt mondta ugyan a Ház folyosóján, hogy ő csak a nyelvet ismerte a Subotické Novine-nek, midőn a kaucziót letette, de a politikai irányát nem ismerte, de ezzel szemben felmerül az az általános emberi szokás, hogy előbb mindenki kíváncsi egy kissé a politikai irányára annak a lapnak, amelyért leteszi az óvadékot. A „Zeitung” című szakkönyv is már bevezető részében figyelmezteti erre a zsurnalisztikával foglalkozókat. Sőt már Gury, a tudós moralista is azt mondta, hogy a tagadás csak addig hasznos, míg az ellenkező nincs bizonyítva.

folytatta most az asszony — mert az öreg, az olvasó-kanonok ur, az meg beteg, az órkánok ur pedig egyszerű esperes-plébános volt egész életében és azt mondják, még deákul is elfelejtett...

— Maradunk hát mi ketten, a teológusok, a graduáltak, Fuller, meg én — vágott közbe Dobó. — Majd meglátjuk, édes lelkem, mi lesz az Úr rendelése, ki megtett engem püspökhelyettesnek egyelőre, de nem adta meg hozzá a pontyot.

Ebben az időtájtban, mondom, ilyenféle beszélgetések előttek meg azt a szerdai reggelt, midőn a kordóját megint végighuzta az utcán a számár: ezuttal ugyan egy kissé lógatván a fejét, mert tudta, hogy a káptalan írva. Dobó kanonok ur a fényes tavaszi reggelen kinyitotta a hálósobája ablakát és már ott állt felkészülve a templomi imádkozásra; barna felöltője alá magára vette volt a karinget, a stólat, a gallért és a meggyiszinűre kopott összecusukható papsapkát is ép akkor tette be egy lapos tokba. A káptalani házak fölött fehér tavaszi felhők szálltak és a székesegyház körül mozogtak a fák, mintha csiklandozta volna testüket a rügy, mely készült kifakadni.

Ev. ref. konvent.

— Harmadik nap. —

Az egyetemes evangélikus református egyház ma folytatta konventjét a református főgimnázium dísztermében. Az érdeklődés ma is nagy volt.

Ott voltak: Tisza Kálmán, gróf Degenfeld József, gróf Degenfeld Lajos, gróf Bethlen Gábor, Simo Lajos országgyűlési képviselő; Ádámi Kálmán, Karap Ferencz református püspökök.

A konvent elnökei Kun Bertalan és Tisza Kálmán voltak.

Először is a tegnapi jegyzőkönyvet hitelesítették. Azután Tisza Kálmán proponálja, hogy az egyházi törvényszék ma délután tartson ülést. Majd előterjeszti azt, hogy mivel ő a konvent megkezdésekor ígéretet tett az iránt, hogy az egyházi hívek tulleltetésének megvédése céljából indítványt fog tenni, most, miután a fontos kérdést alaposan tanulmányozta s e tekintetben többek véleményét kikérte, ezek tekintetbe vételével javaslatát kidolgozta és azt most az egyetemes konvent engedelmével, mint indítványt fel fogja olvasni.

Az indítvány szövege szerint következőképen hangzik:

Tekintettel arra, hogy az evangélikus református egyház hívei igen sok helyen, főleg a kisebb egyházakban az egyházi adóval nagyon meg vannak terhelve, mi némely helyen a kövesebb vagyonnal bírókat már annyira nyomja, hogy az eddig kiszolgáltattott lelkesítő fizetések fentartani és az egyház egyéb kiadásait fedezni saját romlásuk nélkül csak alig-alig bírják;

tekintettel továbbá arra, hogy a lelkesítő fizetéseknek általánlag történő kiegészítése is csak azon esetben hozhatja meg a kívánt eredményt, ha adórendszerünk módosításával első sorban azután ott, ahol ez szükséges, amennyire lehet a közalap segítségével s ha ez sem elég, az állam segélyének is igénybevételevel ott, ahol az egyházi adó a hívekre nézve túlságosan terhes, annak leszállítása lehetővé tétetik;

szólítsa fel a konvent az egyházkerületeket s általuk az egyházmegegyeket a következőkre:

a) hassanak oda, hogy ott, ahol ez eddig nem történt, az egyházi törvényünkben a 246. és 247. §-okban megjelölt módon hozassék be a fokozatos egyházi adó, hogy így a teher igazságosabban oszoljék meg; továbbá az ez iránt szükséges megtevéle után

b) készítsenek mielőbb hiteles kimutatót arról, hogy egyházaikban mily nagy egyházi adót fizetnek — megjelölve ezt pénzben — azon hívek, kiknek állami egyenes adójuk 10 forintnál kisebb, ezenfelül lehetőleg mutassák ki azt is, hogy mennyi az egyes egyházakban levő evangélikus református hívek összes államadója és mennyi az egyháznak évi rendes kiadása;

c) vegyék figyelembe és elkülönítve mutassák ki azt is, hogy ahol felekezeti iskola van,

mennyi pénzt vagy pénzértéket fizet tandíj fejében az a szülő, kiknek egyszerre két gyermeke jár iskolába;

d) ezen adatokat egyházmegyénként összeállítva lehetőleg mielőbb, de mindenesetre a legközelebbi rendes konventet megelőzőleg terjeszték föl a konventre, hogy ezek alapján a konvent megtehesse mindazt, mit egyházunk saját kebelében megtehetőnek tart s amennyiben ez a szükségképen elérendő cél érdekében nem mutatkoznék elégségesnek, a továbbiakra nézve a kormányval az államsegély iránt tárgyalást kezdhesse.

Uj §.

Ugyanezen célból utasítsa a konvent a közalapi végrehajtó-bizottságot arra, hogy a jövő konventig tegyen részletes és indokolt javaslatot arra nézve: mennyit fordíthat a közalap évenként a hívek terhelésének könnyítésére, ha a lelkesítő fizetések kiegészítésére az állam által életbe lépett és a közalap számára eddig adott 100,000 forint megadatlik.

Tisza Kálmánnak e nagyfontosságú indítványát azonban most nem vették lehető tárgyalás alá, hanem azt határozták, hogy ezt kinyomatják 50 példányban és a konventi tagok közt kiosztják, akik azután ezt áttanulmányozhatják és a hétfői konventi tanácskozáson fognak ez ügyben érdemlegesen határozni.

Ezután az egyetemes tanügyi bizottságnak tegnap félben hagyott jelentését tárgyalták végig.

Végül következett a kolozsvári árva, illetve szeretetház ügyének tárgyalása. Az árvaügyi tervezetet Szász Domokos ismertette. E nemes célú intézet a papi gyámi intézetnek kiegészítő része, másrészt pedig az új papi nemzedék megfelelő nevelése által a református egyház magasabb érdekeinek szolgálatában áll. Az intézet úgy lesz építve, hogy mindenik nemű papi árva megfelelő külön helyiségekben lehessen.

A délutáni tanácskozáson a konventi törvényszék tartotta ülését, melyen három fegyelmi ügyben hozott III-od foku ítéletet. Előbb azonban Szilassy Aladár tegnap megválasztott új bíró tette le az esküt.

A bíróság elnökei voltak Kun Bertalan és Tisza Kálmán, tagjai: Szilassy Aladár, Karap Ferencz, Bernáth Ferencz, Fejes István, Antal Gábor, gróf Degenfeld József és Szabó János. Először Radnóthy Dezso kolozsvári tanár ügyében hoztak beható tanácskozás után ítéletet, helyben hagyván a II-od foku ítéletet.

Vértessy István, a debreczeni Szilágyi Andaházy-intézet gondnokának, hűtlen kezelés és sikkasztás miatt folyamatba tett fegyelmi ügyben szintén helyben hagyta a bíróság a másod foku ítéletet, mely Vértessyt vétkesnek mondotta ki, de amennyiben a bíróság ítélete a hiányzó veszteség megtérítése iránt intézkedett, a konventi bíróság

— Pontyok, nagyságos ur, pontyok! — kiáltott föl a gazdasszony ebben a perczben. És kihuzott a hordóból három araszos pontyot; kettőt, valóban hatalmas, kerekded állatokat, melyek a német vizekből kerülhettek a Dunába, mert szokatlanul kékek voltak és széles fejűek, mint a felsőausztriai pontyok. De ez bizonytalan volt; bizonyos csak az volt, hogy az egyiket majd megsütik délre, a másikat meg megfőzik vacsorára.

— Hm — mondta a kanonok az ablakban — ez valóban szép. Ezt mindjárt meg fogom köszönni a magister seniornak.

— Azonban a halászlégény levette a kalapját odalenn és így adta meg a magyarázatot:

— A Fuller nagyságos ur, kezét csókolom, nincs itthon. Ma hajnalban elutazott, a ténssasszony is elutazott vele Pestre.

— Hm — mondta ekkor a kanonok az ablakban — ez másként van, ime. Ezt tehát még sem vagyok köteles megköszönni a magister seniornak.

Ekként szólt ő és fogván kalapját, eltávozott a székesegyházba, hol a sekrestyében,

mint egyszersmind káptalani teremben már együtt üldögéltek a többi urak és hallgatták a nagyprépostot, a göndör fehérhajú öregot, ki tüzzel beszélt és magyarázott. Dobó kanonok ur is oda ült a zöld asztalhoz és az alabástrom-feszültre szegezvény tekintetét, csöndesen hallgatta a nagyprépostot. Majd elvégezvén a közös breviárium imádkozást, a püspöki palotába indult, hol a folyó ügyeknek szentelte munkásságát és déli harangszóra aztán otthon volt ismét. Ott-hon szó nélkül megette a levest s utána bőségesen szedvén a tejfeles pontyból, legelőbb is lehajolt és a fülét oda tartotta a tányérjához.

— Nagyságos ur — nevetett az asszony — mit hallgatózik, hiszen a halak nómák!...

— Igen, édes lelkem — sóhajtott a jó kanonok ur — a ponty néma és a ponty ma végre ide került az asztalomra. De azért mégis azt mondja ő, hogy a magister senior ma is elette előlem a pontyot.

A káptalanban tudniillik azt magyarázta a prépost, hogy most már bizonyosan Fuller lesz a püspök, mert az éjjel két távirattal is hívták Pestre. Az egyiket a miniszter küldte, a másikat a primás. Papp Dániel

A német flottatörvény.

Berlin, márczius 26. A birodalmi gyűlés folytatja a vitát a flottatörvény felett.

Roeren megokolja a törvényvel szemben tanúsított elutasító magatartását, amelyivel nem kerül ellentétbe néhai Windhorst képviselővel.

Posadowsky gróf államtitkár Roeren költségvetés jogi aggodalmaival szemben kifejti, hogy bizonyára minden parlamenti jognak feleltetnie kell a hazáé. (Zajos ellentmondás a szociáldemokratáknál.) Ez az ellentmondás őt nem bántja. Olyan pártnak mely a tulajdönt ki akarja sajátítani, előtte nincs politikai becsé. Sajnos, hogy vannak emberek, akik nem ismerték fel a veszélyt és nyugodtan aludtak. Mi — ugymond — mindent megtettünk, hogy a népet felrázzuk álmaiból. (Zaj a szociáldemokratáknál.) Itt mindig az angol parlamentet hozzák fel példaképpen; de az angol parlament szintén megszavazta több évre előre a flotta költségeit.

A flottatörvény második szakaszát névszerűn szavazáson 193 szavazattal 118 ellenében a bizottság szövegezésében elfogadták.

A francia tőzsdereform.

Páris, márczius 26. Ámbár a szentatásban Waldeck-Rousseau vezetése alatt erős ellenzék van a tőzsdereformmal szemben, a coulisierk mégis feladtak minden reményt. Tegnap 47-en elhatározták, hogy Brüsszelben telepednek le, vagy pedig ott fiókokat állítanak fel. Waldeck-Rousseau ellen a tőzsdereform ellenakciója miatt a lapok erős hecczcampagne-t indítottak. („N. Fr. Pr.”)

Az olasz hajók ügye.

Róma, márczius 26. A kamara De Nobili marchese és társai indítványát tárgyalta, amely felhívja a kormányt, hogy mielőtt kinstári hajókat eladna, erre vonatkozólag törvényjavaslatot terjeszzen elő.

Brin tengerészeti miniszter kifejezi azt a benső meggyőződését, hogy ebben az esetben arról van szó, hogy az országnak igazán érdekében levő határozatot hozzanak és kiemeli, hogy három precedens eset van, midőn az államtanács és a számvérvőszék föntartás nélkül megadták jóváhagyásukat. Oly hajókról van szó, amelyek még nincsenek az állam tulajdonában. A kormány megadhatja beleegyezését, anélkül, hogy külön törvényre volna szükség. A miniszter a leghatározottabban kijelenti, hogy eddig még semmiféle kötelezettséget nem vállaltak. A kamarának tehát szabad keze van és a kormány meg fog hajolni akara előtt.

Erre a vitát bezárták.

Következett a napirend-indítványok előterjesztése.

De Nobili és társainak indítványát a ház nagy többséggel elvetette és azután elfogadta a Michelozzi által indítványozott napirendet, mely szerint a kormány nyilatkozatait tudomásul veszi.

Erre a kamara üléseit április 14-éig elnapolták.

Az olvasóhoz.

A közeledő negyedévvel szemben lapunkat főleg sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert úgy alapították, hogy az a liberálisták szolgálya olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki mást ne szolgáljon.

Komoly törekvésünkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztessé-

ges hangon irt lapot adni, nem fogunk lankadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiérdemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére ezentúl is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden e téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hirlap” abban is ambícióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban a legérdekesebb és legbecselesebb regényeket európai híri íróktól, Kiplingtől, Bourgettől, Claretietől, Sudermanntól, stb., mihelyt a most folyó „Két asszony” című regény bevégeződik.

Eredeti regényünknek,

a Mikszáth „UJ ZRINYIÁSZ”-ának,

mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánanyomatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet tenne már ki, különnyomatban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizetnek.

A rendes rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hirlap” dívatleveleket. A gyermekek multságára pedig minden második vasárnap a mellékletet nekik való olvasmányival tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

Az előfizetési és megrendelési feltételek a lap homlokán olvashatók.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a hónap végén lejár, hogy a megújításról idajekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése akadályokba ütközzék. Legjobb, ha az előfizetési összeget a lapunkhoz csatolt postautalvánnyal sziveskednek beküldeni.

A kiadóhivatal.

HIREK.**A nagy-majláti esküdt.**

Nagy-Majlátról, Csánádvármegyéből, olyan esetet jelentenek, amely méltó arra, hogy a kedvéért visszamenjünk a legendás múltba. Az 1847-iki pozsonyi országgyűlés idejében történt ugyanis, hogy Zsivkovics kormánybiztosnak macskazenét adtak és ablakait verték be a jurátusok, a tanuló ifjak, a nép, szóval mindazok, akik a lelkesedést szeretik kísérni élénk mozdulatokkal. A rábővevő napon azután szigorú rendőri vizsgálatot indított a város és az inkvizíciót egy Blázek nevű szenátorra bízta, aki ravasz „kereszt-kérdés”-ekkel kezdte faggatni a bevádolt jurátusokat.

— Ki kezdte el a hajgálást? — kérdezte az inkvizitor Ballát, az ősjurátust. (Az elszánt legény volt, egy évre rá, mikor a márcziusi bevonulásnál Bécsben ötödik Ferdinand arczképét vitte a menet élén, már a Favoriten-Strassén egy kapu alá vágta a főstmenyt. Hogy a rá mája nagyon nehéz.)

Ballá merészen válaszolt:

— Az első követ a kalocsai érsek dobta. A reverendája teli volt tégladarabokkal.

Blázek irtózatosan megijedt erre a szóra. De csakhamar kiderült az arca és mosolygásán látszott az ugynevezett fölény; tudniillik megvált már a „kereszt-kérdése” a jó szenátornak.

— A kalocsai érsek ő exczellenciája illobb főúr és kövér, — mondta Ballának. — Az fehértelen, hogy ő téglát keresztgált legyen az utcán.

— Nem is állítom én azt — felelte Balla. Hanem ott állt mellette a szepesi gróf, az szedegette neki a téglát.

— Ugy van — zugta rá korusban a többi vádlott... Megesküszünk rája!...

Blázek most már még irtózatosabban megijedt a szóra.

— Fölfüggesztem a kihallgatást... mondta és szaladt a polgármesterhez. Az egész inkvizícióból aztán csakugyan nem lett semmi.

... Tehát — hogy rátérjünk a jelenre — 1898-ban szociálista iratokat terjesztettek Nagy-Majláton. Várkonyi István füzeteit ennél fogva szabályszerű kiirtásnak vetette alá a közigazgatási hatóság és a főszolgabíró rendeletére az egyik esküdt, csendőrök kíséretében, házkutatást tartott a gyanusoknál. Tóth János Szuszogó-hoz tértek be először; az volt a leggyanusosabb, mert a kerítésen keresztül gyakran tapasztaltatott, hogy Tóth János Szuszogó az eresz alatt üldögel és egy füzetkéből olvas.

— Van-e kendnél czuczilista-ujság vagy könyv, Tóth János Szuszogó? — kérdezte szigorúan az esküdt.

Tóth János Szuszogó nem nagyon bátor ember, megijedt a házkutatástól, meg a csendőröktől.

— Beösmérem, hogy igenis van — felelte alázatosan. — Elő is adom, ehun van ni — mondta és előhuzta a szüréből a földművelésügyi miniszter népies proklamációját a szociálistákról. — A Darányi Ignác miniszter írta — mondta Szuszogó Tóth János...

Az esküdt irtózatosan megijedt erre a szóra, és rögtön beszüntette az inkvizíciót, mint egykor Pozsonyban a Blázek.

Tudósítónk azt írja, hogy azóta Nagy-Majláton abba is hagyták a szociálista-iratok üldözését. Ami pedig kár, mert igen nagy lehet ott a szociálistizmus, ahol még Darányi Ignácot is szociálistagitátornak tartják.

— Vilmos császár szentföldi útja. Berlinből jelentik: Vilmos császár Knackfuss festőt felkérte, hogy kísérje el jeruzsálemi útjában. A német császár valószínűleg meglátogatja Egyiptomot is. Erről azonban még nem tett semmiféle rendelkezést.

— Natália főhercegnő halála. Natália főhercegnőt holnap temetik nagy ünnepélyességgel. Frigyes főherceg családjához a gyászeset alkalmából tömegesen érkeznek részvétlívratok. Mohács nevében Toldy főbíró, Baranya vármegye törvényhatósága nevében Trixler Károly alispán, Pécs szabad királyi város közönsége nevében Majorossy Imre polgármester intézett részvétlívratot. A főherceg a maga és családja nevében szintén táviratban felelt, hálás köszönetének adva kifejezést a családja iránt tanúsított rokonszenv megnyilatkozásáért. A helyei uradalomból — mint Mohácsról táviratozzák — többen elutaztak a temetésre.

— Összeesküvés Milán ellen. Belgrádi levelezőnk írja: Belgrádban csakis azokról a fényes levelekről beszélnek, melyeket Milán exkirálynak küldenek Bulgáriából, melyekben azzal fenyegetik, hogy meg fogják gyilkolni. Egyik levélirő Sztambulov gyilkosának mondja magát és azt mondja, hogy meggyilkolja Milánt, amint ezt a volt bolgár miniszterelnökkel megtette. Tegnap két gyanús bolgárt el is fogtak a szerb fővárosban. A rendőrség pedig éber megfigyelés alá helyez valamennyi Bulgáriából érkező idegent. Miért akarják Milánt meggyilkolni, mindaddig nem jutott nyilvánosságra.

— József Ágost főherceg visszatérése. József Ágost főherceg tudvalevőleg nejével, Augustia főhercegnővel tanulmányutat tett Afrikában, bentazva egyebek közt a Sahara sivataga felé is, sok viszontagság között. Afrikából Palermóba való visszatértök alkalmával nagy vihart állottak ki. A Földközi-tengeren olyan ciklon uralkodott, amilyen emberemlékezett óta nem volt. Az óriási vihar több hajót tett tönkre. A főhercegi pár hajója is csak hajjal állotta ki a vihart. A kikötőbe megérkezve, a hajó nem tudott kikötni s így a szélviharban csónakokon szállottak partra, szinte életveszélyben, mert a hullámok csak úgy dobálták az ingtag csónakot. A főhercegi pár azonban szerencsésen

ebben illetékes nem lévén, ennek felülbírlásába nem bocsátkozott és a kerülethez visszaadtni rendelte az ügyiratokat.

Végül még a mező-keresztesi tanító és tanítónő fegyelmi ügyében hozott ítéletet a konventi bíróság.

A konventet hétfőn folytatják.

KÜLFÖLD.

Obstrukció a román kamarában. Bukarestből jelentik: A parlamenti zavarok, az egyesült ellenzék obstrukciója következtében mind nagyobb arányokat öltenek. A kormány elvan tökélt, hogy még éjjeli ülések tartása által is letárgyalja a költségvetést, míg az ellenzék egész sorozat interpellációval a költségvetés minden egyes tételének a lehető leghosszabb tárgyalásával akarja a kormány szándékát meglúsítani. Időközben az egész országban erőlyes ellenzéki akciókat indítottak meg és mindenütt kormányellenes népgyűléseket tartanak, melyek elseje már a hoinapi vasárnapra van kitűzve. Az egyesült ellenzék külön kiáltvánnyal hívta meg a fővárosi polgárságot a népgyűlésen való megjelenésre, amelyen az ellenzék legkiválóbb szónokai: Aurelianus volt miniszterelnök, Gradisteanu, Detevrancea, Lascar, Porumbara, Flava és mások fognak beszédeket tartani. A liberális párt két ellenséges árnyalatának fuzióját most már végkép kizárták tekintik.

Háboru előtt.

Az Egyesült-Államok — a Washingtomból érkező hírek szerint — mindenképen háborut akarnak. Lázias tevékenységet fejt ki a hadügyminiszter, izgató cikkekkel közölnek a lapok és a lakosság is egészen komolyan látogatja a bekövetkezendő háboru esélyeit. Az európai államok közül Spanyolország után Anglia és Franciaország érdeklődik legjobban az események fejlődése iránt.

Bécsi diplomáciai körökben élénken tárgyalják Hanotaux francia külügyminiszternek a spanyol-amerikai viszályról tett kijelentéseit. Általános az a nézet, hogy a francziák erős diplomáciai akciókat fejtenek ki, hogy a háborutól visszatartsák a két államot. Franciaországnak minden esetre rendkívül nagy anyagi érdeke kívánja, hogy a háboru ki ne törjön. Jóllehet a helyzet komoly még mindig remélik, hogy az ügy békés elintézését nyer.

Az ügyre vonatkozó távirataink a következők:

Madrid, márczius 26.

Itt valóságos harezi pánik uralkodik. Sagasta kijelentette, hogy a belügyekbe való beavatkozásnak fogja tekinteni azt, ha az amerikaiak pénzt osztanak ki szűkölködő kubaiak között és ezt nem fogja tűrni. Spanyolország az amerikai vizsgáló-bizottság egyoldalú jelentése alapján nem hajlandó kártérítést fizetni. Ha Mac Kinley mégis követelődzik, a háborut elkerülni alig lehet, de a háboruért egyedül Mac Kinley lesz felelős.

London, márczius 26.

Az Amerikából érkező táviratok tele vannak háborus hírekkel. Amerika lázasan készül a háborura. Mexikóban gyűjtenek Spanyolország számára. Egyetlen polgár 100.000 dollárt adományozott. (N. Fr. Pr.)

Köln, márczius 26.

A Kölni Ztg.-nak táviratozzák Londontól: Az általános politikai hangulatot a spanyol-amerikai viszály tartja fogva. A háborut kikerülhetetlennek tartják.

A „Vossische Zeitung”-nak egy washingtoni kábeisürgönye a következőket mondja: Beavatott körökben tudakozódott az önök tudósítója a helyzet után és arról értesült, hogy még ezelőtt két héttel általános volt a meggyőződés, hogy a „Maine” elsüllyedését nem külső okok idézték elő. Amióta azonban

Kubáról mind többen és többen érkeznek Amerikába, akik az ellenkezőt állítják és bizonyítják, a közvélemény teljességgel megváltozott. Most már kétségtelennek tartják, hogy a hajófelrobbanását külső ok idézte elő. Hogy mennyiben terheli a spanyol kormányt a felelősség, az egyelőre még nyitott kérdés. Azt a lehetőséget is komolyan számba veszik, hogy hazafias kubaiak követték el a szerencsétlen meggondolatlanságot a végből, hogy az Egyesült-Államokat összeveszítsék Spanyolországgal. A helyzet nagyon válságos, de azért még mindig remélik, hogy Spanyolország megadja Kubának a függetlenséget, amelyért azután megfelelő kárpótlást kapna.

Páris, márczius 26.

A kamarában Barro kifejté, hogy Franciaországnak nem volna szabad közönyösen viselkednie a spanyol-amerikai konfliktussal szemben, amikor az angol-szász haj ilyen óriási támadást intéz a latin faj ellen. Franciaországnak Spanyolországban és az Egyesült Államokban a kiegyenlítés és béke szavait kellene hangoztatnia.

Hanotaux külügyminiszter a kubai kérdéstről így szól: Bármilyen szükséges is ami magánérdekeink védelmére, alárendelt jelentőségű az, ama nagy nehézségekkel szemben, amelyeket a kubai kérdés hosszú idő óta feltűntet. Az egész világ izgatottsággal és aggodalommal tekint a szigeten dúló harc fejlődésére. Mindenki melegen óhajtja annak befejezését. A kamara tudja, milyen rokonszenvet és tiszteletet parancsolnak Spanyolország és az Egyesült-Államok. Egyfelől a jó szomszedság régi, őszinte viszonya, az érdekek és érzelmek rokonsága, végre pedig az a tisztelet, amelyet egy hős nép hazafisága bennünk természetszerűleg kelt, másfelől a hatalmas testvér-nemzet a mely értékeiben bizva, tüntetőleg óhajtja, hogy a már nagyon is régen létező hajok véget érjenek: ez a helyzet képe. A viszályban, amelyben érdek és becsület forog szóban, első kötelességünk a két nemzettel szemben szakadatlanul azt a mindenki által osztott óhajt hangoztatni, hogy a véres összeütközés elkerültesse. Ha a két fél közös egyetértéssel biztos és pártatlan barátokat keres, akik segítségükre legyenek, hogy ebben az annyira nehéz kérdésben barátságos megegyezés jöhessen létre, úgy erre mindenütt meg fogják találni a jóakaratot és mi bizonyosan nem fogjuk azt megvonni tőlük. De ha tartózkodó magatartásunkból kilépuénk, ez már tulmenne a jóakaraton és én csak ismételhetem azt a forró óhajunkat, hogy méltányos megoldás jöjjön létre, amely egyaránt kielégítse a jogot, becsületet és szabadságot és amely tegye lehetővé, hogy a két nemzet, amelyek egyaránt kedvesek nekünk, tovább is élvezhesse a béke nagy jótéteményét.

Miután még Goblet a krétai állapotokról beszélt, a Decrais részéről indítványozott és a kormány által elfogadott ama napirendet, hogy a kormány nyilatkozatát helyeslik, 310 szavazattal 111 ellenében elfogadták.

TÁVIRATOK.

Az osztrák helyzet.

Prága, márczius 26. A cseh radikálisok ma nyilatkozatot bocsátottak ki, amelyben a mostani cseh politikát helytelenítik. Kaizl belépését a kabinetbe ellenzik azért, mert Kaizl minden jogfentartás nélkül vállalt tárczát. Követelik Csehország önállósítását.

Berlin, márczius 26. A Post vezércikke az osztrák helyzettel foglalkozik. A Thun-kormány tűzpróbája cím alatt azt mondja a vezércikkirő: Thun grófnak csak sikert lehet kívánni amaz elhatározásához, hogy gyors és praktikus munkát akar végezni. A külügyi politika szempontjából is már nagyon idején van, hogy a monarchia két állama közti viszonyokat szabályozzák. Ha a politikai kaos továbbra is megmaradt volna, bizonyára a legkülönösebb nézeteknek adhatott volna tápot.

Salisbury visszalépése.

London, márczius 26. Jóllehet erősen demontálják, mégis igaz az a hír, hogy Salisbury nemcsak a külügyi hivatal vezetésétől, hanem magától a miniszterelnöki hivataltól is, még pedig a közel jövőben, meg fog válni. A hirt nem akarják mindaddig megerősíteni, míg a királynő vissza nem tér Londonba. (N. W. Tgbl.)

A német császár beszéde.

Bremerhafen, márczius 26. A tegnapi ut, amelyet a császár a „Kaiser Wilhelm der Grosse” Lloyd hajón tett, bár a tenger erősen hullámozott, igen jól folyt le. Az ebédnél Plate, a Lloyd elnöke, Hochot kiáltott a császárra. A császár megköszönte az üdvözlést, örömeinek adott kifejezést a pompás hajó felett, amely hazai szorgalom műve és aztán így folytatta:

„Önök megemlékeztek tevékenységemről, amely a béke fentartására irányul. Ha megadatott nekem, hogy uralkodásom egész ideje alatt fentarthassam a békét a haza javára, tekintetem visszaszáll a Hohenzollern-nemzetségből sarjadt első német császár hősi alakjára, aki egész egyéniségének feláldozásával megteremtette hadseregeinkben azt az erős bástyát, amely fentartotta számunkra a békét a mai napig. Mert egy nép csak a béke áldásai alatt fejlődhetik. Nem tölthetnénk most itt e hajón oly kedves órákat, ha ezt a békét nem övtük volna meg. Örülök, hogy épen itt mondhatom el, hogy rövid órák múltán egy nagy mű befejezését várhatjuk, amely hozzá fog járulni Németország további fejlődéséhez és nagyságához. Adassék meg a magasrátörő Németországnak, hogy kereskedelmét és hajózását teljes virágzásra emelhesse, adassék meg a Lloydnak, hogy e cél elérésében első helyen munkálkodhasson közre.”

A császár így végezte beszédét: „Éljen a Lloyd és a jó öreg Bréma városa!” Rövid idő múlva újból felállott a császár és így szólt:

„Illő dolog, hogy amikor egy nagy német hajón vagyunk, amely a nagy Vilmos császár nevét viseli s amely német tengeren uszik, ezen a napon megemlékezzünk arról a férfiről is, aki boldogult nagyapámnak, királyságának gyökere néhez időiben mindig hű szolgája volt. Hálás emlékezéssel a német haza körül való érdemeire, telt pohárt üritünk Bismarck herczegre is, aki ma üli 60 éves katonai jubileumát. Bismarck herczeg ő fensége: hurrah!”

A jelenlevők lelkes hurrah-kiáltásokban törtek ki. A császár délután utazik el.

Milán és Natália harca.

Páris, márczius 26. A „Temps”-ban egy idő óta újra ismétlődnek a Milán ellen intézett kirohanások, amelyeket eddig orosz forrásra vélték visszavezethetni. Ez a feltevés azonban helytelen. A cikkek a párisi román követ neje sugalmazta. Ez az asszony ugyanis Natália nővére és azért vezeti a Milán elleni hadjáratot, hogy azt Belgrádból valahogyan elűzze, mert amíg ott van, addig Natália nem mehet oda. (N. W. T.)

A Dreyfus-ügy.

Páris, márczius 26. Az „Intransigeant” amely tudvalevőleg Esterházy lapja, ma a következőket írja: Az ismert bordereaut Esterházy írta, de a vezérkar tudtával és beleegyezésével, amely ily módon akart az olasz és német katonai attachéktól titkokat kicsalni. Ezt a hirt Esterházy attól való féltében íratta, hogy a Times reá nézve nagyon veszedelmes leleplezéseket fog hozni. A „Times” közölni fogja Esterházy levelét Schwartzkoppen német katonai attachéhoz, valamint Boisdeffre és Gonze tábornokok leveleit. — A Matin úgy értesül, hogy a Zola felett hozott ítéletet megsemitik, mert a törvényszék nem engedte meg Zola védőjének, hogy Boisdeffre-hez kérdéseket intézzen és mert Boulancé asszonyt nem a törvényszék előtt hallgatták ki.

partra szállhatott. Az óriási vihar Sziciliában is leírhatatlan károkat okozott. A hullámok sok kikötőt leromboltak, az orkán számos házat a tengerbe sodort, más házaknak a tetejét vitte el. József Ágost főherceg e nagyérdéki tanulmányutján ép úgy, mint a már megelőzőkről napló formájában feljegyzéseket tett a helyi sajátságokról, szokásokról és jogi viszonyokról és a feljegyzései alapján több kötetre terjedő tanulmányt fog nyilvánosságra bocsátani.

— **Egy falu áttérése.** Hunyad-Dobrában az ősszel nagy botrányok közt ért véget a papváiasztás, mely miatt kitört egyenetlenségek ma már oda jutottak, hogy a görög keleti vallású lakók most tömegesen térnek át a görög-katolikus vallásra. Eddig mintegy 350 család fő jelentette be az egyház kebeléből való kilépését. Pakurár dobri görög keleti lelkésznek. Nagybán elősegíti az egyenetlenséget a lugosi görög katolikus püspökség, amennyiben fényes ígéretekkel biztatja az áttérőket, dr. Firer esperest ígerte oda papnak, segédpapnak pedig Muntean Miklóst. Mint a „Tribuna Poporului” írja, az aradi érsekség nagyon neheztel a lugosi püspökségre, hogy ennyire beárta magát a dogma szakadást idézett elő a hívek között.

— **A beteg gróf Andrássy.** Gróf Andrássy Aladár állapota változatlan. Az elmúlt éjjelt nyugtalanul töltötte, amennyiben nagy fájdalmak voltak a bélhurut jelei mutatkoztak nála. Reggel felé jobban lett és elszenderedett. A palotában egymást érik a látogatók.

— **Hajókatasztrófák.** Konstantinápolyból jelentik: A Mahouse hajótársaság Caplan nevű hajója tegnap este a kikötőből való kihajózásakor összeütközött egy angol hajóval és el is süllyedt. Ugyanazon társaság egy más gőzöse az Izmid-i-öbölben hajótörést szenvedett.

— **Mádi Kovács György állapota.** Mádi Kovács György tábornagy állapotában a javulás állandó. Az ősz tábornagy a nap legnagyobb részét karosszékében tölti. Már annyira erősödött, hogy látogatóit, kik sűrűn keresik föl fogadhatja. Tegnap Lobkowitz Rudolf herceg főhadtestparancsnok, báró Dániel Ernő és Gromon Dezső államtitkár látogatták meg a beteget, kit orvosai naponként kétszer látogatnak meg.

— **Kézfogó.** Ujhelly Samu, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Harkai Hajnalka kisasszonyt, Harkai Mór, a „Korona” kávéház tulajdonosának leányát.

— **A román királyi pár Abbáziában.** Fiumei tudósítónk táviratozza: A Bilancia jó forrásból arról értesül, hogy a román királyi pár április első felében Abbáziába érkezik.

— **Egy kis tévedés.** Hartmanné, a bécsi Burgszínház nemrég meghalt tagja beszélt el egyszer a következő mulatságos epizódot:

— Kollégám és földim: Krasztel, meg én vendégzerepeltünk valahol a vidéken jótékony czélra. Kleist romantikus darabjában, a Kätchen von Heilbronnban léptünk fel. Az előadást megelőző egyetlen próbán figyelmeztet partnerem, aki atyám szerepét játszotta, hogy ők a barlang előtti jelenetet ki szokták hagyni, egyszersmind sajnálkozását is kifejezte, hogy csak az első és utolsó felvonásban játszhatik velem együtt. Kissé csodálkozva néztem rá, de egyszerűen tudomásul vettem a dolgot és nem törődtem vele tovább. No, aztán jött az előadás. Az első felvonásban, amely tudvaleg sötétben játszódik le, alig hallottam hangját ősz atyámnak, látni egyáltalán nem láttam. Nem láttam a következő képekben sem, csak az utolsóban. Itt volt az a jelenet, amikor oda kell rohannom hozzá, hogy „atyám” kiáltással a keblébe boruljak. De oh! nem ösmertem rá tulajdon atyámra. A próbán maszk nélkül játszott, az első felvonásban nem láttam, hogy ismerném hát meg a sok idegen arc között? Keblére borultam hát a legközelebb álló öreg urnak, aki félig sértődötten, félig gúnyosan sugta a fülembe:

— Kisasszony, én nőlen lovag vagyok s nem az ő atyja.

Elképzelhetik óriási zavaromat.

— Az Istenért, sugtata neki vissza, mutassa meg, melyik azt atyám.

Atyám, aki ekkor már észrevette bajomat, odarontott hozzám, aztán az ő keblére borultam „atyám” kiáltással. A közönség nem vett észre semmit.

— **Az athéni merénylet.** Athénből táviratozzák: A király ellen elküvetett merénylet tettese, Kardítzi, a vizsgálóbírónak azt vallotta, hogy az a dinamit-bombá, amely nála volt, Deljanninak volt száma. Ő ugyanis el volt tökéltve, hogy ha a király ellen intézett merénylet sikerül, akkor Deljannis házához megy és ott fölrobbantja a bombát. Minthogy Kardítzi védelmére egy ügyvéd sem vállalkozott, hivatalból neveztek ki melléje védőt. Kardítzi kijelentette, hogy minden védelmet hiábavalónak tart.

— **Bogdanovics püspök belgatása.** Bogdanovics Lucian, az új szerb püspök, kit e hónap 13-án nagy ünnepélyességek között Karlovczán püspökké szenteltek, ma délután a zimonyi gyorsvonattal Karlovczáról Budapestre érkezett. A keleti pályaudvaron fogadására összegyűltek: a budapesti görög-keleti szerb hitközségek, a Tökölánium növendékei előjáróikkal és a szerb ifjusági kör küldöttsége. A püspököt Jovanovics István országgyűlési képviselő üdvözölte, mire a püspök köszönetet mondott. Ezután a püspök kíséretével a fogadó küldöttséggel kocsira ült és Szent-Endrére hajtatott. Utközben a községekben mindenütt szívesen üdvözölték a főpapot, akinek a kísérete az uton folyton nagyobbodott. Mintegy 120 kocsival vonult a menet a püspök székhelyére, Szent-Endrére, ahol handeriummal fogadták. A város utcáin öt diadalkapu volt fölállítva és a házak nemzeti zászlókkal voltak feldíszítve. A népszerű püspököt egész utjában folyton lelkesen éljenzte az ünneplő közönség. A város határán Dumtsa Jenő polgármester a város nevében, Kricsarevics Miklós pedig a görög-keleti szerb hitközség nevében üdvözölte a püspököt, akibe az székesegyházban, az egyházi díszbe öltözött papság élén, Bolyarits Gábor mohácsi esperes intézett üdvözlő beszédet. Az egyházi szertartás után az új püspök beszédet hosszabban. Hálát adott a királynak és a püspöki zsinatnak megválasztásáért. Imádkozott a hazáért, a királynak és az alattvalók jóvoltáért. A haza, a király és a hatóságok iránt való hűségre, a hazai törvények iránt való tiszteleltre intette a papságot és a híveket. A templomból a püspöki rezidenciába vonult a püspök, aki a kíséretet megvendégelte. Ezután a küldöttségeket fogadta az új püspök, aki holnap mondja el, fényes segédlettel, a nagy miséjét a szentendrei székesegyházban. Bogdanovics Lucian püspök 200 forintot adományozott a szentendrei szegényeknek.

— **Bankógyártók a kelepczében.** A rendőrség ma egészen véletlenül nagyobb bankóhamisító szövetségnek jött a nyomára. Csörsz Imre erdőfelügyelő följelentette Rikker Mihály erdőkerülőt, amiatt, hogy ez tőle másfél ezer forintot sikkasztott. Harmadnapja, hogy a pénzt átadta, hogy valakinek kézbesítse. — Rikker azonban — a panasz szerint — nem juttatta az összeget rendeltetése helyére, hanem megtartotta s azóta tájára se ment Csörsz Imrének. A rendőrség utána nézett a dolgnak fölkereste Rikker Mihályt a Ferencvárosban levő lakásán és itt a detektiveket nagy meglepetés érte. — Rikker előadta az ezeröttszáz forintot s az egész összeg ujdonatuj hamis bankókban volt meg. Elmondotta azután, hogy ő a pénzt Csörsz Imréből értékesítés végett kapta, de ezt meg se kísérlette, mert attól félt, hogy a rendőrség kezébe kerül. Bekísérték s nemsokára elővezették Csörsz Imrére is. A kihallgatás kelleimetlenül végződött mindkettőre. Csörszöt is, Rikkeret is letartóztatták s az eddigi nyomozás adatai szerint a rendőrségnek egész bankóhamisító szervezetekkel akadt dolga.

— **Az öngyilkos századosné.** Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk Frank közönségseregbeli százados nejének öngyilkosságáról. Ma a százados ezredének tisztikara részvétet fejezte ki

Franknak, aki mellett állandóan két-három barátja tartózkodik. Frank testben, lélekben meg van törve. Barátai vigasztaló szavaira ezt mondogatja:

— Hagyjatok, hagyjatok! Nem fáj már semmi, mert én is megyek veie!

A fiatal halottat ma tették ravatalra. A megtört boldogtalan férj ott virrasztott szerencsétlen neje holtteste mellett s alig lehet a ravatal mellől elvinni. A temetés holnap délután 4 órakor lesz a nagy-korona utcán 84 számú gyászházban, honnan a halottat Jägerndorfba szállítják, ahol a Laresch család sírboltjában teszik örök nyugalomra. Az öngyilkosság okáról többféle verzió kering. Legvalószínűbb az, hogy a szerencsétlen asszony két gyermekének elvesztése fölötti bánatában követte el a végzetes tettet, de az sincs kizárva, hogy pillanatnyi elmezavar a szerencsétlenség okozója.

— **Határozás.** Baumgartner Miksa nyugalmazott altábornagy ma reggel Bécsben meghalt. Az elhunyt a vaskoronarend lovagja volt és a katonai érdemkereszt tulajdonosa; ezeken kívül még sok más kitüntetés is volt. Baumgartner Csernovics és Egger városok néhány év előtt diszpolgáruul választották meg.

— **Emberirtó őrlék.** Nagybecskerek tudósítónk táviratozza: Sée Antal ezelőtt öt évvel, mint elmebeteg rab, a kórházba került, de nem sokáig maradt ott, mert egy éjszaka a kórház tetejéről leugrott és megszökött. Még aznap virradóra meggyilkolt és kirabolt egy öreg házaspárt, azután felfegyverkezve bekóborolta a Balkánt s most haza került, hogy büneiről számot adjon; mert — mint mondá — nem akarja, hogy idegen országban itéljék el. Nagy-Becskereken a bíróság előtt bevallotta, hogy kóborlása közben Szerbiában, egy falu közelében meggyilkolt öt gyermeket, kik a mezőn aludtak; azonkívül számos embert ölt meg. A veszedelmes embert, megfigyelés végett, felszállították Budapestre.

— **A szabónő mesterkedése.** A Fischer Simon és társa bécsi-utcai divatáruczég följelentésére a rendőrség család és sikkasztás miatt vizsgálatot folytat egy ismertebb nő szabónő ellen. A szabónő, aki azelőtt a Zwieback és társa czégnél volt, állandó összeköttetésben állott a Fischer Simon és társa czéggel, ahonnan gyakran hozatott különféle szöveteket, selymeket, csipkéket stb. A meg nem tartott holmik azután a bolti-szolgával visszaküldte. Így tartott ez nagyon sokáig; a szabónő csaknem mindig a kifogással küldte vissza az árukat, hogy nem tetszenek, de mindenik küldeményt megdézsmálta öt-hat méterrel. Az üzletben végre is föltűnt a dolog és figyelni kezdtek a szabónőre. Egy ízben aztán, mikor megint rendelt valamit, előre megmérték az üzletben a küldésre szánt szöveteket s mikor visszahozták, konstataáltak, hogy több méter hiányzik mindenkiből. A czég főnöke erre jelentést tett a dologról a rendőrségnek, de ott azzal utasították el, hogy ebben az esetben épen annyit nyom az ő vádjára a lathan, mint a gyanúsított nő esetleges tagadása. A kereskedő nem bolygatta a dolgot tovább, míg a vakmerő család újabb rendelést nem tett. — Ekkor Fischerék értesítették a rendőrséget, ahonnan Karácsonyi rendőrkapitányt és két detektivet küldtek az üzletbe. A rendőrség küldöttei előtt megmérték az elküldendő árukat, azután elvitték a rendelő lakására. A szolgáló fölvitte a dolgokat, a rendőrkapitány és a detektivek pedig a kapuban vártak rá. Nemsokára lejön a szolgáló és jelenti, hogy a szabónő nem tartott meg semmit. Karácsonyi erre visszakísérte a detektiveivel a szolgálót az üzletbe, ott újból lemérték mindent s ekkor a rendőrkapitány is konstataálta a csalást.

Erre a czég főnöke elment a szabónőhöz és megkérdezte tőle, hogy nem tartott-e meg valamit a küldött portékából? A szabónő nemmel felelt.

— Talán mégis, mert hiányzik mindenkiből, folytatta kérdezősködését a kereskedő.

— Ha mondom, hogy nem, hát nem! felelt haragosan a szabónő.

A kereskedő azonban nem tágitott; végre nagy zavarral elmondta az asszony, hogy a csipkékből bizony levágott.

— De bizonyára másból is és máskor is, mondta a kereskedő, mire a szabónó idegesen ki-fekadt.

— Ne faggasson, több semmi sem volt!

A tagadás azonban semmit sem használt, mert Fischerék vizsgálatot indítottak. A házkutatás kiderítette, hogy a csalást már nagyon régen üzte, hogy az ily módon ellopott áruk értéke legalább 8—10.000 forintot tesz ki. Azonkívül bizományba is kapott árukat a czégtől, azokat meg elkészíttette. A szabónót még nem tartóztatták le, mert egy magasrangú ur lépéseket tett az érdekében és lehetséges, hogy kiegyoznek a megkárosított czéggel.

— Anya és leánya. A londoni előkelő társaságban csak mindig történik kisebb-nagyobb botrány. Most is történt ilyen botrány. Az előkelő társaság egy hölgytagja pillanatnyi pénzszarvára jutott. Hogy pénzt szerezzen, nagyértékű gyémánt-nyakékével a londoni ékszerészek egyik legelőkelőbbjéhez ment, hogy ott a nyakékre kölcsönt kérjen. Az ékszerész megvizsgálta az ékszert és a hölgy legnagyobb bámulatára és meglepetésére kijelentette, hogy az ékszer hamis és így nem igen adhat rá kölcsönt. A hölgy erősködött, hogy ez lehetetlen dolog, de az ékszerész megmaradt állítása mellett. Néhány nappal később az ékszerészhez ismét hasonló látogató érkezett. Ezuttal egy fiatalabb hölgy látogatta meg, de ugyanazt az ékszert hozta el, mint amelyiket néhány nap előtt elhozta, csak hogy ezuttal a drágakövek nem voltak hamisak. Az ékszerész a csinos hölgynek nyugtát adott az ékszerről, kijelentette, hogy szívesen ad kölcsönt és hogy másnapig megbecsüli a drágakövek értékét. A miss ebbe beleegyezett. Az ékszerész azután elment az anyához és ekkor csunya kis jelenet keletkezett. A fiatalabb hölgy, a család leánya, beismerte, hogy ő kedvesével együtt 200.000 márkát adósságot csinált és hogy az adósságot kifizethesse, ellopta az anyja ékszerét és helyére annak hű utánzatát tette.

— A ménészgazdátó szökése. Fogarásról Maurovich Fábrián szökése ügyében a következőket jelentik: A fogarasi állami ménészátvételeknek már márczius elején meg kellett volna történnie, de az igazgató az átadás megtörténte előtt megszökött, mert több szabálytalanságot és sikkasztást követett el. Így többek közt az állam birtokában levő és a ménéshez tartozó szántóföldeket bérbe adta s az ezért befolyó összegeket saját céljaira fordította. A gabonanevelőket oly mennyiségben adta el, hogy még vetőmag sem maradt s ily módon több ezer forintot sikkasztott. Az eladott zab árát is saját céljaira fordította s az átvételkor a nagy méntelepen alig három napra elégséges zabot találtak. Több vállalkozó óvadékát is magával vitte Maurovich. Szökésére különben már a tél kezdetén készülődött, amikor ugyanis feleségét Olaszországba küldte, akit három héttel ezelőtt, bőven ellátva pénzzel, ő maga is követett.

— Vihar Szegeden. Szegeden — mint tudjuk — táviratozza — ma egész nap óriási szélvihar dühöngött. A vetésekben nagy a kár és a vihar a három millió körtöltést is megrongálta. A körtöltést az állami bizottság hétfőn felülvizsgálja, hogy szükséges-e annak a megerősítése. Ugyanebben az ügyben legközelebb Drányi Ignác földművelésügyi miniszter is Szegedre jön.

— A Basa-rét halottja. A basa-réti dűlőben — mint megírtuk — tegnap egy halottat találtak. Nem tudták kicsoda, csak ma derült ki a bonczokönyvben. Hütfér Mátyásnak hívták a szerencsétlent; kereskedősége volt. Gyógyíthatatlan mellbaja miatt lötte fűbe magát.

— A csere. Jakab Pál István és Hegyi Sándor békés dudari fuvarozó meszesek. Barátságuk egymás mellett és barátságban szállítják közösen a meszet Dudaról Koroncóig. Tegnap azonban a barátság egy csere következtében megszakadt. A dolog úgy történt, hogy amint tegnap szállítás után békés nyugalommal hazafelé hajtatnak tresz szekerükön, hát Jakab Pál Istvánnak rendkívül megtetszik Hegyinek egy nem régiben vett farkója. Rögtön megindulnak a közös tárgyakak cserekoros alkü létrehozása iránt és rövid fél óra

alatt tényleg megállapodásra is jutottak. Jakab István megkapta az irigvelt farkót és átadta viszont a maga szürkáját és még negyven forint pénzt. — Minthogy azonban minden egyezségnek nagyobb a hitele, ha azt meg is pécsezték, rögtön betértek a giczi vendéglőbe, hogy két liter bor alakjában a szerződést hitelesítsék. Mikor aztán a két liter karczos elfogyott, Hegyi azzal ejtette bámulatba Jakab Istvánt, hogy ő a csere megbánta, adja vissza tehát egymásnak kiki a saját tulajdonát. De persze Jakab István nem bánta meg a csere és így hallani se akart róla, sőt a békesség kedvéért hajlandó volt még egy liter bort rendelni. Ámde Hegyinek most már se bor, se szép szó nem kellett, hanem csakis a ló. Végre is megegyezni nem tudván, dulakodni kezdtek, minek következménye az lett, hogy a harezias Hegyi Sándor három szurást kapott. Jakab István most már nyugodtan hazafelé hajtott; ezt látva Hegyi, kocsiján utána iramodott, de a homályban az utat eltévesztette és egy gödörbe hajtott, amikor is részeg fővel a kocsiból kibukott és ott, az anyafőli meglehetősen hideg, de puha kebelén el is szunnyadt. Mire felébredt, se a kocsinak, se a lovaknak, de még a negyven forintnak sem volt lóra. — Hegyi most szentül megfogadta, hogy farkó lovat utközből több seha el nem cserél.

— Kenyeret apám, kenyeret! Hét apócság sirta ezt a minap Mayer József szegény uapócsamos embernek a fölébe. Az apa kétségbeesett a nagy nyomorúságon, felakasztotta magát. A hét kis árvának nem maradt gyámoltója. Akkoriban megírta nekem az élet s azóta jászói emberek egyre küldözgetnek pénzt az árvák számára. Ma a következő adományokat kaptuk a szerencsétlenek részére: Sárkány Margit (Koskány) 1 forint 50 krajczár, Weisz Simon (Pozsony) 1 forint, Bálky Mariska (Koskány) 1 forint, Márfy Alinka és Gusztáv 5 forint; összesen 8 forint 50 krajczár. Az összeget elküldöttük rendeltetési helyére.

— Egy tanuló tragédiája. Báds-Kulái levelezőnk jelenti: Sulyos csapás érte Schimecz Fülöp helybeli tekintélyes kereskedő családját. Kis fia — János — ki a második elemi osztály legelső tanulója volt, egyedül tanulgatta a gyermekszobában lezékéjét és véletlenül magára döntötte a szobában álló, jól befűtött háromlábú kis pléhkályhát, amelyen ép egy nagy fazék víz is forrott. A fazék egész tartalma a szerencsétlen fiucskára dült és annyira összeégette, hogy szegényke rövid, de iszonyatos kínok között meghalt.

— Szerencsétlenség. L. Kovács Jánosné szül. Zákány Zsuzsanna férjével együtt gyalogszerrel baktatott Búd-Szent-Mihályról a tokaji vásárra. A tardoosi halomról lefelé menet, utánok jött az elég keskeny uton egy megrakott szekér. A ballagó házaspár a kocsis kiabálására csak akkor lett figyelmes, midőn a szekér már csak néhány lépésnyire volt tőlük. A meredekről visszatarthatatlanul haladó szekér elől a férj jobbra, a felség balra tért ki. Midőn pedig az asszony látta, hogy a férje az ellenkező oldalra ment át, hirtelen utána indult s épen abban a pillanatban ért az út közepére, mikor a terhes szekér is odaért, úgy, hogy a lovak leütötték s a szekér kereke keresztül ment rajta. Sérülései annyira súlyosak voltak, hogy mire férje visszahozta Szt. Mihályra, meghalt, anélkül, hogy magához tért volna. A füzülői járásbírósg a saját gondatlansága következtében szerencsétlenül járt asszony halálát felbuccoltatta.

— Rebiógyilkosság. Pozsega várúgye árkályán, Pozsega városában, tegnap három rablógyilkosságot követtek el. A város kelő közepében van Müller Ernő nagytráfiája és nagy fuvarkereskedése. Naponta ötféle székettel jár a város intelligenciájának egy része és ott büszkögnek, míg csak a nagytráfiák, ki paragon ember, azelőtt be nem eszja. Tegnap is elmentek a városból és hazamentek. Müllernek gazdaságnya, aki reggel az üzletre szokta a reggeli vámp nagy csodálkozására zárta taláta a földet, pedig már világos nappal volt. Kifutott a 42 éves molli ember lakására, de ott Müllert nem találta és az egy órányitlen volt. Mire indult az üzletre, ott már nagy tömeg állott a nagytráfiák előtt, hogy vásároljan. A gazdaságnya a kálátrákon bontva az

üzletbe és ekkor látta, hogy gazdája a földön elterülve fekszik. Rögtön lakatost hívtak és az ajtót feltörték. Müller vértócsában, holtan feküdt, testen több mély seb tátongott; az üzletben levő nagy rendtelenség pedig mutatta, hogy az áldozat és gyilkosa között elszánt küzdelem lehetett. A vizsgálat konstata, hogy Müller, nagy késsel, öt halálos szurást kapott. A gyilkos ellen megindított nyomozás eredménytel volt, amennyiben egy Polics István névű 18 éves rovott életű suhanczot, Mitroviczán elfogtak, aki ellen a legtöbb gyanu volt, mert őt látták nyolcz óraker az üzletben legutoljára. Polics aznap elutazott Pozsegáról és ruháját is megváltoztatta. Magával vitte az összes napi bevételt, egy gyémántgyűrűt, aranyláncot stb.

— Szerencsétlenségek a Dunán. Tegnap Zimonyban egy halász bárkán öt halász halogással bibelődött. A nagy szél következtében csónakuk odavetődött a Mácsva névű szerb hajóhoz, mely léket ütött rajta. Ennek következtében a csónak alámerült és a halászok a vízbe estek. A nem messze levő Weber Jakab névű halász odavezett lakójával és két halászt sikerült a vízből kimentenie, három azonban alámerült és a vízbe fulladt. — Bajai levelezőnk jelenti: Rajta Ferencz helybeli hajóslegény az „Universal” névű gőzhajó fedélzetéről valahogyan belezuhant a Dunába. Bár társai észrevették a szerencsétlenséget és rögtön segítségére siettek, Rajta a vízben lelte halálát és csak holttestét húzták ki a vízből.

— Öngyilkosság hiúságból. Csurog bácskai községnek egyik leghiubb legénye volt a 18 éves Kurilov Milos, nagyon szeretett a leányok körül forgolódni és épen azért kérte az apját, hogy neki is vegyen olyan világos selyem kis lábjit meg bársonynadrágot, mint amilyenbe a gazdag Gyurkovácz fia jár, akire a leányok jobb szemmel is néznek. Az atya azonban hajthatatlan maradt és hallani sem akart a kívánt új ruháról. Emiatt a hű Milos annyira elkecseregett, hogy felment a házuk padlására és egy ruhazárító kötéllel felakasztotta magát. Mire a szerencsétlen tettet észrevették, szegény Milos már halott volt.

— Bő istenajdás. Kis-Azárban ma egy cigányasszonynak három gyermeke született. Két fiú és egy leány. Az asszony faluvégi kunyhójából kiment és a közeli Zabegnyőre akart átmenni ottani rokonaihoz, de a felúton sem volt, midőn az első gyereket megszülte. Ezt ölébe véve visszament kunyhójába, ahol aztán az első mihamar követte a többi. A cigányasszonynak most már 18 gyereke van.

— Öngyilkosság a templomban. Rómában, a Szent-Pál bazilikában — mint levelezőnk táviratozza — egy Vordein András névű német ember ma délelőtt agyonlőtte magát. A templomot azonnal bezárták.

— Öngyilkos kórházdöngök. Brassó ből táviratozzák: Brassóban Zaminer Ede, a városi kórház gondnoka, midőn a vármegyei főzámvevő ügyvitelének megvizsgálása céljából nála megjelent a padlásra ment és felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka még nincs kiderítve.

— Megölte a krumpit. A napokban gyanus tünetek között halt meg Szent-Tornyan Szebenyei Pál. A községben azt beszélték, hogy hozzátartozói megsejték meg; az ekból a törvényszék felbuccoltatta a bonczolás alkalmával megállapították, hogy Szebenyei lefekvés előtt nagymennyiségű krumpit evett és es beleit annyira felpuffasztotta, hogy beiehalt.

— Villamos és gázcsillárakat ajánl a Csillárgyár részvénytársaság, Budapest, VII. uka-utca. (Közlekedés zuglói közuti vasúttal).

— Tavasz divat. Szervita-tól 4. szám alatt Áts és Tarsai női divatár üzlet főnökkel napokban érkeztek meg külföldi bevásárlás útjából, beszerelve a legremekbél selymeket, divatszöveteket, eredeti francia és angol ruhamódelleket, valamint szébnél-szebb kész confectionát u. m. kabátokat, gallérokat, köpönyegeket. E kiváló czégnél ruhák, confection párisi és angol minták szerint a legzebb kivitelben készíttetnek igen mérsékelt áron.

— Krieger-féle Akecia arczsörme 1 frtért, szappan 50 krért kapható országjárta a gyógyszerárakban. Főraktára: Budapest, Kálvária-ter, Kordina-gyógyszerár.

— Szépség-hibák: szepő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos vértágok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. Róvász Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredménnyel gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesi-ut 63. szám.

— Elektromassage dr. Kajdacs Józsefnél, Budapest, V., Váci-körút 4. szám, I. emelet.

Egy milliomos yachtja.

Ragusa, márczius 21.

Két évvel ezelőtt Velenczében alkalmam volt a leghíresebb amerikai yachtok egyikét meginterviewolhatni. A „New-York Herald” egykori tulajdonosának, Mr. Gordon Bennett csodaszámúba menő vízijárműve, vagy inkább vizen járó palotája volt, melynek szelentyűi, villamos készülékei, szélfogói stb. világhírré tettek szert. Különösen feltűnt egy jókora négyszögletes szoba; falait, mint valami muzeumban ékes üvegszekrények és faragott polczok futották körül és a kis terem közepét is üvegszekrényt képező nagy asztal foglalta el, felmutatva mindama mű- és értéktárgyakat, miket Mr. Gordon yachtversenyeken nyert.

Ma ismét láttam egy ilyen uszó tündérpalotát. A fentemlítt muzeumot itt nem találtam, a yacht tényleg valamivel kisebb is, de a választékos izlés oly remekében gyönyörködtem, minőt látni egyáltalán csak igen ritkán lehet.

Mr. Drexel magánzó Philadelphiából, Margarita nevű yachtján 14 tagból álló társasággal, majordomussal, három szakácssal pár hónapi körutat tesz. Syrakuzából jöttek Messinán át a pár órai vesztelés után Gravosa előtt még éjjel folytatják útjukat Velencze felé. Mindössze 60 személy van a hóféhér, hatalmas hajón, mely egy csiszolt, kényesen kezelt ékszer hatású teszi. Még a nagy kazán helyiségei is oly valótlan csillogcsiszolt fényességében hogy azt hianók, még sohasem volt használhatan. Mindentel a villanykészülékek virág- és körtealakú jelei. A világért sem tudtam volna egy szemernyi a padlóra vagy szőnyegekre nem való tárgyat felfedezni. A lakóhelyiségek mind tágak, nagyok s a legkézeltebb kényelmek megfelelően a némes fényezés szembonyörkődött képét nyújtják. Sehál semmi színfolt; — minden buteron, a falakon mintázott damasztok, brokátok, himzések, de a színharmónia oly csodálatos, a szemnek oly pihentető egybeolvadásával összeválogatva, melyhez foghatót még soha nem volt alkalmam megbámulhatni. A színérzék legműveltebb fantáziateli kifejezése ez, mely azt a finom női tapintatot árulja el, minővel csak a blazirtságig terjedő imádása a „szépnék” mehet, mely mindentől visszariad, ami kirívó, vagy hangosabban érezteti létét, mint azt a tökéletes összhang engedli.

A nagy „Library-t” (olvasó-terem) keleti szőnyegdivánok futják körül, tele hintve gyönyörűbbnél gyönyörűbb nagy Liberty-párnákkal. A sarkokban a divánok felett faragott polczok, teleállítva fényképekkel, antik drágaságokkal, miniatűrökkel. Rengeges könyvek az üvegszekrényekben. Nagy, kényelmes íróasztal, szőlők olvasásra a falakon; párkányszerűen áttört fémdíszitmények futnak végig. Nehány kintű aquarell olasz mesterektől s angol festőktől. A valamivel kisebb boudoir araszúrga virágu zöldbrokátzövetű függönyökkel és butorral ékeskedik. A samunka mind hóféhér lakk, kevés arannyal. Szébb s különösebb magashátú íróasztal és gazdagabban, szébben elhelyezett guillicherozott ezüst íróasztal-felszerelést még nem láttam. Ámde a pompás zöld brokátbutorbevonat csak a mindennapi horiték. Alatta ezüstvirágu halványrózsaszín damaszt van, mely remekül talál a Verescsagin gyűjteményéhez móltó vadrózsaszínű keleti padló-szőnyeghez. A falakon elszórt drágaságoknál jobban érdekelt a díszes mandolinatok, a fehérlakkos fa-rubában kényeskedő kintű Erard-pianino a halomra álló terédek zenemű, mely között számos énekre való fűzet is van. Örömmre egy pillanatra felgyújtották a villanylámpákat. A kis terem diskret csodás színeivel vakító, tündéres látványt nyújtott és a család és társaság fényképei után itélve, elképzeltem, mily végtelen ünneppé alakul az itt lakók élete zene, tánc, kacaj és mulatás között.

A tágus ebédőben az élővirággal ékeskedő asztal már ebédre volt megtörítve. A remek ezüstenemű a falakon, a faragott pohárszékeken, az óriás, lefordított virágkehely-alaku, áttört fémmunkájú levelekből álló kupola az ebédőasztal fölött, melynek egyes leveleit tetszés szerint lehet kinyitni s melyből villanyfény sugárzik szét, egyuttal szellőzésre is alkalmas lévén a készülék. A padmaly közelében ritka vázaggyűjtemény hosszú sora; — egyes faragott szekrények fölött remekművek, minő például egy nagy elefántcsonttábla, Lámulatos olasz munkájú hautrelieft tüntelve fel s pompás plasztikával vályva le a setét bárszékereitől. A keleti fegyvergyűjtemény, drága porcellánok stb. stb. ugy alkalmas, hogy minden egyes darab a maga helyén a nélkülözhetetlenségnek hatású tegye, nem pedig a túltömöttségét, mi az aránylag szűk helyeken oly gyakori. Pompás és nagyszerű harmonium és egy másik Erard-féle pianino, faragott barna tokban, egészítik ki a gyönyörű helyiséget.

Az egyes lakoszobák nagyon tágak, széles ágygyal, kerevettel, remekül felszerelt toilette- és mosdóasztalokkal ellátva, a raffinált kényelmű márványbudas fürdő-szobát nem is említve. A nagyszerű konyha a modern gépezetnek és furfangos találmányoknak netovábbja. Csakis villanyral főznek itt.

A fedélzeten nagy keleti szőnyegen vagy huszonnégy kényelmes nádzsőlyva és tengerparti szék Liberty-párnákkal ellátva, négyszöget képez. A fedélzeten, mely oly fényes, mint valami béli terem, időkint táncolni, lakmározni is szoktak; de rendszeresen itt gyűl össze a társaság étvári teára, gyönyörködve a tengerben, mely az óriás fehér vizimadár hátán, még vihar alatt is inkább csak ringatja, mintsem durvábban éreztetné vele hatalmát. Usznak a boldogok ég és föld között a mesébe való remek alkotmányon, bizonyára áldva a sorsot, mely oly bőkezűen halmozta el a földi javak minden előnyével.

Utólag megemlítem, hogy itt abszolúte senkit sem bocsátottak a hajóra. Jóllehet annak köszönhetem kivételes szerencsém, hogy magyar író voltamra és azon lényre hivatkoztam, hogy Chicagóban éremmel tüntette kki. Talán ez volt a „Sesam”, mely a földi paradíszot megnyitotta előttem.

W. J.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A talmi hercegnő. Konti pompás operette-je hófön kerül ismét színre a Népszínházban Elaha Lujzával a czimszerepben. Ez lesz a darab huszadik előadása. — „A Varázsgyűrű” meg szerdán huszonkettőszere adják elő. Ez alkalommal Kury Klára mellett a másik főszerepet ismét Hegyi Aranka fogja játszani.

* Az „Aranylakodalom” ezüstlakodalma. Rátkosi Viktor és Beöthy László látványos színműve pénteken, április elsején jübikál. Akkor éri meg huszonötödik előadását.

* Magyar művészek Algírban. A magyar művészvilágnak két jeles, fiatal tagja jár huzamosabb idő óta külföldi tanulmányuton. Vástagh Géza az ismert nevű állatfestő és öcsöce, ifjú Vástagh György szobrász. Két hónap óta Algírba különféle vidékeit járják, ahol valamikor a némes vadat tanították, míg a francia civilizáció ki nem irította őket. A fiatal festőművész most ott sem tanulmányozhatja a szabadságban élő orosziant, sem a királygúst, de igenis a változatosságban kifogyhatatlan természetet, mely ma is az, ami volt óvszázadok előtt. Már eddig is igen sok fényképet és vázlatot készítettek, amelyek gazdag dekoratív anyagot szolgáltatnak majd ezután megfestendő oroszianképekhez. Szobrász öcsöce, aki inkább kísérőjeül szegődött az algírui kirándásgo utra, seár töhénkedik, hanem egyre-másra gyurja az arab és néger típusokat. A fiatal művészek érdekes leveleket írtak háza ottani kalandjaikról és szenvedéseikről, amelyeket az algírui levegőjáról ismeretes Algírban a föld e múlt kiáltottak. Így például Teniet-el-Hadadban a múlt hónap 26-én 20 centiméter magas hó esett erős zivatarral egy,

hogy mikor másnap kirándultak az oda nem messze eső híres cedrus erdő megtekintésére, térdig gázolták a havat.

Baross Gábor szobra. A vasminiszternek, Baross Gábornak a szobra, amelyet Szécsi Antal mintázott, már majdnem készen van az ércöntő műhelyben. A héten hozzáfogtak a keleti pályaudvar előtt elterülő parkban a talapzat felállításához. Ez a talapzat terméskőből készül és reája jön Baross Gábor álló alakja. A szobor leleplezése az idei év tavaszán lesz nagy ünnepek között.

* Solymosi Elek jubileuma. Solymosi Eleknek, a Népszínház kedvelt tagjának, harminczéves jubileumát május első felére halasztották.

* Eduard kalandja. Feydeau és Desvallières háromfelvonásos bohózata szombaton, április 2-án, kerül először színre a Magyar Színházban.

* Patajné Vida Etelka, a vidék ismert operette-primadonnája, ma délben próbát énekel a Népszínház igazgatóságának. A művész, akit múlt hetekben zajos sikerű művészi körútja alkalmából több nagyobb városban ünnepeltek, szerződés iránt tárgyal a Népszínház igazgatóságával.

* Nemzeti színház. A bonnyi Árpádnek „A Kápolna” című 3 felvonásos színműve pénteken, április 1-én, kerül először színre a következő szereposztással: Gorszki — Szacsavay, Guido — Császár, Rápolthy — Ujházi, — Ottó — Dezső, Kovatóczyné — Lendvayné, Bernardine — Török Irma, Dóra — K. Hegyesi Mari, Angela — Ligeti Juliska. Ezzel egy estén előadják még Dory „Egy Estély” című 1 felvonás dramolejét.

A „Ninon” főpróbája.

Sztojanovits Jenő dalművéből, a Ninon-ból ma délelőtt tartották meg a jelmezés főpróbát a magyar királyi Operaházban. A próbának a megszokott, rendes képe volt: a színpadon ujdonatuj jelmezek, a dirigensi székekben az izgatott karmester, aki a művet betanította, a félhomályos nézőtérben a lapok zenereferenséi. És mégis volt valami a levegőben, valami szokatlan, ami jelezte, hogy a holnap esti bemutató nem fog sablonszerűen lefolyni. De azért nem vágunk előre a premiére-közönség ítéletének, csak konstataljuk, hogy a főpróbát — bármily szokatlan is ezen a helyen — ismételten megszakitotta a kényes izlésű kis társaság hangos tapsa. Pedig a szerző nem is mutatkozott a nézőtérben, hanem ott rejtőzött valahol hátul, a kulisszák mögött.

A főszereplők: Ábrányiné, Arányi és Takáts teljes hanggal énekeltek (hármuknak, ugy véljük, személyes sikerök is nagy lesz); meglepően elegánsul festettek az urak a vörös vadász-costumben és a fekete frakkban, szintűgy a hölgyek a pazar estélyi öltözetekben, amelyeknél az athléta-bál sem produkál különbeket.

Száz aranyért sem lehet találni az egész operában egy hosszúsakállú táltóst vagy keresztés vitét; ellenben látunk ez únalmas antiquitások helyett modern embereket modern ruhában, modern allureókkal és modern zenei gondolatokkal.

A próba végén a szerzőt tömegesen meggratulálták. És az üdvözlők közt, ha jól láttunk, voltak máskülönbben igen maliciózus emberek is. A kis Krausz, az operá karmestere, aki már elvesződött öt tücczat operával és akinek nem imponál többé sonki, ez az apró emberke is, akinek minden porzikája csupa muzsika és csupa judicum, végre valami által meg volt lepelve. Lindh Marcella pedig, aki szintén végighallgatja a próbát, Ninon mentén elkérte a holdgó apától, hogy magával vigye Boroszlóba. Izzgatja ez a famózus kis darab, a drámai és blüette-stílnék ez a pikáns vegyülete és főként Ninon alakja. Micsoda primadonna-szerep! Provencai porleány és suhogó atlaszban járó divette egy személyben; énekel ördögös valczert és lass szerelmi áriákat. Ábrányiné, a Ninon első kreálója, olyan sikert arathat vele, mint Noddával, Manóval, Musette-tel. Aligha csalódunk tehát, ha azt hisszük, hogy a holnapi estének több, mint egy meglepetése lesz.

A második felvonás egy piéce de resistance a Ninon pillangó-keringője. Mivel a keringő zenéjét holnap, előadás után, a mi segítségünk nél-

kül is dudolni fogja mindenki, csak a versét kell ide írunk:

Leszáll az est homálya,
Kigyúl ezarvvi lámpa
Ragyog a szép, a vidám, bűszke város,
Zsibong az utca és mindenki páros.
Kacszaj vegyül a bókkal,
Megtoldva édes esókkal,
Hízog, mőzes szókkal,
Suttogva halkán,
Hogy más ne hallja meg, csupán a lány!

Ni, két kis lepke száll a homályban,
Egy tarka-barka pillangó-ficsúr
S egy bájos lepke-dáma.
Csodálatos, kalandos találka!
Vajon merre jár
A furcsa pár?

Betérnek egy cukrász boltjába,
Az urfi és a lepke-dáma.
Ott nagy sorban
Sok cukor van!
A kisasszony édes száju ám:
A tortákat látja,
S szemé, szája
Mindjárt megkivánja!
„A mezők szegőnyes virága
Nem ad ily mézet!
Be jó, be drága!
Merő igézet!”
Mond boldogan.

S az urfi szól: „Nem úgy! A te szádon
Több méz van...! Imádom!
Egy csókra vágyom...!
Ah kérlek, szánd meg szomjúságom!
E pillanatra régen várok én!”

Mindent ígér az urfi,
Hisz csókra szomjas a szája,
És szép nagyon a babája!
De más pillangó jött ám nemsokára.
Ki több tortát ajánlott!
Mit tett a lepke-dáma?
Ő szörnyű dráma,
Szívek siráma:
Hát — ahhoz állott.
És a másik?
Sirt sokáig,
Aztán fölvidult...
Es újra bókkolt,
Hízogott, csókolt,
Mert ő is pillangó volt...

A próba fél tizenegy órától fél egyig tartott.
A premióra pedig, amely könnyen kinevelti magát az
idei szezon zenei eseményévé, mint mondtuk, holnap
lesz. Erre az estére azonban már nincs jegy.

FŐVÁROS.

(Vasárnap munkaszünet.) A kereskedelmi miniszter az Ördög-árok boltozásánál felfüggesztette a vasárnapi munkaszünetet. Így talán valahára el is készülnek a munkával.

(A polgármester köszönete.) A budai könyvtárgyesület üdvözlő levelet küldött Halmos János polgármesternek, amikor polgármesterré választották s a nevét megmagyarosította. A polgármester ma köszönte meg a szíves megemlékezést.

(A Duna.) A felvidéken tartó esőzés miatt a Duna néhány nap óta folyton árad. Budapesten ma 330 centiméter magas volt a vízállás.

(A Bika-rét régiségei.) A külső soroksári-ut mentén a Bika-réten most építik az új vágóhidat s hetek óta tartanak az alapozáshoz szükséges ásások. A napokban mint egy másfél ól mélyen két párhuzamos 28-30 méter hosszú falra bújantak. Ezekon kívül több, Mária Terézia korából való rézpénzt is találtak. A Bika-rét másfél-század óta mindig szántóföld volt.

Szódavíz és bicikli.

— A főváros adóprése. —

A főváros tanácsa erősen benne van „a közjövödelmek szaporításában.”

A pénzügyi és gazdasági ügyosztálynak ama javaslatából, amely a főváros bevételeinek emelését célozza, letárgyalta az ötszázalékos iskolaadót, a kövezési és csatornázási járulékok revízióját, a községi jövedelmi adót, az állami vállalatok megadóztatását. Ma délelőtt azonban a telkek emelkedésének a szódavíznek s a kerékpárnak az adó alá vetése volt főképen a napirenden.

Tehát a szódavíznek és a biciklinek is meg kell keserülnie a főváros könnyelmű gazdálkodását.

Köztudomású dolog, a hatóság is beismeri, hogy a milliókba kerülő vízművek nem elég megbízhatók. A község épen az ivóvíz-

ről szóló megdöbbentő hatósági bizonyítvány alapján fogyasztja, különösen nyáron, a szódavízet nagyobb mennyiségben.

A kerékpár pedig egy-két esztendő alatt teljesen kiszorult a sportból s ma már az uton-utfélen jobb-balra csilingelő biciklik nagy részét valóban nélkülözhetetlen közlekedési és kenyérkereseti eszközül használják. Akinél luxusciklik — ezt meg is lehet állapítani — végtére fizessen, de akinél nem az, azon jó lélekkel nem lehet követelni ezt az adót.

Még a telkek emelkedésének a megadóztatása esnek legkevesebb kifogás alá. Mert a telkek értékelkedése a város szabályozása folytán, a tulajdonosok minden hozzájárulása nélkül történik.

A legjobb eszköz pedig, szerintünk, a közvagyon emelésére az volna, ha a főváros nem szórná ész nélkül a pénzt. De erre nem tud rászokni.

A tanács a mai tárgyalást a pénzügyi és gazdasági osztálynak, a telkek emelkedéséről szóló javaslatával kezdte.

A telkek árának emelkedése a rohamosan fejlődő fővárosban óriási jövedelmeket hajt egyeseknek, még pedig olyan jövedelmeket, amelyek jórészt a tulajdonos minden közreműködése nélkül származnak s amely jövedelmek többnyire kikerülnek a megfelelő mértékű megadóztatást. Ezt az adót nem egységes alapon, hanem több oldalról kiindulva, különböző adók útján tartja a javaslat keresztülvihetőnek. Alkalmos eszköz volna e célra a viszonylag magasabb tételű vagyonnak átruházási adója s a megfelelő községi jövedelmi adó.

A szódavízet főleg két okból tartja a pénzügyi ügyosztály alkalmasnak a megadóztatásra, egyrészt mert általános és nagyművű fogyasztás tárgya, másrészt, mert — szerinte — nem tartozik a nélkülözhetetlen fogyasztási cikkek közé. Hozzávetőleges számítás szerint a fővárosban a szikviztermelés és fogyasztás 16 millió literre tehető. Lilerenkint 1 krajczárt számítva, e czímen több mint 150 ezer forint évi új bevétel érhető el. Az adót a termelés szakában vetnék ki és pedig pontos vízmérő órák igénybevétele mellett.

A kerékpár megadóztatását a tanács czélszerűnek látja, mert a bicikli, úgy véli, fénytűzési cikk. A kerékpározás mint sport már maga is adóképessegre vall, de a tanács egyszersmind korlátozni is akarja a biciklizést, miután a közforgalomban több helyütt zavart okoz. Ezt az adót a kutyaadó módjára vetnék ki és minden bicikliző köteles az előjárásnál évről-évre az adójegyet megváltani és ezt a biciklire látható helyen felfüggeszteni. Az adótétel 5 forintban állapíthatnák meg.

A tanács mind a három új adónak behozatalát helyesli és a javaslatot elfogadta.

A színházi belépő jegyek megadóztatását nem fogadta el a tanács, hanem utasította a szegényügy-osztályt, hogy a mutatványok és előadási engedelmekre vonatkozó szabályrendelet revíziójára tegyen részletes javaslatot.

Egy budapesti polgár azt javasolta, hogy a kirakatokat adóztassák meg, másik azt kívánta, hogy a gáz- és villamvilágításra vessenek ki fogyasztási adót, a harmadik azt a jó tanácsot adta, hogy a hatóság tíz új gyógyszer-tár felállítását határozza el s a jogot nyilvános árverésen adja el, a negyedik a biztosító társaságoktól akarj különböző járulékat minden élet- és tűzkárbiztosítás után, az ötödik a mérnöki hivatal által kiadott térre jzok árát akarja három forintról öt forintra fölemelni, a hatodik a kapukra kiakgatott lakáshirdető czédulákat akarja megvámolni. Valamennyit elutasították.

Egy honpolgár ismeretlen adó behozását javasolja. A részleteket csak bizalmas tárgyalás útján hajlandó megmondani. A legelőkelőbb egy bécsi ember volt, aki azt mondja, hogy olyan javaslatot akar tenni, amely tíz év alatt husz millió forintot jövedelméz. De hogy mi a nagy titok, azt csak akkor mondja meg, ha a tanács száz forintot ad neki — előre. A tanács azt válaszolta, hogy boldogítsa találmányával a maga hazáját, előleg nincs.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Szenzációs bünper Jászberényben. Jászberényből írja tudósítónk, hogy ott most egy rendkívül érdekes bünöset tartja izgalomban a községet. E hónap 16-án Laczkovich Adorján jászberényi lakos egy szolnoki közjegyzőtől váltóóvást kapott. A közjegyzői okirat szerint egyik szolnoki pénzintézetnél márczius 12-én lejárt egy Pethes Pál által elfogadott, Pethes Pálné által kibocsátott és Laczkovich Adorján által fogadott váltó és azt a kellő időben nem rendezték. Az óvás átvétele után Laczkovich a váltónak előtte ismeretlen benyújtója ellen váltóhamisítás miatt följelentést tett. A vizsgálóbíró megállapította, hogy a váltót Pethes Pál nyújtotta be, aki a vizsgálóbíró előtt azt adta elő, hogy a váltót csakugyan nem Laczkovich, hanem egy „Laukovich Adorján” nevű ember írta alá. Arra a kérdésre, hogy ki az a Laukovich és hol lakik, nem tudott felelni és azzal állt elő, hogy ha Laukovich Adorján nem létezik, nem lehet szó váltóhamisításról, mert nem létező egyén nevére nem lehet váltót hamisítani. Emeli az eset érdekességét, hogy Pethes Pál Jászberény közéletében előkelő szerepet játszik, gróf Apponyi Albertnek meghitt barátja; legutóbb választási elnök volt. Ő szokta Apponyit a jászberényi ügyekről informálni, a nemzeti párt polgármesterjelöltje volt és midőn a kijelölt választmány nem őt jelölte, érdekében Apponyi meginterpellálta a belügyminisztert.

— Gróf Sztáray Tibor ügye. Megirtuk, hogy a vizsgálóbíró elrendelte gróf Sztáray Tibor szabadlábra való helyezését, azzal a kikötéssel, hogy a gróf köteles tibi birtokán tartózkodni, ahonnan engedély nélkül el nem távozhatik. A királyi ügyészség föllebbezésére ma foglalkozott ezzel az ügygel a törvényszék vádtanácsa, és Baráth Zoltán előadása mellett helyben hagyta a vizsgálóbíró végzését a fönnebb említett kikötés mellett és ével, ehelyett azonban a gróf köteles lesz 2000 forintnyi biztosítéki összeget deponálni az állampénztárban.

— Hamis orvosi bizonyítvány. Braun Mór budapesti kereskedőt végtárgyalásra idézték s a tárgyalás napján egy dr. Fux József orvos által kiállított bizonyítványt küldött a törvényszéknek, amely bizonyítvány tanúsága szerint tüdőgyulladás miatt nem jelenhet meg a tárgyaláson. A törvényszék kiküldte az orvosszakértőt, dr. Ajtay Sándort Braun lakására, hogy vizsgálja meg: csakugyan beteg-e? Az orvosszakértő azzal tárt vissza, hogy Braunnak semmi baja; sincsen és egy óra múlva meg is jelenik a törvényszék előtt. Ilyen előzmények után dr. Fux Józsefet, a 80 esztendőes orvost hamis orvosi bizonyítvány kiállításának vétsége, Braunt pedig annak használata miatt véd alá helyezték és ma tartották meg ebben az ügyben a végtárgyalást Lenk Gyula bíró elnöklése alatt.

Braun azzal védekezett, hogy ő a végtárgyalás napján csakugyan beteg volt. Szurásokat érzett, láza volt. Dr. Fux József azt mondja, hogy ő Braunt az orvosi bizonyítvány megírása előtt két héten át gyógykezelte.

Lenk elnök: Hogyan állapította meg a tudólebot?

Fux: Thermométer segítségével.

— Nem hallgatózott a hátán keresztül?

— De igen.

— Igen? Hisz ön — süket! (Derűtség.)

— Kérem — az a hallgatózás csak divat... (Nagy derűtség.)

— Szükséges divat.

— Az én időmben, mikor az egyetemre jártam, még híre sem volt a hallgatózásnak.

— Praktizál ön még most is?

— Igen.

— De hiszen süket!

Dr. Guthi: Ismerek süket közegészségi felügyelőt. Kapacitás!

Genthon Ferencz királyi ügyész mind a két vádlott megbüntetését kérte.

Dr. Guthi Soma, az orvos védője, azzal kezdte beszédét, hogy a „közvédlő orvosszakértő vádveleményét“ egyszerűen vissza kellett volna utasítani. Mert dr. Ajtay Sándor megint nem volt tárgyilagos. Azt kérdezik tőle: beteg volt-e Braun Mór, vagy sem s ő véleményében így felel:

„Abból a csűrészől-csavarásból, kapkodásból, amelytől hemzseg a vádlott vallomása, könnyű kihámozni az igazságot.“ Ez nem vélemény. A vádvelemény foglalkozik az orvosi eskü szentségével, a közfelfoggással, aztán jogi kérdéseket firtat. Azt is fejtegeti, hogy a bizonyítvány nem hatósági használatra készült, csak éppen a föltett kérdésekre nem felel. Ez a vélemény nem egyéb, mint orvosi nagykovácskodás...

Az elnök: E kifejezésért rendreutasítom! A védő ur kritizálhatja a véleményt, de az ehhez hasonló kifejezésektől tartózkodjék!

Dr. Guthi Soma védő: Meghajlok a rendreutasítás előtt, de bocsánatot kérek: akkor, midőn a védelem szigorúan tárgyilagos vélemény helyett a közvédlő orvosszakértőnek ilyen vádveleményével áll szemben; midőn az orvosszakértő a királyi ügyész szerepkörét tölti be, lehetetlen megőrizni higgadságát. Az orvosszakértő nem ingyen osztogatja véleményét és elvárhatjuk tőle, hogy a vádlottaknak minden ok nélkül való befeketítése helyett objektív véleményt adjon. Különben oly orvos fölmentését kéri.

Dr. Keszi Antal, Braun Mór védője szintén kikel az orvosszakértői vélemény ellen. Fölmentést kér.

A törvényszék mind a két vádlottat fölmentette. A királyi ügyész fölebbezett.

— Előző szerkesztő. Szegedről táviratozza tudósítónk: Vradinke v Dömötör, volt adai közrendőr, a Zsomyadelacz című szerb lap szerkesztőjét a sajtóbírótság három havi állásfoglalásra ítélte a vagyonos osztály elleni izgatás miatt.

Paraszt-szociálizmus.

A tápió-szentmártoni zendülés dolgában ma végre befejezték a tárgyalást. Délelőtt kezdtek a perbeszédekkel. Geguss Gusztáv királyi ügyész nagyobb szabásu beszédben terjesztette elő vádiratát, amelyben erősen ostorozza azokat az agitátorokat, akik megtevesztik az együgyű földművelőket. A bizonyító eljárás adatainak egybevetése után Lakatos Józsefnek és vádlottársainak megbüntetését kéri. A vádbeszéd után dr. Kemédi Géza védő emelt szót.

A bűnesetek gyökere az életben van — úgy mond — kivált azoké, amelyek a közrend megzavarásával és politika czélzatokkal járnak. Uyenkor nem szabad előítéleteink mögé elzárkózni; türelmet, színterületet kell az ügy iránt tanusítanunk s a tömeg kiabálását, amiben mindig valami igazság hallatja magát, nem szabad elnyomnunk a jog színe alatt. A bíró tanusítson türelmet, de szeretetet is, mivel magyar parasztek, fajbeliek fölött itél, akik nemzeti létünknek alapjai. Maga a jog se legyen soha a száraz „törvénykimérés“ mestersége, hanem legyen élet benne. Ne czeuntiméter-számra mérjük, hanem a gazdasági és erkölcsi igazságok figyelembe vételével, kimélettel, sőt nagylelkűleg állapítsuk meg.

A védő ezután a szociálizmussal foglalkozik. Álláspontja az, hogy a magyar parasztot ki kell ragadni a szociális igazgatás körmei közül, mivel ezzel a nemzet összedőlne s paraszt és ur egyaránt nagy nyomorba merülne el és mások zsákmányává lennének mindannyian. A védő erre a vádlottak felé fordul s így folytatja: De azért ne higgyék maguk azt, amire magukat az izgatók tanították, ne higgyék, hogy az urak nem törődnek a parasztsággal. Ez nem igaz, ez hazugság. Míg a paraszt odakünn szántja a földet, sőt míg alszik is, Magyarország java itt a fővárosban azon téri magát, hogy miként menthetnék meg a szegény. elhanyagolt parasztságot a multakból örökölt hajókból. Hiszen mi is magyarok vagyunk mindnyájan. A parasztság hajai régi származásuak, azokat egy közfordítással orvosolni nem lehet; de a legjobbak

fáradtsága a népért, Isten segodehnével a szociál-
listák nélkül is meghozza, sőt csakis így hozhatja meg a magyar birtokviszonyok javulását és az al-
hanyagoit köznép felségítését. Ez az, amiben biz-
niök kell, nem a szociális tanokban, amelyekben a köznép számára csak szerencsétlenség terem.

A védő ezután a tápió-szentmártoni birtok-
viszonyokat ismertette. Kikautatja, hogy ezen 8924 lakost számláló községben négy birtokos család van az összes földek 2/11 részének birtokában, a többi pedig a határ 2/11 részére van szorítva. A birtokosokra nem mondhatja, hogy a népet kizsákmányolják, de az tény, hogy a köznép munkában óriási bért fizet, így egy hold 1000 négyszögletes hold után a termés feléért a paraszt 22 forint 30 krajczár munkáértéket ad. A községi bíró pedig azt vallotta, hogy az utolsó husz év alatt Tápió-Szent-Mártonban a napszámok száma jelentékenyen megszaporodott.

Ezután azt fejtegeti, hogy nem lehet szó ölési szándékról, ügyesen csoportosítja az enyhítő körülményeket és arra kéri a törvényszéket, hogy itéljen kimélettel, óvatosan, hőlesen, csaknem kegyelemmel. A védő szép beszéde nagy hatást tett a hallgatóságra.

Dr. Erdély Sándor, dr. Pollacsék Sándor és dr. Metzler Gusztáv védőbeszédeinek meghallgatása után a törvényszék tanácskozás végett visszavonult és este 1/27 óraker hirdette ki az ítéletet, amely Lakatos Józsefet és 24 társát, akik a zendülésben vezérszerepet vittek, két évi börtönnel sújtotta, 51 vádlottra pedig egy esztendői börtönbüntetést rótt a törvényszék. Az elítéltek valamennyien fölebbezték.

NYILTTÉR.

Ruha-bérlet.

A bérlet 2 évre kötött és negyed vagy fél évi részletekben fizetendő. A szövetválasztás a bérő ízlése szerint történik. Például 37 frt 50 kr. negyed évi fizetés mellett következő ruhadarabokat szállítok:

- 4 elegans utcai öltönyt
  - 1 szalez-jaquette öltönyt
  - 1 felöltőt
  - 1 szalen-v. frakk-öltönyt
- legfinomabb kivitelben

UJ. DEUTSCH MANÓ

térfel-szabóterme

csak: Ferenetziek-terén 7, I. em. (Ferenetziek-bazsra). Eredeti angol szövetek, híres szabások, saját műhely.

ROYAL nagyszálloda BUDAPESTEN.

Kegyelemlő raktár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti bontóterekben. Legfinomabb csemege kocsinyban, nagybani áruk mellett alakulnak. Színházi előadások után friss ételk. naponta hangverseny. Schmitt Károly igazgató.

Szt.-Lukácsfürdő Gőzfürdők
Téli és nyári (155) urak és hölgyek részére
gyógy-hely. *egész nap nyitva*

Dr. LIPCSEY ADÁM

ügyvédi irodája

Budapest, VIII., József-utca 31. sz. alatt van.

MATTONI-FÉLE
GISSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUT

Téli és nyári kerékpártársasága.

Columbia

a legelső amerikai kerékpár
1898 újdonsága a lánc nélküli
Fedor Károly és társa.
Szebeny-ter 17. sz. Telefon 14-18

Hirdetmény.

A mai napon tartott közgyűlés határozata szorint

37-ik számú szelvényei

egész részvényeinknek

o. é. 32 forintjával

tized részvényeinknek

o. é. 3 forint 20 krajczárjával

folyó évi április elsejétől

kezdve a

MAGYAR
Általános Hitelbank

pénztáránál fognak beváltatni.

752

Budapest, 1898. márczius hó 22-én.

Pesti benzermalom-társaság.

(Utánnomat nem díjazatik.)

Az első magyar

nap- és esernyő-gyár

kizárólag

754

V., Sas-utca 23. sz.

alatt létezik.

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsde hete.

A politikai láthatár napról-napra jobban beborul. A régi felhők tömörülnek és mindinkább magasabba emelkednek, vészszel, viharral fenyegetőzve. És mintha belőlük még nem volna elég, újabbak is támadnak mellettük.

A spanyol-amerikai viszályperczről-perczre nagyobb mértéket ölt, élesebbé, veszedelmesebbé lesz. A spanyol csöndben és türelmesen jegyzékez az amerikai kültügyi hivatalnál. A nagy köztársaság pedig csak szóval tartja ellenfelét; titokban pedig fogyerkezik, agyukat, hajókat vásárol és magánkörökben terjeszti a háborus vállalkozás eszméjét. Ma délben már Berlinben azt is híresztelték, hogy Spanyolország visszahívta követét az Egyesült-Államoktól, ami a háboru követét az Egyesült-Államoktól, ami a háboru köztársaság jövőben való kitörésével volna egyértelmű. Mi igaz van a hírből, mi nem? arra a legközelebbi napok fogják a hiteles feleletet megadni. Egyelőre nem mutatkozik a dolog egészen valószínűtlenné. Spanyolország, ha egyszer látja, hogy az összeütközést ki nem kerülheti, ugy vélekedhetik, hogy nem volna észszerű megvárni, míg a teljeseen készülenen köztársaság köllően fölfegyverkezik. A köztársaság dulakodik a pénzben; a yankee-k rajonganak a világ leggazdagabb és legtermékenyebb szigetének birtokáért: a hadviselésre fölkészülni tehát nem lesz nehéz ott, hol a sikraszállást mindenki akarja és minden lehetővé teszi. Amerikának csak egy gyöngéje van: az, hogy se katonája, se hajója; vagyis hogy miúcs készenlétben. De ez az állapot nála nem tart sokáig, ha egyszer változtatni akar rajta. Mire volna tehát jó a késedelem, mely a köztársaság emez egy gyöngéjét — bármily nagyra és fontosnak látszik is — rövid idő alatt meg-

szüntetné. És így a spanyolra nézve előnyösebb, ha a harcz mindjárt kitör. Mert ha egyáltalán van reménye a győzelemre, most több van, mint később lesz.

Igaz ugyan, hogy Spanyolországra nézve a győzelem több mint kétes. Mert aki nem birt Kubával, hogy fog az elbánhatni Kubával és az Egyesült-Államokkal, melyek ezenfelül még háboru közben is pótolhatják eszközeik hiányait?

A berlini hír tehát nem alapul épen valami ésszerűtlen gondolaton.

Oroszország is befejezte alkudozásait Kinával, még pedig oly kötéssel, melyben mindent elért, amit kívánt. Az angolok e téren határozott vereséget szenvedtek; és az angol közvélemény tegnap óta erősen háborog és erélyesebb politikát sürget a kormánytól. A távol Keleten is meggyült a baj, még pedig nagy mértékben.

Ausztriában kissé lecsendesültek a kedélyek, a parlamenti munka rendes mederben folyik. Habár nem tudhatni, hogy meddig tart ez áldott állapot, melyet a kormány részéről ejtett legcsekélyebb hiba is romba dönthet; e ponton mégis némi javulás észlelhető.

De viszont a Balkánon új mozgalom támadt a népek között. A bolgárokhoz szító macedóniaiak fogyerben állnak; a porta sietőséggel készül az eshető lázadás leküzdésére. Sürgős-forgás van mindenütt; és nem tudhatni, hogy melyik napon ebredünk a rémhírre, hogy Macedónia lángban áll. Ez az új sötét felhő, mely a régiékhöz keletkezett.

Ily körülmények között nagyon indokolt volt az üzlet terén való óvatosság, melyre utolsó heti szemléinkben utaltunk és melynek határait a spekuláció nem is volt hajlandó átlépni a lefolyt héten. Ezért volt a nagy pangás is, melyről naponként tudósítottunk. Ezért imbolyogtak a vezető értékek árai 2—3 forint térfogatban, míg végre a hét záró órájában meglehetősen mélyen állapodtak meg. Csupán helyi papírjainkban volt némi forgalom; de az sem mondható tetemesnek. A közszenbányák tervezett karterje, nagyobb értékesítést igérvén ezek termelt árujának, a bátrabb tőkepenészeket némi vélemény-vásárlásokra bírta és ezek fölemelték az illető érték árát. A nemzetközi waggon-kölcsönző és az Adria tőkezesporiásairól érkezett hírek e vállalkozások papírjaira hasonló hatással voltak. És ebből álltak nálunk a hét jelentékenyebb eseményei. Egyébben minden csendes és szárnyszerű volt. Ahová a tőzsér néz, mindenütt fenyegető veszélyeket lát. Félre áll tehát a vásártól.

Mindezeknél fogva a jövő hét vezényszava az marad, ami a múlt héte volt: óvatosság!

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, márczius 26. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 306.75. Az irányzat csendes.

Frankfurt, márczius 26. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 307.37. Az irányzat javult.

New-York, márczius 26. (C. T. B.)

	márczius 26.	márczius 25.
	cents	cents
Buza márcziusra	101	100 ¹ / ₄
" májusra	99	98
" júliusra	85 ⁷ / ₈	84 ³ / ₄
Tengeri májusra	33 ³ / ₄	33 ¹ / ₄

Chicago, márczius 26. (C. T. B.)

	márczius 26.	márczius 25.
	cents	cents
Buza májusra	104	104
Tengeri májusra	28 ⁵ / ₈	28 ¹ / ₂

Ipar és kereskedelem.

Olasz borözön Magyarországon. Hónapról hónapra regisztráltuk a Fiumén át való borbehozatal emelkedését, amely alól a múlt hónap forgalma se tesz kivételt, amennyiben a behozatal a múlt évvel szemben, amikor a behozatal élénkebb volt, mint bármikor azelőtt, megint 13.188 métermázsza emelkedést mutat. Érkezett ugyanis februárban 106.105 q bor, és pedig 93.735 q Olaszországból, 11.072 q Dalmáciából, 409 q Isztriából, 788 q Görögországból, 51 q Samos szigetéről, 7 q Mar-

seilleből, 3 q Malagából és 40 q Buccariból és Zenggből. A folyó évad lefolyt első felében a forgalom, az előző évad hasonló időszakával egybeállítva, következőleg alakult:

	Szeptember-február	
	1897/8	1896/7
	métermázsza	
Olaszország	671.755	423.460
Dalmácia-Istria	120.099	199.855
Görögország	4.102	1.621
Törökország	111	433
Egyéb országok	469	785
Összesen	796.535	626.154

E szerint az olasz borok behozatala 248.295 q-val emelkedett és a többi boroké 77.914 q-ral esökkent, úgy, hogy az import végeredményben 170.381 q-val volt élénkebb, mint 1896—7-ben. Ez az eredmény kell, hogy mindenkit gondolkodóba ejtsen, aki szőlőművelésünk jövőjét szívén viseli, mert amíg az olasz bor hektoliterenkint 13—18 forinton kapható Fiumében, szőlőink rekonstrukciójára gondolni sem lehet. Mert hiszen ha azt a 12—15 fokos bort a borkereskedő bármilyen gyöngye homoki borral is keveri, jó eredményt ér el, se fog mondani a jobb fajta magyar borok vételéről. Kérdezzük pedig ezek után ismétlen, van-e szükség arra az akcióra, amelyet néhány budapesti nagykereskedő indított, amelynek célja nem lehet egyéb, mint szállítási és más kedvezmények kieszközlése, ami ismét az importot mozditaná elő. Mert különben minek fektettek volna sulyt a fiumei borkereskedőknek a propagandába való belevonására és a tengerészeti ügyek felkarolására! A magyar kereskedelmi csarnok oly igen szereti fitogtatni hazafiságát, amelyet különben kétségbe vonni nem akarunk. Kérjük tehát, összeegyeztethetőnek tartja-e ezzel azt, hogy az olasz borok importjának forszírozásával akarja még inkább megrontani a magyar bortermelés amugy is sulyos helyzetét?

Az új áruüzleti szokások hatálya. Minél inkább közeledünk április végéhez, annál aktuálisabb a kérdés, hogy a régi tőzsdei szokások tényleg május elsejével feltétlenül érvényen kívül helyeztetnek-e? A gabonacsarnokban e tekintetben nagy a bizonytalanság és több ízben tettünk említést ama beadványról, amelyet számos érdekelt a börzatanácshoz intézett. A tőzsdetanács válasza erre a beadványra ma érkezett le, közölvén a folyamodókkal, hogy: „a tőzsdetanács a folyó évi február 12-ik napján érkezett beadványt, amelyben annak elrendelésére kéri a tőzsde vezetősége, hogy az új szokások feltétlenül csak az idei termésű gabonában kötött határidőügyleteknél birjanak érvényvel, míg a tavalyi termésű gabonában kötött ügyleteknél, nem tekintve a szállítási határidőnek esetleg április végén tul való megállapítását a régi szokások hatálya legyen kiköthető, teljes ülésében tárgyalván, hivatkozással az 594/T. 97. számú hirdetményre helyt nem adott.“ Ez elintézésrel a gabonacsarnokban nincsenek megelégedve, főleg pedig az 594. számú hirdetményre való hivatkozás miatt, mivel ép ezen hirdetmény okozta a mai visszás állapotot. E hirdetmény kibocsátásánál gondolni kellett volna arra, hogy nem lehet a forgalmat bizonyos gabonafajtákban egyszerre megszakítani. Mindenütt gabonaüzleti új szokásokat az új termésűl kezdve léptetnek életbe és csak nálunk akarják, hogy a múlt évi termésű buza, tengeri stb. április végéig a régi, e naptól kezdve az új szokások alapján kerüljön forgalomba. Az elintézésre a folyamodók még a mai napon nyújtottak be újabb fejtegetést a tőzsdetanácshoz, és az újabb beadványban „mellőzve minden elméleti fejtegetést, egy konkrét gyakorlati példa alapján bizonyították, hogy a kérelem jogosultságát lehetetlen elvitatni. Egy helybeli czég még a folyó év január havában egy osztrák malom részére néhány ezer métermázsza május—júniusi szállítási szokványbuzát vett és most közeledésével a szállítási határidőnek, a malom előre kijelenti, hogy az árut effaktíve át akarja venni és pedig hektoliterenkint

hetvenhat kilogramm sulyu buzát. A kívánságának támogatására pedig beküldi az osztrák czég egy német napilap ama számát, amelyben közölve volt a tőzsde érintett hirdetménye, azzal a passzussal, hogy az április végén tul szállítandó árura nézve csakis az új áruüzleti szokások birnak érvényvel. A tőzsdetanácsnak pedig van tudomása arról, hogy május-júniusi buzában volt ugyan már néhány százezer métermázsza rügő forgalom, de hetvenhat kilogrammos buzában még egy kötés sem fordult elő. Alárendeltebb jelentősége volna ennek, ha az egész engagement a szokott leszámolási uton bonyolódna le, azonban a tőzsde intencziója utóvégre nem irányulhat oda, hogy a határidőüzletre nézve a legális áruszállítás lehetősége megvonassék.“ Eddig a folyamodvány. — A tőzsde, jöllehet május-júniusi és július-augusztusi terminusokban már közel félve, hogy élénk forgalom van, erről hivatalosan tudomást nem vesz és e kötések — a szabályzat ellenére — nem is jegyzi, ami ellen már ismételve fel is szólaltunk. Elvégre nem lehet kívánni, hogy az üzleti forgalom alkalmazkodjék az esetleg kevés szerencsével megfogalmazott tőzsdei törvényekhez, hanem a tőzsdei szokásokat kell az üzlet kívánalmainak megfelelően megállapítani. Az érdekelték remélik, hogy e már nagyon is sürgős ügy a legközelebbi napokban kedvező elintéztést fog nyerni.

Dohánykivitel és behozatal Fiumén át, A jobb dohányfajták termelésének kiterjesztése, míg egyrésztől lehetővé teszi a behozatal csökkentését, másrésztől elősegíti csaknem teljesen megszünt dohányexportunk lábraállítását. Mindamellét sok tenni való van még hátra, ami kitűnik dohányforgalmunk adataiból. A folyó év két első hónapjában a dohányjövődék részére Fiumén át 17.724 métermázsza dohány érkezett és pedig 10.226 q Törökországból és 7498 q Manillából, kivittünk ellenben Fiumén át 6943 q nyersdohányt, ebből 5101 q-rt Spanyolországba és 1842 q-rt Gibraltárba. A behozatal 1897-el szemben 1489 q hanyatlást tüntet fel, míg a kivitel 5739 q-ral emelkedett. Ujabbban Gibraltárba adott el a dohánykereskedelmi társaság 10.000 q dohányt. Sajnos, azt a piacot, a hová eddig legtöbbet exportáltunk, most alighanem elvesztjük, mert az angolok az ottani behozatali vámokat fel fogják emelni. A kivittelt az Adria hajóival eszközölték.

A tőzsde közgyűlése. A budapesti áru-és értéktőzsde közgyűlést ma délután tartották meg. Az elnöki emelvényen helyet foglaltak báró K o c h m e i s t e r Frigyes elnök, K o r n f e l d Zsigmond és B e i m e l Jakab alelnökök, dr. B a l l a i Lajos miniszteri biztos és dr. F é l e g y h á z i Ágost főtitkár. Az elnök megnyitotta a közgyűlést és fölkérte a főtitkárt, hogy terjessze elő az igazgatóság jelentését. Általános figyelem között olvasta föl ezután dr. F é l e g y h á z i a jelentést, amelyből kiemeljük a következőket: Az igazgatóság a tőzsde összes szabályzatait, valamint az összes tőzsdei szokásokat alaposan átalakította az üzleti forgalom megkönnyítése és a felek érdekeinek nagyobb szabású megóvása szem előtt tartásával. Gondoskodott az igazgatóság a tőzsdei hivatalos árfolyamok megbízható jegyzéséről is és e végből külön bizottságokat alakított. Új szabályzatot léptettek életbe a tőzsdei alkuszok részére és végre ujonnan szervezték a tőzsde titkári hivatalát. A múlt évi közgyűlés által alkotott új alapszabályokat a belügyminiszter jóváhagyta és azok életbe léptve, máris meghozták üdvs hatásukat. Sajnálattal jelenti az igazgatóság, hogy B e c k Miksa és W e i s s e n b a c h e r Endre tőzsdetanácsosok a tisztjükről lemondottak. Helyükbe a mai közgyűlés választ új tanácsosokat. A z u j t ő z s d e p a l o t a építései dolgában bejelenti az igazgatóság, hogy a tervezetek előkészítésével U l m a n n Gyula műépítésszt bízták meg. Határozati javaslatot még nem nyújthattak be most, nemskára azonban sikerülni fog a már régen érzett bajokat, alaposan és állandóan orvosolni és erre vonatkozólag esetleg egy rendkívüli közgyűlést hívunk egybe. A tőzsdei tagok száma a múlt évben 1472 volt. Tőzsdei alkusz a múlt év végén 197 működött. Az áruüzleti leszámítolási iroda összes forgalma 29,492,300 métermázsza volt. A tőzsdetanács 4836 darabot intézett el. A tőzsdei szakértő-bizottság 690 esetben adott véleményt különböző gabonafajok minősége fölött. A tőzsdei választottbírószág működéséről szóló jelentés kapcsán örvendetes tényként említi föl a jelentés, hogy a tőzsdetanács előterjesztésére az igazságügyi miniszter keresztül vitte, hogy ezentul a tőzsdei választottbírószág ítéleteit Ausztriában is teljes mértékben hajtsák végre. A bíróság összesen 3358 ügyet intézett el. Felfolyamodást a bíróság határozatai ellen 105 eset-

ben adtak be, amelyből négyet visszavontak, hatot hivatalból visszautasítottak és kilencvenötöt újbólterjesztettek a királyi ítélő táblához, illetve a kuriához. — A közgyűlés e jelentést egyhangulag vette tudomásul és ugyancsak egyhangulag, lelkes éljenzés közben tette magáévá a közgyűlés az igazgatóság javaslatát, amellyel dr. Ballai Lajos miniszteri osztálytanácsosnak, a tőzsde miniszteri biztosának, köszönetét fejezi ki. Ezzel a közgyűlés véget ért. Este egyegyed hét órakor hirdették ki a választás eredményét, amely szerint Weisz Károlyt, a magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság igazgatóját 297 és Lukács Józsefet, az Angol-osztrák bank budapesti fiók lelepnéki igazgatóját 287 szavazattal választották tőzsde-tanácsosokká.

A Pesti Lloyd-társulat. A Pesti Lloyd-társulat ma délután Kohner Zsigmond elnöklése alatt tartotta ezidei rendes évi közgyűlését, melyen az évi jelentést dr. Falk Miksa titkár olvasta fel. Az általános helyesléssel fogadott évi jelentés után bemutatták a számvizsgálók jelentését. Dr. Schweiger Vilmos hosszabb beszédben méltatta az igazgatóság és a választmány, különösen pedig dr. Falk Miksának a társulati lap főszerkesztőjének, érdemeit s indítványozta, hogy ugy nekik, valamint Weigelsberg Leo szerkesztő-helyettesnek s a szerkesztőség összes tagjainak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak. Ezt általános helyesléssel el is fogadták. A szerkesztőség nevében dr. Falk Miksa, a választmány nevében Kohner Zsigmond elnök mondtak köszönetet az elismerésért. Ezek után a jelentést tudomásul vették és a felmentést megadták. Megtörtént a választás a következő eredményvel: Igazgató Schweiger Márton, választmányi tagok Deutsch Simon, Ehrlich Mózes, Klein Gyula (uj), dr. Mezey Mór, Robitzek Henrik, Serbó Vilmos, tornyai báró Schosberger Zsigmond, Székely Ferencz, Ullmann Emil (uj) és Weissenbacher András (uj).

Országos kereskedelmi és iparcarnok. Az egyesület tegnap tartotta a közgyűlését. Az elnöki megnyitó beszéd foglalkozott a közgazdasági kiegyezés kérdésével és hangsúlyozta, hogy a kiegyezés megújítása esetén különös gond fordítandó arra, hogy Ausztriába való áttétel és liszt kivételünk közegészségügyi színezetű ürügyek alatt ne akadályoztassák, továbbá, hogy a külföldi nyers-termékek behozatalára az osztrák vasutak által engedélyezett tarifakedvezmények megszüntetessenek. Ha ohajaink e téren és az iparvédelem terén nem teljesítenének, a hazai kereskedői osztály is az önálló vámterület hívévé szegődnek. A rázkódtatás, melylyel az átmenet járna, hazánkban sokkal kevesebb bajt okozna, mint Ausztriában. De a muló bajokért évek mulva kárpótolva lennénk a virágzó ipar által, melyet az önálló vámterület bizonyára meg fog teremteni. A szármadások előterjesztése és a felmentvény megadása után a választmányt egészítették ki. Végül köszönetet szavaztak az elnökségnek és tisztikarnak működéséért.

Kőbányai sertéspiac, márcz. 26. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 58—59 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 57—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 58—58 1/2 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 58—58 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. márczius 24. napján volt készlet 25.260 drb, márczius 25-én felhajtott 386 drb, márczius 25-én elszállított 1007 drb, márczius 26-én maradt készletben 24.638 darab. A bizott sertés üzletirányzata kellemesebb.

Budapesti konzum-sertésvásár, márczius 26. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. márczius 26-én érkezett 182 drb. Készlet 344 darab, összes felhajtás 526 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 270 drb; elszállítottan maradt 182 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—56 kr., 220—230 kilós 58 1/2—60 kr., 320—380 kilós 56—58 kr., malacz 40—46 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vesztegzári marhavásár, márczius 26. Felhajtott 268 darab magyar ökör, e között volt 29 drb soványmarha. Műtan kevés vevő jelent meg, az üzlet jelentéktelen volt és az árak nem változtak. Jegyzések: 100 kilónként élő súlyban, magyar tarka ökör 28—38 frt, fehér ökör 25—32 1/2 frt.

Pénzügy.

Szelvénylevonás. A Budapesti III. Kerületi Takarékpénztár abbéli jelentése folytán, hogy részvényeinek szelvényét folyó évi márczius hó 26-ik napjától kezdve 7 o. é. forinttal váltja be, elrendeli a tőzsde tanács, hogy ezen részvények f. é. márczius hó 26-ik napjának déli tőzsdéjétől fogva, szelvény nélkül árultassanak a jegyzetessenek a tőzsdén.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, márczius 26.

A tegnapi ünnep miatt csak nálunk szünetelt az üzlet. A külföldi piacokon volt forgalom, bár a hangulat nem szilárdult. A lánghaságban Amerika járt elöl, tegnap is, ma is olcsóbb kurzusokat jelezve, úgy, hogy az árcsökkenés együtt mintegy két centset tesz ki. Emellett a kivitelei kereslet elég jó volt és a két napon Newyorkban 17 hajórakomány búzát vásároltak az export részére. Argentiniában szintén növekedtek az elhajozások és ez futólagos szilárdulást is keltett, a hangulat azonban ismét ellanyhult, főleg a kedvező mezőgazdasági hírekre.

A buzaelszállítások Argentiniából kitétek angol quarterekben

	e héten	a múlt héten
Anglia felé	156.000	64.000
A continens felé	39.000	43.000
	194.000	107.000

A „Cincinnati Price Courant” heti jelentése szerinti a téli buza állása az Unióban a beállott meleg, esapadékos idő következtében javult és a kilátások jelentékenyen kedvezőbbek. Továbbá azt hiszik, hogy a tavaszkor bevetett buza terület tetemesen nagyobb a múlt évinél.

Amerikában most a prompt és a szeptemberi buza között több mint husz centsnyi különbség mutatkozik (körülbelül két forint métermázsánként). A helyzet tehát majdnem olyan, mint nálunk és mint egyáltalában mindenütt az európai piacokon. Határozott bizalmatlanságot észlelni a későbbi terminusokra, főleg az új termés határidőire nézve, amely bizalmatlanság számszerint is jut kifejezésre a hatalmas deportban.

Elvégre is azt látjuk ez árkonstellációból, hogy tényleg az egész világon nincs józanul ítélő ember, aki abban az illuzióban ringatná magát, hogy ezek a mostani árak állandósulni fognak, ellenkezőleg nálunk is, külföldön is el vannak készítve rá, hogy jó közepes termésnél, ha nem is esünk vissza közvetlenül a múlt tavaszi árnívóra, de mindenesetre csak tetemesen olcsóbb árak mellett fog elkelní az új termék.

Más kérdés, hogy mi történik az új termésig még hátralévő napokban.

Különösen a mi viszonyainkat illetve, tagadhatatlan, hogy nagyon is érezhető áruhiány van minden cikkben, kivéve a tengerit, amelyben jelentékeny hajóhozatalok várhatók Romániából: Buzára külföldről alig számíthatunk, belföldi készlet meg ugyszólván nincs. Az a híres háromszáz uszályos flotta a hajózás hatodik hetében végre beérkezett, persze redukált állapotban, amennyiben az e heti hozatalok kimutatása 125.369 métermázsát tüntet fel, e között 98 vagon vasuti árut. Talán még egy-két hétig ebben a keretben mozognak majd a hozatalok, de e felszállítások tulnyomó része is már előre el van adva. Ily körülmények között tényleg nem sokat nyom a latban, ha a malmok egyike-másika tíz-tizenegyre napra kiszolgálteti gyárát. Ez legfeljebb ama szegény munkásokra néhez csapás, akiktől megvonnák a száraz kenyeret, hogy a kenyérlisztek kelendőségét emeljék. Különb: értesüléseink szerint a malmok semminemű kötelezettséget e tekintetben nem vállaltak el, sem a részbeni, sem a teljes redukálásokra nézve és ma este, a szombati bérfizetésnél, egyetlenegy munkást sem bocsátottak el a malmok.

Ami pedig a határidőpiacot illeti, most sok függ az üzlet technikájától. Azt hiszük, e héten már jobbra leszerelt a kontremin tavaszi búzában, de azért még e terminusban is nagy meglepetésekre lehetünk elkészülve. Ez idő szerint különben a május-juniusi buza a derby-favorit, de nem valószínű, hogy ez majd győz, ahogy akar, bár most egyszerre azt a fenomenális felfedezést tették, hogy tulajdonképen miért legyen a későbbi határidő olcsóbb a tavaszinál, amikor a juniusi terminusban sem lehet új búzát szállítani. Hát ez igaz, de ismétéljük: szállítani majd csak nehezen, vagy egyáltalán nem lehet, de az új termés küszöbén mérséksz nem is akarja majd senki átvenni az árut.

Buza.

Elkelt néhány ezer métermázsás buza változatlan áron.

Előfordult eladások búzában.

Minőség megnevezésében	ó vagy új	származás	hatalterem-kint súly kgban	minőség megnevezése	átadási hely	ár netto 100 kg-ért	Készlet vagy 8 óra
200	uj	tiszta	78 1/2	—	Budapest	13.92 1/2	8 b
250	uj	—	78 1/2	—	—	13.15	—
100	uj	—	78 1/2	—	—	13.90	—
800	uj	pestvidéki	76	—	—	13.90	—
500	uj	fehértógye	74 1/2	—	—	13.90	—
800	uj	bánai	74 1/2	—	—	12.55	—
8200	uj	otahi	72 1/2	transito	—	10.25	—
500	uj	oros	73	—	—	10.35	—

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Mintás súly hektoliterben	100 kilogr. készp. ára		Mintás súly hektoliterben	100 kilogr. készp. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Tiszavidéki	74	12.60	12.70	75	12.80	12.85
—	76	12.60	12.95	77	13.05	13.15
—	78	13.20	13.30	79	13.35	13.40
Pestvidéki	74	12.65	12.85	75	12.75	12.80
—	76	12.35	12.50	77	13.00	13.10
—	78	13.15	13.25	79	13.30	13.35
Fehértógye	74	12.80	13.75	75	12.85	13.90
—	76	12.85	13.00	77	13.10	13.20
—	78	13.25	13.85	79	13.35	13.40
—	80	—	—	—	—	—

Határidőüzlet búzában: Tavaszi és őszi buza irányzata tartott, az árak ingadoztak.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Délleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	12.21	12.22-23-24-25-26-27-28-29-30-31	12.24	12.24	12.25	12.26
május	11.81	11.82-84-85-87-88	11.87	11.88	11.89	11.90
szept.	9.08	9.09-11-12-11	9.12	9.12	9.13	9.14

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata		Leszámláló árfolyamok	
	márczius 26. pénz	márczius 24. áru	márczius 24. pénz	márczius 24. áru
márcz.	12.23	12.24	12.80	12.91
szept.	9.11	9.12	9.12	9.13

Rozs.

Készárüzlet rozszban: Elkelt néhány kocsi-rakomány változatlan áron.

Előfordult eladások rozszban.

Minőség megnevezésében	ó vagy új	származás	minőség megnevezése	átadási hely	ár netto 100 kg-ért	Készlet vagy 8 óra
200	uj	pestvidéki	—	Budapest	8.85	kp
100	uj	—	—	Kis-Körös	8.57 1/2	—
100	uj	—	—	Manor	8.70	—

Hivatalos jegyzések rozszban.

ó vagy új	faj	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára	
			frtől	frtíg
uj	elsőrendű	70—72	8.85	8.90
uj	másodrendű	—	8.80	8.85

Raktárállomány rozszban: A közraktárban 14.400 métermázsás; a nyugati pályaudvaron 1198 métermázsás.

Határidőüzlet rozszban. Tavaszi rozszban csekély üzlet volt, őszi rozsz szilárd.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Délleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.60	8.59	8.60	8.57	—	8.68
szeptember	7.10	7.09	7.10	7.12	7.13	7.14

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata		Leszámláló árfolyamok	
	márczius 26-án pénz	márczius 24-én áru	márczius 24-én pénz	márczius 24-én áru
márczius	8.55	8.66	8.60	8.62

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Zab szilárd, úgy a kínálat, mint a kereslet gyér, árpa változatlan, tengeriben mutatkozik némi kereslet, az árak emelkednek.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Minőség megnevezésében	ó vagy új	származás	minőség megnevezése	átadási hely	ár netto 100 kg-ért	Készlet vagy 8 óra
100	uj	zab	—	Budapest	7.10	kp
100	uj	—	—	—	7.00	—
100	uj	—	—	—	6.95	—
250	uj	árpa	—	Kőbánya	7.10	—
100	uj	—	—	Mészáros	8.15	—
100	uj	—	—	Kis-Körös	8.70	—
100	uj	—	—	Manor	8.20	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Ó vagy u, Faj, Hektoliterenkénti súly kg-ban, 100 kg. hány. It lists prices for various types of grain like 'Arpa' and 'Zab'.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárban 11.000 métermázsza arpa, 9000 métermázsza zab, 19.300 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 2604 métermázsza arpa, 319 métermázsza zab. A Silosban 8800 métermázsza tengeri.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde. It shows price fluctuations for 'Tengeri' and 'Zab'.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, 1898. március 24-én, 1898. március 26-án. It details prices for 'Tengeri' and 'Zab'.

Gabona- és lisztforgalom.

A. m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi március 26. napján 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonafélékéről és a budapesti lisztmalmoknál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségéről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az árú megnevezése, Érkezett, Elszállított. It shows arrival and departure statistics for grain and flour.

a fővárménynél előjegyzett:

Table with columns: Az árú megnevezése, Visszkivétel, Az árú megnevezése, A visszkivétel. It details withdrawal statistics for grain and flour.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, március 26.

Az amerikai bonyodalomról érkezett hírek kedvezőtlen irányba terelték ma az üzletet. Berlin volt az első, ki e hírek következtében nagyobb mérvű eladásokhoz fogott és ezek erősen befolyásolták a mi tőzsdénket is. Előbb a berliniek csak bányáértékeiket dobták; később aztán bankpapírjaikat is sűrűbben kínálták. Hozzájárult ehhez még a déli vasút fölötté gyöngé időszerű kimutatása, mely 103.000 forinttal kevesebb bevételt tüntet ki és ennek folytán a déli vasut részvényeinek ára érezhetően megcsappant — zárata 77.50. — Mindez lohasztólag hatott az üzletre és a forgalom majdnem egészen megállt. A délutáni zárlat fölötté gyöngé. E gyöngeséget az a hír is okozta, hogy Spanyolország visszahívta követét az Egyesült Államoktól. Az üzlet ideje különben is rövidebb volt a rendesnél; mert reggel a prolongáció munkálatai vettek igénybe némi időt; a prolongáció olcsó tételek mellett folyt le — délután pedig a mára kitűzött választások miatt zárult a tőzsde hamarabb, mint máskor.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 383—383.25, Osztrák hitelrészvény 364.90—364.20, Osztrák-magyar államvasut 310.50—340.25, Közüti vaspálya 403.75—406.—, Salgótarjáni közvénbánya 626.—.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 364.10, Magyar hitelrészv. 383.—.

Aranyjárdék 121.80, Koronajárdék 99.45, Leszámitoló bank 251.50, Jelzálogbank 256.50, Rimamurányi 246.75, Osztr.-magy. államvasut 340.25, Ipar- és kereskedelmi bank 103.—, Déli vasut 77.75, Közüti vasut 405.—, Villamos vasut 278.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1412—1415, Salgótarjáni 620—623, Közüti vasut 405.—405.50, Villamos vasut 276.—, Magyar hitelrészvény 383.75—383.—, Magyar leszámitoló bank 251.75, Rimamurányi 246.75—247.—, Osztrák hitelrészvény 364.—364.40, Osztrák-magyar államvasut 340.—340.25, Földteherment. 97.70, Hazai bank 108.25, Egyesült fővárosi takarékpénzt. 1175.—1177.—, Felső-magy.-orsz. bányá 104.—, Drasche 845.—848.—, Bpesti villamosági részvényt 119.—, Első magyar részvényserfőző 1330.—, Czukoripar 157.75.—158.—.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 frt; 8 napra 5.—5.50 frt, március utóárára 10—11 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közüti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsde berlini jegyzésekre lanya volt; osztrák hitelrészvény 364.—362.50, magyar hitelrészvény 382.50—381.50, osztrák-magyar államvasut 340.—338.75, közüti vasut 403.75—404.— frton kötöttek.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közüti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, március 26. Zsiradék irányzata változatlanul szilárd, de üzletellen. A szilva üzlet-irányzata lanya, szilvaiz ára változatlan.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ár 100 kőgrammonként. It lists prices for various types of oil and other commodities.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, márcz. 26. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak: emelkedtek. — Baromfi-nál élénk, árak szilárdak. — Halban élénk, árak szilárdak. — Tej- és tejtermékek-nél élénk. — Tojásnál élénk, árak emelkedtek. — Zöldszőlő-nél élénk. — Gyümölcs-nél élénk. — Pászorké-nél csendes. — Időjárás: borult, enyhé. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott elemi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Haz. Marhahús hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahús hátulja I. 36—38 frt, II. 28—36 frt. Borjúhús hátulja I. 50—56 frt, II. 45—50 frt. Sertésbús elsőrendű 56—60 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 57.0—60.5 frt (100 kilonként). — Baromfi (súly). Tyúk 1 pár 1.40—1.80 frt. Csirke 1 pár 1.20—1.60 frt. Lud hússal kilon-

kint 55—60 kr. — Kálföldiek. Tojás 1 láda (1440 db) 29.5—30 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.40—4 frt. Petrezsel-em 100 kötés 1.40—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 7—11 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 15—30 frt. Vaj közöns. kilonként 95—0.95 frt. Vaj-téa kilonként 1.10—1.30 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 2.60—3.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.65—3.40 frt. — Halak. Harcsa (súly) 0.80—1.00 frt 1 kiló. Csuka (súly) 0.60—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.45—0.80 frt.

Szesz.

Budapest, március 26. Irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz jegyzése 18.75—19.25 forint. Finomított szesz nagyban 56.75—57.25, Finomított szesz kicsinyben 57.25—57.50, Élesztő-szesz nagyban 56.75—57.25, Élesztőszesz kicsinyben 57.50—57.75, Nyersszesz adózva nagyban 55.75—56.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.4/8—56.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.25 Denaturált szesz nagyban 21.—21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.50—21.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ah vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, márcz. 26. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.80—20.— forinton kelt el. Zárójegyzés 19.70—19.90 frt.

Prága, márcz. 26. Adózott tripló szesz nagyban 55.50—55.5/8 frton jegyeztek. Adózatlan szesz nagyban 19.— frt.

Triest, márcz. 26. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban osztrák-magyar áru 11.75—12.50, román áru 11.50—14 frt.

Berlin, márcz. 26. Szesz helyben 46.— márka — 27.— frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10.000 litereszállalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Stettin, márcz. 26. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 45.40 márka = 26.65 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Boroszó, márcz. 26. Szesz (50-es) pr. áprilisra 64.20 márka = 37.69 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 44.50 márka = 26.13 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 26. Szesz márcz.—ápril 23.50 márka = 13.80 frt; ápril—májusra 23.50 márka = 13.74 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Páris, márcz. 26. Szesz folyó óra 46.50 frk = 24.51 frt; áprilisra 45.75 frk = 24.14 frt; négy utolsó óra 42.50 frk = 23.72 frt. Az árak 10.000 liter százezerenként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Czukor.

Prága, márcz. 26. Nyers czukor 88% czukortartalom, franco Auszig. Azonnali szállításra 12.32 frt, okt.—decz. szállításra 12.35.5 forint.

Hamburg, márcz. 26. Nyers czukor f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.05 márka, áprilisi szállításra 9.05 márka, májusi szállításra 9.15 márka, augusztusi szállításra 9.37 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, márcz. 26. Nyers czukor (88 fok) kész áru 28.50—29.— frk, fehér czukor márcziusra 31.50 frk, áprilisa 31.5/8 frank, májustól 4 óra 32.5/8 frk, októbertől 4 óra 30.5/8 frank. Finomított készára 101.50—102 frank.

London, márcz. 26. Jávaczukor 11 1/4 shilling nyugodt. Nyers czukor és jegeczedett czukor közép és közönséges ártartó; finom alacsonyabb. Finomított darabczukor, jobban keresve, teljes ár. Kálföldi tört nyugodt. Jegyezett: készára 10-9 1/4 sh., áprilisa 10.9 1/4 sh., május-augusztusra 11.— sh. Bepáczukor bágyadtan indult, a zárlat élénk. Német (88%) márcziusra 9.— sh., áprilisa 9.0 1/2 sh., májusra 9.1 1/2 sh., júniusra 9.2 1/2 sh., júliusra 9.3 1/4 sh., augusztusra 9.4 shilling, október-decemberre 9.3 1/2 sh. Határidőüzlet: márcziusra 9.0 1/2 shilling, áprilisa 9.0 1/4 sh., májusra 9.1 1/4 sh., júniusra 9.2 1/4 sh., júliusra 9.3 1/4 sh., augusztusra 9.4 1/4 sh., október-decemberre 9.3 1/2 shilling.

Olajok.

Páris, márcz. 26. Repceolaj folyó óra 53.— frk (= 24.95 frt); áprilisa 53.25 frk (= 25.07 frt); májustól 4 óra 54.— frk (= 25.42 frt); 4 utolsó óra 54.25 frk (= 25.54 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 26. Repceolajhelyben 51.— márka (= 29.94 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, márcz. 26. Repceolajmájusra (hordóval) 54.50 márka (= 32.— frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

London, márcz. 26. Terpentin 24-10 1/2 sh. Repceolaj 22.09 sh. Lenolaj 15.9 sh. Gyapómagolaj 14.3—14.9 shilling.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 26. Petroleum helyben 5.— márka = 2.93 frt.

Antwerpen, márcz. 26. Petroleum fin. helyben 15.5/8 frank = 7.96 frt.

Erőma, márcz. 26. Petroleum fin. helyben 5.10 márká = 2.99 frt.

Newyork, márcz. 26. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.75 cents, Ln. petroleum Philadelphianban 5.70 cents; United Rife Line Certificates aprilisra 77. — üyera petroleum aprilisra 6.40 cents.

London, márczius 26. Petroleum, amerikai 4 1/2 — 4 3/4 sh., orosz 4 1/4 — 4 1/2 sh.

Kávé, tea, rizs, juta, shellack.

London, márczius 26. Kávé. Santos, határ- lő nyugodi. Jegyzetelt márcziusra 27 1/2 sh. má- júusra 27.00 sh., júliusra 28. — sh., szeptemberre 28.9 sh., deczemzerre 29.3 shilling. Tea: Ceylon jól keresve, finom magasabb, közönséges ártartó. Rizs: szilárd, de nyugodi. Juta: ártartó. Shell- lack: meglehetősen üzlet.

Fémek.

London, márcz. 26. Réz, G. M. Brande 51 1/2 — 51 1/2 font sterling készáru és 51 3/4 — 51 3/4 font sterling 3 óra; best sel. 55 1/2 — 56 font sterling. Ón. finom, külföldi, 65 7/16 — 65 15/16 font sterling készáru és 66 — 66 1/2 font sterling 3 óra. Ólom. angol 12 7/8 font sterling; külföldi 12 3/4 — 12 9/16 font sterl. Horgany: külföldi 18 1/2 font sterling. Higany: 7.26 font sterling első és 7.2 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiacz ártartó, kismérvű üzlet mellett. Zárlatárak: 46. — sh. készáru és 46.2 1/2 sh. egy óra. Cleveland 40.1 sh., készáru és 40.3 1/2 sh. egy óra. Hematit 49. — shilling készáru és 49.3 sh. egy óra. Mich- lesbrough 50.6 sh. készáru és 51. — sh. egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márczius 26. Az effektív piacon az érdeklődés azonnal felhozandó áru koncentrá- lódt. Buza 5—10 krajczárral, rozs 5 krajczárral emelkedett. Határidők tartvák. Kötött buza, ta- vaszra 12.25—12.24 forinton, buza máj.-jun. 11.78 forinton, rozs tavaszra 3.81 forinton, zab ta- vaszra 6.92 forinton, tengeri máj.-jun. 5.65 fo- rinton.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza tavaszra 12.24—12.25, május-juniusra 11.76—11.78, rozs tavaszra 3.80—3.82, tengeri május-juniusra 5.64—5.65, zab tavaszra 6.90—6.92 frton.

Boroszló, márcz. 26. Buza helyben 19.10 márká (= 11.21 frt) sárga. Buza helyben 19. — márká (= 11.15 frt). Rozs helyben 14.90 márká (= 8.75 frt.) Zab helyben 15.40 márká (= 9.04 frt.) Tengeri helyben 12. — márká (= 7.04 frt.) Minden 100 kilon- kint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.70 frt.

Hamburg, márcz. 26. Buza holsteini 187—193 márká (= 10.98—11.63 frt). Rozs mekienburgi 140—148 márká (= 8.22—8.69 frt.) Rozs orosz 111—112 márká (= 6.51—6.57 frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Páris, márcz. 26. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza apr.-ra 28.75 frank (= 13.70 frt). Buza máj.-jun.-ra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza májustól 4 óra 27.75 frank (= 13.22 frt). Rozs folyó óra 18. — frank (= 8.56 frt). Rozs apr.-ra 18. — frank (= 8.56 frt). Rozs máj.-jun.-ra 18. — frank (= 8.56 frt). Rozs májustól 4 óra 17.25 frank (= 8.21 frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 26. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza apr.-ra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza május-juniusra 28.60 frank (= 13.63 frt.) Buza 4 óra májustól 27.80 frank (= 13.24 frt).

London, márczius 26. Gabona nyugodi, vál- tozatlan. Árpa szilárd. Liszt renyhe. Megérkezett buza ártartó. Uszó buza bágyatabb, argentinai nagy bévitelre. Hozatalok: buza 39.180, árpa 25.260 és zab 93.600 q. Tengen helyben 18 shilling.

Liverpool, márczius 26. Fehér buza yákozat- lan, piros 1/2—1 pennyvel. Liszt 1/3, tengeri 1/4 pennyvel alacsonyabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, márczius 26. A mai tőzsdén lánynh irányzat uralkodott, miután a spanyol-amerikai viszállyról kedvezőlen hírek érkeztek. Emellett Bar- lin is alacsonyabb jegyzéseket jelentett, főleg a bányapiaczról, aminek folytán ezekben az értékek- ben erősebb realizációk történtek. Erősebb csökke- nés mutatkozott déli vasuti részvényekben, amelyek- ről híre jár, hogy csak 3 frank osztalékot fog fizetni.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.50—363.25, Anglo-bank 160.50, Unio-bank 301.75—302.50, Magyar hitelrészv. 382.50, Osztrák-magyar állam- vasut 340.25—339.50, Déli vasut 76—77.75, Magy- ar kőszénb. 119.10—119.40, Tramway 507.50—

508.—, Alpesi bánya 152.10—152.90, Rimamurányi 246.25, A.Ária 219.10, Magyar aranyjáradék 121.60, Magyar koronajáradék 99.95, Török sorsjegy 58.10—57.75, Német araka 58.76.

Delelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.75, Magyar hitelrészvény 382.50, Anglo-bank 160.50, Unio-bank 302.25, Länderbauk 220.50, Osztrák-magyar államvasut 339.75, Tramway 508.—, Alpesi bánya 152.50, Májusi járadék 102.20, Török sorsjegy 57.75.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.62, Magyar hitelrészvény 381.50, Länderbauk 219.75, Unio-bank 301.00, Anglo-bank 100.—, Bankverein 271.—, Osztr.-magy. államv. 339.75, Déli vasut 77.75, Elbevolgyi vasut 259.50, Északnyugati vasut 245.50, Alpesi bánya 152.10, Rimamurányi 246.50, Fegyvergyár 304.50, Májusi járadék 102.15, Magyar koronajáradék 99.40, Török sorsjegy 57.70, Német márká 58.75, Török dohányrészvény 132.50 forinton köttetett.

Delelőtt 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magy- ar aranyjáradék 121.45, Magyar koronajáradék 99.20, Tiszai kölcsönsorsjegy 141.50, Magyar föld- tehermentesítési kötv. 97.30, Magyar hitelrészvény 381.—, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 160.—, Kassa-oderbergi vasut 190.75, Magyar kereskedelmi bank 1430.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.30, Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Ma- gyar leszámitoló és pénzváltóbank 251.50, Rima- murányi vasrészvénytársaság 246.—, 4.2% papir- járadék 102.15, 4.2% ezüstjáradék 102.05, Osz- trák aranyjáradék 122.50, Osztrák koronajáradék 102.15, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 194.50, Osztrák hitelsorsjegyek 204.—, Osztrák hitel- részvény 362.87, Angol-osztrák bank 159.50, Unio- bank 301.75, Bécsi Bankverein 370.50, Osztrák Länderbauk 219.—, Osztrák-magyar bank 921.—, Osztrák-magyar államvasut 339.25, Déli vasut 77.50, Elbevolgyi vasut 259.—, Dunagőzmozgási részvény 443.—, Alpesi bányarészvény 151.90, Dohányrész- vény 131.50, 20 frankos 9.53, Cászári királyi, vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.30, Német bank- váltó 58.72.

Bécs, márczius 26., (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárlata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 362.25, Magyar hitelrészvény 380.10, Anglo-bank 160.—, Bankver. 270.10, Unio-bank 302.—, Länderb. 219.—, Osztrák-magyar államvasut 339.—, Déli vasut 77.50, Elbevolgyi vasut 259.25, Északnyugati vasut 245.25, Török dohányrészvény 132.—, Rimamurányi vasut 246.25, Alpesi bánya 151.90, Májusi járadék 102.15, Magyar koronajáradék 99.30, Török-sorsjegy 57.50, Német márká azonnali szállításra 58.77.

Berlin, márczius 26. Májusi járadék 102.—, Ezüstjáradék 101.50, Osztrák aranyjáradék 102.60, Magyar aranyjáradék 103.—, Magyar koronajá- radék 100.—, Osztrák hitelrészvény 228.40, Osztrák- magyar államvasut 144.60, Déli vasut 34.—, Osztrák bankjegy 170.25, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 170.05, Rövid lejáratu váltó Párisra 81.—, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.48, Orosz bankjegy 217.—, Olasz járadék 93.10, Laura-Köhó 182.25, Harpeni 177.40, Olasz központi vasut 132.70, Török sorsjegy 113.70.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 228.25, Osztrák-magyar államvasut 144.25, Déli vasut 34.—, Magyar aranyjáradék 103.—, Disconto-társas- ság 209.10.

Frankfurt, márczius 26. (Zárlat.) 4.2% papir- járadék —, 4.2% ezüstjáradék 86.30, 4% osztrák aranyjáradék 103.95, 4% magyar arany- járadék 103.—, magyar koronajáradék 100.—, osztr. hitelrészvény 306.37, osztr.-magyar bank 78.50, osztr.-magy. államvasut 293.—, déli vasut 69.—, bécsi váltóár 170.—, londoni váltóár 20.485, párisi váltóár 81.—, bécsi bankverein 230.—, villamos részvény 189.50, alpesi bányarészvény 129.50, 3% magyar aranykölcsön 91.—, Az irányzat gyenge.

Frankfurt, márcz. 26. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitel- részvény 308.—, osztrák-magyar államvasut 293.75, déli vasut 69.—.

Hamburg, márczius 26. (Zárlat.) 4.2% ezüst- járadék 87.—, osztrák hitelrészvény 306.75, osztrák-magyar államvasut 729.—, déli vasut 164.—, olasz járadék 93.40, 4% osztr. aranyj. 103.50, 4%-os magyar aranyjáradék 102.80, Az irányzat gyenge.

Páris, márczius 26. Uj 3% francia jára- dék 102.65, 3%-os francia járadék 103.15, 3 1/2% francia járadék 107.—, Osztrák földhitelintézet 1270, Länderbauk 483.—, Osztr. aranyjáradék 105.—, Magyar aranyjáradék 103.37, Déli vasuti elsőbbség 391.—, Alpesi bánya 833.—, Török dohányrész- vény 282.—, Török sorsjegy 106.—, Olasz járadék 93.05, Spanyol kölcsön 48.87, Meridional 673.—, Otomanbank 542.—, Rio-Tinto 710.—, Debeers 663.—, Eastrand 89.50, Chartered 68.—, Rand- fontain 88.—.

London, márczius 26. (Zárlat.) Angol consolok 111.7/8, déli vasut 7.60, spanyol járadék 59.—, olasz járadék 92.7/8, 4% magy. aranyjáradék 101.75, 4% rupia 62.25, Canada pacificvasut 88.7/8

leszámitolási kamalláb 2.10/10, ezüst 25.9/10, Az irányzat csendes.

New-York, márczius 26. Ezüst 55.—.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. márczius 26-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Levegőtér mag. 700 +, Levegőtér mag. 1000 +, Állomások, Levegőtér mag. 700 +, Levegőtér mag. 1000 +, Csapadék.

Közép-Európában egy erősen kifejtett barometrikus depresszió van, melynek magva az Alpekék táján fekszik. E körül élénk sötét viharos ciklonális képződés keletre. Azonkívül ezen depresszió megadja a kontinensnek jelenlegi csapadékos jellegét és az okzra a hőmérsékletnek azt a sajátos eloszlását is, mely nyugati Európá- ban hűvösebbben, a Kárpátokban pedig, egyenesen nyitott.

Hozzájárul az általános esőzés utókövetke a nyugati irányban, keleten pedig szaraz az idő. A reggeli hőmérséklet igen magas. Az uralkodó délkelti szél csak helyenként viharos.

Érős szelekek egyelőre enyhé idő várható főleg az ország nyugati felében esővel.

VIZÁLLÁS.

Márczius 26-án.

Table with columns: Feljő, Vizmérés, Vizállás reggel, Vizállás 12 órakor, Feljő, Vizmérés, Vizállás reggel, Vizállás 12 órakor.

Felad. szerkesztő: Liposcy Ádám.

Budapesti cégmutató.

Főnöke, Postai biztositó-intézet. Alapitók 4 millió korona. Nyereség- és díjtartalékai, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Kiváltság: víz-, jég-, szállítvány- díj- és halozéki- és kőszén- díj. Központi irodái: V., Sas-utca 19., saját házában.

Szifalkészítvány vegyi gyárak Biehn János.

Gyárak: Budapest, Kispeszt, Hozóteleg. Központi iroda: Budapest, IX., Fehérvári-utca 42. sz. Tiszta, természetes szifalkészítványból készült valódi szif- feltoldatok, szifalt elmozdító-lemezek, szifalt és kátrány, valamint azok összes vegyi termékei. Vállal és készit legjobb kivitelben; Fedőlemez-befektet- ket facement-tetőköt, mindennemű szifalkészítványokat, nedves alk szarazá tételt, vízhatlan lefűtéseket.

Gundel János István főhercege szállodája.

A város közepén, a lánchíddal szemben, közel a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A főhercegi szálloda az állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgáltatás, kitűnő magyar és francia konyha, hűvös, tisztaságos, legjob- b italok. Fűtők a házban. Budapesti Takarékpénztár és Országos Ételekgyártó- és Szívnyújtó-társaság. Budapesti részvények: 10.000.000 korona. Központi irodák: 11. Zoltótelek: Andrássy-utca 8. Föld- : Sas- utca 19. Hozótelek: 11. Zoltótelek: Károlyi-utca 18. Királyi-utca 37. József-utca 12. és Zoltótelek-utca a Sportpálya mellett. Keller Ernő által szerkesztett újság, amely minden héten kiadódik. Budapest: VII., Bródy-utca 60. sz. Felvilágosítás és ügy- ügyelgetés ingyen.

A királyhűség és a magyar ifjuság.

Irta: Herczegh Mihály, az egyetem rektora.

A magyar ifjuság gazdagon felruházva szellemi erővel, gazdagon megáldva igazi hazafias lelkesedéssel és nemzeti érülettel, gondolkozásmódját fel nem cseréli s törvényszerű meggyőződését bátran kimondja mindenki előtt.

A magyar ifjuság a magyar nemzettest gárdája. Fegyvere: az egyenlőség, szabadság és testvériség. Zászlója: a haladás és felvilágosodás. Jelszava: a király és a haza; e kettőben nyilatkozik meg gondolkozása, meggyőződése.

Az állami erő csirája a fiatalság élő lelkesedése a haza sorsa iránt. Ez nem baj. Ezt tehát nem szabad gyengíteni; inkább fokozni, fejleszteni kell az egyetemen is. Így volt ez a múltban, így van most és ekként lesz jövőben is.

De van az állami erőnek egy másik hatalmas ősforrása is: a királyhűség, mely ép olyan mélyen van vésvé minden igazi magyar szívébe, lelkébe, érverésébe, gondolkozásába és változhatatlan természetébe, hogy azt onnan sem erőszak, sem megtévesztés, sem idő ki nem törülheti.

Nevezetes történelmi tény, hogy azokban a szomorú időkben, midőn az ország alkotmánya közjogi és magánjogi törvényeivel együtt hatályon kívül helyeztetett, mindig a fejedelmek voltak azok, kik mélyebb belátással és lelkiismeretességgel, mint sok esetben az ő tanácsosaik, a magyar alkotmányosság ellen intézett rendeleteket visszavették s ezáltal a nemzet bizalmát és reményét újraélesztették.

Rudolf király Mátyás főherceg által nyugtatta meg az országos rendeket és I. Lipót 1681-ben teljesen és sértetlenül helyezte vissza előbbi állapotába a magyar alkotmányt.

II. József, végnapjaiban maga vonta vissza alkotmányellenes intézkedéseit és utódja, II. Lipót szentesítette az 1790/1. X-ik törvényzikket, hogy Magyarország szabad ország, független ország, mely semmi más országnak vagy nemzetnek alávetve nincs.

I. Ferencz király 1825-ben az országgyűlésen kinyilatkoztatván, hogy azon események, melyek az ő atyai szívének is kedvetlenek, jövőben ismételtetni nem fognak: kimondta, hogy az ország alkotmányát minden időben fentartani és védeni fogja.

Ez történt a mi jelenleg uralkodó nemeslelkű királyunk alatt, midőn elismerve az 1848-iki törvényeket és továbbfejlesztve a practica sanctiot, 1867-ben elfogadta a jelenlegi közjogi alapot, a kiegyezési okleveles szerződést, visszaállította az ország alkotmányát és kinevezte a független magyar felelős miniszteriumot.

Ezek az esetek a király bizalmát és szeretetét kézzelfoghatólag bizonyítják a nemzet iránt.

De viszont számtalanok a ragyogó példák hazai történetünkben arra nézve is, midőn a nemzet szeretete, dinasztikus érzelme nyilatkozik meg királyá iránt.

Csak a következőket emelem ki.

A vérszerződésben a nemzet megesküszik, hogy mind maguknak, mind maradékaiknak Álmos nemzettségéből választanak vezetőt. — S ha ehhez valaki hűtlenné lenne, vagy a vezér és rokonai közt meghasonlást idézne elő, annak vére ontassék.

Kálmán király hadserege az oroszországi hadjáratban szétveretett és a király élete veszélyben forgott. De Magyarország ne-

mesei körülvevén őt és testükkal megvihatlan bástyát képezvén oldala mellett, életét megmentették.

Otto, freisingi püspök írva hagyta II. Géza korára nézve (1141—1161.), hogy a főemberek mind elmennék a királyi udvarhoz, mindenki elviszi oda székét és ott sem szünek meg a közügyeket tárgyalni és megvitatni. Fejedelmüknek annyira engedelmeskednek, hogy mindenki bűnnek tartja őt nemcsak nyílt ellenmondással keseríteni, hanem tilosnak tekintik még azt is, hogy őt háta mögött becsméljék. Ha a király háboruba indul, mindnyájan ellenmondás nélkül követik őt.

Imre király és öcsésének, Endre vezérnek versengése alkalmával (1203.), mikor a két sereg egymással szemben állott, Spalatói Tamás elbeszélése szerint, Imre király letéve fegyvereit, egy pálczát vett kezébe és lassan belépve az ellenség hadai közé, fennhangon kiáltá: "Majd meglátom, ki meri fölemelni kezét a király vérenek ontására". Amint meglátták, mind félreálltak, tágas utat nyitva előtte, még csak mocczanni sem mertek. Öcséséhez érve, elfogta őt és kivezetve sátrából, egy várba küldte fogságba. Erre aztán valamennyien szégyenszemre, rettegve letették a fegyvert és bocsánatot nyertek.

Az Árpádok kihalásakor (1301-ben III. Endrével) még a leghatalmasabb és legerősebb urak, mint Csák Máté, Némethujvári Iván stb. sem tartottak igényt a koronára.

Nevezetes Habsburgi Rudolf német király egyik levele (1274.), melyben következőképen dicséri a magyar urakat: fényesen tanusítottatok fedhetlen hűségteket és bebizonyítottatok, hogy felséges László királyt nem szüntök meg gyámolítani az ország ügyeiben.

Róbert Károly Bazarád Mihály havasalföldi fejedelem elleni háborút folytatván (1330.). Károly király úgy menekült meg, hogy czimeres fegyverzetét megcserélte Szécsi Dezsőével, a Dénes bán fiával, kit azán az oláhok, azt hívnék, hogy ő a király, kegyetlenül meggyilkoltak. — Károly ekkor győzött meg igazán, hogyan tudják királyukat szeretni a magyarok. Az öreg Dómonkos, zólyomi főispán és fia László, Laczkfi István, Csór Tamás, Szántai Kolos, Berend fia Miklós és számosan mások, mint az élő fál, úgy állottak körül, hogy a jégesőként hulló nyilakat és csapásokat felfogják.

Albert király, midőn 1439-ben május 29-én a budai országgyűlésen azt a törvényjavaslatot szentesítette, mely a karok és rendek fontos közjogi szabadalmait tartalmazta, ezek azon törvényt május 30-án külön előszóval, záróbeszéddel és saját aláírásukkal látták el, amelyben hűségük és haláljukat következőképen jellegezik: Mivel felséges királyunk kérésünket kegyesen meghallgatta és az előrebocsátott czikkeket legkedvesebb hitestársa, a mi természetes urasszonyunk, Erzsébet királyné is jóváhagyásával megerősítette: ez okból urunk, királyunknak úgy a magunk, mint a távollévők nevében is, kiknek meghatalmazását bírjuk, ígérjük és jóhiszeműleg sikeresen fogadjuk, hogy Albert király ur és Erzsébet királyné asszony, az ő hitvese iránt, akit ezen ország születési jogánál fogva mindenki felett illet, állandó ragaszkodással és törhetlen hűséggel fogunk viseltetni.

Mátyás király hadseregét Moldvának Bánya városában (1467. december 15.) az ellenség éjjel megrohanja. A vezénylő királyt Ország Mihály nádor, Csupor Miklós és Pongrácz János vajdák, Báthory István és Bánfy

Miklós pozsonyi főispán testükkal földöztek és megmentették. Bánfy Miklós a királynak szánt több vagást fogott fel.

1485-ben pedig, midőn Mátyás király Hainburgot ostromolja Ausztriában, azon a ponton van, hogy kudarcot vall és szégyenszemre kell elvonulnia neki, aki addig-élé mindig győzelmes volt. Ekkor Nagylucsei Dóczy Orbán győri püspök 50 nap alatt 50.000 embert (abban az időben roppant szám!) állított fegyverbe s biztosította ezek által a királynak nemcsak Hainburg, hanem Ausztria uralmát is. Mátyás legjobban annak örvendett, hogy Dóczy hűsége által a kudarczól megmentekült. Ezért mondta róla: „Száz esztendő alatt sem terem ehhez fogható ember!”

II. Lajos király alatt igen megható Drágffy János és a királyi testőrök elszántsága. — 1526-ban a mohácsi csatában Drágffy János országbíró azon ezer vértelovás közt tartotta az ország zászlóját, kik mint II. Lajos testőrei annak háta mögött állottak. — S annak jeléül, hogy az eleve reménytelennek látszó ütközetből a király oldala mellőli nem akar és nem fog tágitani, sarkantyuját a testőrcsapat élén levétette csizmájáról. — El is esett a testőrökkel együtt, kezében az ország zászlójával. A török fenhatóság alatt még a hódoltsági megyék is csak a magyar király alattvalóinak tekintették magukat s épen ezért az adót a magyar kincstárnak is hazafiasan megfizették.

A királyhűségnek példás kifejezést adott Bbeskay is, midőn a török császár által részére küldött koronát azon nyilatkozat mellett adta vissza Széchy Györgynek, hogy azt csak a barátság, nem a királyság jelvényeül fogadhatja el. Mert amíg a koronás király él, alkotmányunk szerint mást megkoronázni nem lehet.

Mária Terézia 1741-ben szeptember 11-én, minden oldalról fenyegetve és csak hű magyarjainak ősi vitézségében reménykedve, a pozsonyi vár tróntermében könyes szemekkel kérte az országgyűlési rendek támogatását. Előadása annyira meghatóta a karokat és rendeket, hogy egyhangú lelkes határozatban törtek ki: Vitam et sanguinem! Moriamur pro rege nostro, Maria Theresia! Az ország primása így szólt: Ez a királyság egy test, mely felségedtől, mint lelkétől, elválaszthatatlan. Felséged jogai, melyeket irigy ellenségei fegyverrel támadnak meg, ég és föld előtt oly igazak, hogy senki sem nézheti fájdalom nélkül, mint sértik azokat bítor kezekkel. Ismétlem: ez ország rendjei kések minden erejüket tehetségüket, vagyonukat, vérüket, elméjüket, tagjaikat, segítségüket, életüket minden módon felségedért feláldozni. Teleki Mihály így írja le: „Igen szép adhortatioval deákul e throno in medio statuum proponált és erre az ország részéről a Primás herceg felelt, a statusok pedig finita propositione uno ore, mingyárt felkiáltottak: damus vitam et sanguinem!” Erre az országgyűlés szeptember 12-én 100.000 főnyi hadat ajánlott fel Mária Teréziának, aki viszont ezen hűség emlékére alapította 1760-ban a magyar nemes testőrséget, ennek jutalmául állította fel Budán 1780-ban a tudomány-egyetemet. Erről a jelenetről mondta a bajor választófejedelem azt, hogy ez a nap (szeptember 11.) mentette meg Ausztriát. De leghivatottabb mérlegelője volt a magyarok hűségének és áldozatkészségének maga. Mária Terézia, fiához, Miksához intézett írott intelmekben (1774. április 30.

„A magyar nemzet — ugymond — sok érdemet szerzett magának körülem, amelynek én fenmaradásomat őseim trónusán köszönöm, mely országlásomnak 33 éve alatt a legnagyobb ragaszkodást, gyámolításomra és akaratom végrehajtására a legsikeresebb készséget tanusította.” — Ismét 1776. április 18-án: „Mindent véghez lehet vinni a magyar nemzettel, ha nyájasan bánunk vele és jóakarattal tanusítunk iránta. Ezen elv megmentette házunkat és a monarchiát.

Napoleon 1809. május 15-én Schönbrunnból felhívást intézett a Magyarokhoz, melyben az Ausztriától való elszakadásra szólította fel azokat. Décsi Sámuel, a magyar Kurir szerkesztője és Márton József nyelvtanár megtagadták lefordítását. Bocskányi János lefordította, de a magyar érzelmek, nézetek és aspirációk szerint meg is változtatta. — A felhívásnak nem volt eredménye; a nemzet az uralkodóházhoz színtoly hű maradt, mint 1741-ben s ahelyett, hogy Napoleon felszólítását követve, a Rákosra ment volna elszakadását hirdetni s új királyt választani, a főherceg-nádor vezérlete alatt a győri táborba sietett, az uralkodóház mellett s a francziák ellen harcolandó.

A bécsi revolúció alatt 1848. márczius 13-án a magyar Wasa-ezred őri a Burgot.

Deák Ferencz. — A hatvanas években az olasz kormány titkos megbízottakat küldött Magyarországra az itteni forradalom szervezése végett. Deák, ki az egész nemzet vezére volt, ez alkalommal Giacomelli előtt úgy nyilatkozott, hogy Magyarország a forradalmat nem akarja. Csak azt akarja, hogy meglegyen a függetlensége a birodalomtól, külön országgyűlése, magyar miniszteriuma, mely az országgyűlésnek és nem a koronának felelős. Abban mindnyájan egyezünk, ugymond, hogy a korona az osztrák császár fején legyen, mint ahogy megegyeztek őseink is, kik Bécsből választották királyaikat magas politikai okokból, melyek ép oly érvényesek, mint akkor. Mert Magyarország érdeke erős Ausztriát tételez fel. Mivel nem létezhetnék, ha egy nagy birodalom nem állna a háta megett. Ez volt mindig az ősök politikája is és azt követték az unokák is. Ha Ausztria Magyarország jogos igényeit kielégíti és holnap háborút izen Olaszországnak: a Mincion megismétlődik az a jelenet, mely Mária Terézia alatt történt.

Nem akarom tovább folytatni a történelmi bizonyítást.

Ezen eklatáns tények is kétségtelenné teszik, hogy a király bizalma és szeretete: a nemzet dicsősége; a nemzet bizalma és szeretete: a trón erőssége, s a király és nemzet bizalmának és szeretetének egyesülése: az ország hatalmának öregbedése.

Az idealizmusnak két legmagasabb kifejezése: a hazaszeretet és a királyszeretet. A magyar ifjúság nem bírna hivatásának öntudatával vagy legalább is nem felelne meg annak: ha nem ragadna meg minden időt és alkalmat arra, hogy hazája és királya iránti rajongó szeretetét stórhetlen hűségét kinyilvánítsa, bebizonyítsa.

A magyar ifjúság nemzetünk fiatal sarja, erőforrása. Nem szabad, hogy ez más utakon járjon, mint a melyeken haladtak ezer éven át az ő ősapái.

A mi ősapáink a királyhűség alapján építették fel örök állandóság erejével a mi édes hazánk és nemzetünk imádott nagy templomát. Ezen királyhűség minden alkalom-

mal hódoló tiszteletet, szeretetet és bizalmat követel azon uralkodó iránt, kinek Magyarország föllendülését, felvirágozását, nemzeti becsületének, nemzeti dicsőségének fényes ragyogását köszönheti még a külföldön is.

A magyar ifjúság csak addig nem zeterő, míg rokonszenvenvel és kegyelettel viselkedik régi emlékeink, ősi erkölceink és azon hajdani magyar társadalom iránt, mely munkában és dicsőséggel gyűjtötte össze a jövő nemzedék számára örökségi javait a polgárosodásnak.

A nemzetet gyengülésére vall, ha az ifjúság megfelelkezik százados történelmi emlékeiről, ha ősapáinak érzelmeit, erkölceit nem méltányolja és tiszteletlenséggel szól azon hagyományokról, melyek nemzedéket nemzedékhez fűznek.

Senkire sem akarok vonatkozással lenni, de általános igazság gyanánt ki merem mondani, hogy az olyan ifjúság, mely tabula rasat csinál a régi Magyarországból s ez által megtagadja emberi jellemét, becsületét, hivatását; az olyan ifjúság, amely megfelelkezik nemzete múltjáról, szokásairól: az olyan ifjúság új társadalmat, erős társadalmat nem alapíthat. Abba a hibába esik, mely vagy anarchiát, vagy forradalmi törekvéseket von maga után.

Az appropriáció.

(Az országgyűlésből.)

Kossuth Ferenczet egészen kihozta a sodrából; hogy a záróbeszédét nem tudták figyelemmel meghallgatni. Pedig épen a Kossuth-párt passzivitása szoktatta el mostanság a parlamentet, hogy hosszabb vitákhoz is győzze türelemmel. Most aztán a pártvezér sinylette meg a Ház türelmetlenségét s ezért a vezér nem egészen hozzá illő módon bosszulta meg magát. Mikor ugyanis utána Darányi miniszter emelkedett fel, Kossuth ingerülten fordult a pártjához:

— Most konverzáljatok ti, zavarjátok ti...

A szélsőbal örült a könnyű lezárásnak és boldogan csinálta meg feladatát. Meszlény Lajos belefogott egy hangos mesébe: „hát tudjátok, aztán átmentem Fehérvárra...” Kossuth maga pedig felszólt az elnöklő Láng Lajoshoz:

— Engem sem hagytak beszélni!

A szélsőbal tehát csöndesebben és hangosabban társalgott, mialatt Darányi és Perczel miniszterek még egyszer eltarlóztak a vita mezején. Darányi nagyon hatásosan és különösen a nemzeti párttal szemben sok malicziával, Perczel valamivel szárazabban. De ez a két miniszteri beszéd együttvéve se tartott sokáig s még dél sem volt, amikor az óriási többség általánosságban szerencsésen megszavazhatta a budget-törvényt.

A részletekkel azonban nem sikerült ebben az ülésben végezni.

Ennek a szokatlan részletes vitának szociális okai voltak. Egy csomó elintézetlen ügy maradt az általános vita után s ezeket nem akarták egyszerű személyes kérdésben való felszólalásokkal elütni. Komolyabb és vidámabb páros viaskodások következtek tehát, amelyek teljes mértékben lekötötték a tisztelt Ház figyelmét. Különösen gróf Tisza István seperhetett be egész tengert az elismerésből, mert csudálatos eleganciával háritotta el a Horánszkynek ellene intézett vágásait, másrészt pedig igazán mesteri könnyűséggel sebezte meg támadóját. Egy pillanatra sem vesztette el hidegvérét és minden pose nélkül, szinte bókolyva osztotta a sebeket. A fiatal gróf hívei (és úgy látszik, nagyon sokan vannak) gyönyörűséggel figyelték az elegáns viaskodást és különösen megtapsolták Tiszát, amikor ujjent szólna a birtokosok tehermentesítésének tervéről, azt mondotta, hogy ő Horánszkyban a pénzügyminiszterséghez szükséges kvalifikációt, a kellő komolyságot és felelősségérzetet is ismeri, de épen azért nem szeretné a Horánszky bőrében lenni, ha majd ennek a tervnek megvalósítását tőle, mint pénzügyminisztertől, fogják követelni.

— Bizza reám! — szolt keserű mosollyal a nemzeti párt elnöke, de a nyílt felelettel egyelőre adós maradt.

Azontul vidámabb viaskodások következtek. Molnár apát és Buzáth gyógyszerész ur közrefogták a szegény Pichler Győzöt, mivel az utolsó ülésben ellenzéki létére a néppártot ütötte. Nagyon gorombán terítették rá a vizes pokrócot, vagy ahogy az apát ur mondotta, a vizes posztót. (Mert az apát ur szavai finomak, de csak a szavai.) S mivel nesztét vették, hogy Pichler Győző szóba fogja hozni annak a magyarfaló bunyevác ujságnak a dolgát is, amelyért Molnár apát tette le a kaucziót, az apát ezt a vágást mindjárt meg akarta előzni. Elmondta tehát, hogy ő nagyon sok magyar, német, tót és bunyevác lapnak adott kaucziót, de ettől a szabdkai bunyevác ujságtól tegnap visszavonta. Mert — mondta az apát ur — ez a lap magyarelles cikket irt. S mert — gondolta a tisztelt Ház — tegnap már sejteni lehetett, hogy ebből a dologból botrány lehet, ha idejekorán meg nem reparálják. Az apát ur tehát lehetőleg előre védekezett, ami azonban nem sokat segített rajta. Mert Pichler Győző, ha nem is követte a néppárt két haragosát a gorombáskodásban, elég súlyosan megfelelt az ő támadóinak.

A részletekből különben még hétfőre is maradt, mert a mai ülés végéből kihasított egy darabot két új interpelláció. Természetesen mindakettőt — Molnár apát szállította...

A képviselőház ülése.

Az elnöknek nincs bejelenteni valója s a napirend előtt csak a jegyző tudatja, hogy Molnár János az ülés végére két interpellációt jegyzett be.

Aztán következik az appropriáció folytatásos tárgyalása.

A záróbeszéd.

Kossuth Ferencz rámutat arra az aggasztó állapotra, hogy a nemzet erejét észszerűen elzsbabasztották; közszellemét mesterségesen elaltatták, annyira, hogy immár a legsúlyosabb törvénysértések, legsértőbb hatalmi visszaélések, kormányzati erőszakok és nagy tévedések sem képesek megrázní. Micsoda parlamentárizmus az, hogy a kormányfőriak még csak nem is válaszolnak az ellenzék számadatokkal támogatott argumentumaira? Mit jelentsen az, hogy az előadó az appropriációs vitát átvicczeli, komoly czáfolatba nem bocsátkozott? Nagyon vidám volt ebben a szomorú időben Hegedűs. Természetesen. Sirva vigád a magyar. Az utóbbi időben azonban már csak a hegedűsök vigadnak és mi szomorúak maradunk, mi sirunk, akármit is hegedűlnek nekünk az előadói székéből.

Thaly Ferencz: Behegedülnek már a nemzetnek.

Kossuth Ferencz: Hosszasabban bizonyítja az ország népének elszegényedését, szembeállítva az osztrák fejlődést. Hegedűst meglepte a szónoknak a mezőgazdaságra vonatkozó az az adata, hogy a buzatermelés az utolsó 22 év alatt átlag deficit-tel járt. Ez érthető, mert a merkantilista nem szokott a mezőgazdasághoz érteni. A szónok Löcherer Andornak, egy alapos mezőgazdasági írónak brochure-jéből vette ezt az adatát s kár ezt Hegedűs urnak mosolyogni. Azért is szemrehányással illette őt az előadó, mert mikor a gabonatermélyek kiviteléről beszélt, megfelelkezett a liszt kiviteléről. De hát ki látott lisztet teremteni. (Állandó, folytonos beszélgetés és zaj minden oldalon.)

Meszlény Lajos: Halljuk! Ne tárgyaljanak! (A zaj tovább tart.)

Kossuth Ferencz (ingerülten): Nagyon sajnálatos, hogy a legkomolyabb dolgok a kormány pártját nem érdeklik és fölingerlő, hogy egy párt vezérének a beszédét meg sem akarják hallgatni. Ez is mutatja a közszellem hangulatát. Ezért el nem fogadom a költségvetést. (Tetszés a szélsőbalon.)

Darányi Ignác földművelési miniszter: Tisztelt Ház!

Kossuth Ferencz: Most majd mi beszélgetünk!

Meszlény Lajos: Hát akkor átmentem Fehérvárra... Ide hallgass, Hentaller! (Derűtség és zaj a szélsőbalon.)

Az elnök: Csendet kérek.

Kossuth Ferencz: Engem sem akartak meghallgatni.

Darányi Ignác földművelési miniszter jóvá akarja tenni, hogy a minap nem foglalkozott eléggé Kossuth Ferencz beszédével. (A szélsőbalon a tündető társalgás megszűnik. Derűtség a jobb oldalon.) Fejtetei tehát, hogy a buzakiviteit a liszt kivittel

együtt kell megítélni, mert különben a buzatermelés dolgában állandóan deficitben volnánk. Kossuthot az a brochure vitte tévedésbe, amelyből adatait jóhiszeműleg vette. Pedig az adatok szembeszökően hamisak. Ezt példákkal is igazolja. Ha tehát Kossuthnak máskor is szüksége lesz adatokra, forduljon egész bizalommal a miniszterhez, aki neki készséggel rendelkezésére fogja bocsájtani a hivatalos adatokat. Most pedig kövesse Kossuth Ferenc annak a történelmi alaknak tanácsát, akit ő ismerhet legjobban s aki a negyvenes években azt mondta, hogy az igazi államférfi és politikus legszebb erénye, hogy tévedését nyíltan beismeri. (Tetszés a jobboldalon.)

A miniszter ezután a Horánszky beszédének kritikájával foglalkozva, ismételte azt a mondását, hogy nem jó volna új katasztert csinálni, mert a régi kataszter hibáit a megszokás már enyhítette. A vizsábályozás ellen is kifogásai voltak Horánszky-nak, már pedig Károlyi Sándor 1881-ben helyeselte a vizsábályozást a gazdák közgyűlésén. A kormány folyton fokozódó gondoskodással van a földbirtok s különösen a kisbirtokosok iránt. Horánszky Nándor azonban egy hét alatt megváltoztatta ítéletét a kormány mezőgazdasági politikájáról, mert közbe esett az a körülmény, hogy a miniszterek védekezni mertek az ő elfoglalt kritikája ellen. (Tetszés és derűtség jobboldalon.) A nemzeti párt megpróbálta már többször lefoglalni a maga számára a magyar gazdák közgyűlését, de soha sem sikerült, mert a szép beszédekben nincs igazság. Nem hazafias dolog a magyar gazdák előtt a csüggedés politikáját hirdetni, pláne amikor világos, hogy a nemzeti párt is csak a saját csüggedését akarja a közönségre is átszármasztani. (Nagy tetszés a jobboldalon.) Olyan a hatása a Horánszky panaszainak, mint az egyszeri emberé, aki fölkiáltott: már nincsenek m a i f j a k, p e d i g e s a k ö v é n ü l t m e g! (Tetszés jobboldalon.) Nem a nemzet változott meg, de a nemzeti párt témái fogytak el. (Élénk tetszés és taps a jobboldalon.)

Kossuth Ferencz félremagyarázott szavai címén azt mondja, hogy Darányi miniszter gyógyíthatatlan betegségben szenved: Óriási kalapácsca a szög mellé út s diadalittasan kiáltja: a szög fejét találtam!

Perczel Dezső belügyminiszter a Sággy Gyula multkori vádjával szemben újból bizonyítja, hogy amennyiben a jászberényi központi választmány ügyében van valami sérelmes, azzal mindent inkább lehet igazolni, csak nem a kormány részrehajlását. És elvárta volna az Apponyi igazságárzatétól, hogy a kapott felvilágosítások után nem engedje tovább is gravamennek felhasználni a jászberényi esetet. (Helyeslés a jobboldalon.)

Következik a s z a v a z á s.

A Ház túlnyomó többsége általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot.

A részletes vita.

Az első szakasznál felszólal Gróf Tisza István: Horánszky azt mondta záróbeszédében, hogy hazaárulást ugyan nem, de igen nagy meggondolatlanságot lát abban, ha mi az ő adatait czáfolni igyekezve, az ország fejlődését kimutatni törekszünk. Méltóztassék megengedni, ha valaki meggondolatlanságot lát abban, hogy az ország pénzügyi és közgazdasági fejlődése felett itt viták folynak, érvek és ellenérvek felhozhatnak, akkor ne provokálja ezt a vitát (Helyeslés a jobboldalon.) De engedje meg tisztelt képviselőtársam, évek során keresztül tétlenül hallgatni a meggyőződésünk színtelt tultzott állításokat; éveken keresztül tétlenül nézni azt, hogy ide benn az országban és künn a külföldön a kellenél sokkal sötétebb képe festessék az ország pénzügyi helyzetének, hogy azután az a meggyőződés terjedjen idebenn és künn, hogy ez az ország elszegényedik, ennek az országnak hitelképessége csökken: ez teljesen lehetetlen huzatomabb időn keresztül, mert ebből nagyobb kár, nagyobb hátrány háramlanék, mint aminők származhatnak abból, hogy ha az ugys nyilvános adatokat, amelyeket az osztrákok ugys ismernek, ugys felhasználhatunk velünk szemben itt a vita keretébe bevonjuk. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) És ha tisztelt képviselőtársammal szemben mégis bizonyos rezervával járt el a pártunk és a kormánynak minden felszólaló tagja, ha mégis bizonyos vonakodást tanúsított az adatok tulságos felhasználásában, akkor odaáll a tisztelt képviselőtársam és igen büszkén hirdeti, hogy ő az adatok tömkelegével állt elő és azokat nem czáfolta meg senki. Tehát ha nem czáfolta meg senki, akkor tisztelt képviselőtársam eldiccsézik vele és ebből minden állításának valóságát akarja következtetni; ha pedig megczáfolja valaki, akkor, ha nem is hazafiatlanságot, de nagyfokú meggondolatlanságot követ el az illető. (Tetszés jobboldalon.)

Tisztelt képviselőtársamnak különben csakis azzal az állításával kívánok most foglalkozni, amely a kis- és középbirtokosok biztosítandó nagyfokú kamat-redukciójára vonatkozik.

Tisztelt képviselőtársam záróbeszédében az ő álláspontjából nagyon természetesen és igen ügye-

sön lehetőleg kieszakamotirozni törekedett a középbirtokot. Midőn e témát bevezeti, megemlíti ugyan a középbirtokosok is, de azután egész okoskodásában a kisbirtokos viszonyaira foglalkozik. Már pedig, engedjen meg tisztelt képviselőtársam, az az — elismerem — talán éles támadás, amelyet első beszéde ellen ezen a czímen intéztem, épen arra vonatkozott, hogy tisztelt képviselőtársam a középbirtokosban támaszt olyan reményeket, amelyeknek megvalósíthatása minden lehetőségen kívül áll. Azt hiszem, tisztelt képviselőtársam első beszéde teljesen megadta a jogosultságot ezen kritikára.

Azt mondja ugyanis tisztelt képviselőtársam, hogy egy nagy koncepczióra van szükség, amely egy csapásra, egy nagy konverzionális művelet által segítsen a drága hitel bajain és azt mondja továbbá: „az állam megterhelése nélkül, állítom és ez sok részben lehetséges.”

Hát mellesleg megjegyezve, igen sajátos hatást tesz reám az, hogy a tisztelt képviselő ur, midőn ily nagyfontosságú kérdésben nyilatkozik, különös nyomatékkal kiemeli, hogy az ő állítása sok részben lehetséges. Engedjen meg nekem tisztelt képviselőtársam, amit az ember állít, az legyen olyan, hogy legalább meggyőződése szerint minden részben lehetséges legyen. (Tetszés jobboldalon.)

De menjünk tovább. Azt mondja a tisztelt képviselő ur: az államnak legfőbb jótállását tekintélyét kell hozzáadnia. Hát bocsánatot kérek, én azt kérdezem: jótállás-e vagy tekintélyét, mert ez a két dolog megint toto coelo különbözik. Tekintélyét oda adhatja az állam bizonyos papiroknak biztosítandó kedvezmények által egy ilyen akcióhoz; jótállását hozzáfűzi, ha minden garasért, amely koczkáztatva van, az állampénztárral vállal felelősséget. Nagyon czélszerű lett volna, ha tisztelt képviselőtársam megmondta volna, hogy melyikre czéloz. (Helyeslés és tetszés jobboldalon.)

Végül azt mondja tisztelt képviselőtársam, hogy egy szép reggel a kis és talán a középbirtokos is arra ébredhessen, hogy évi törlesztési és kamatterhei 40—45 százalékkal csökkennek.

Hagyjunk békét a kisbirtokosnak, 40—50 százalék kamatcsökkenést ott is utópiának tartok, de ha követjük a hitelpolitika terén azon öntudatos eljárást, mely az utolsó 15 év alatt már 10—12 százalékról 6—7, legfeljebb 8 százalékra redukálta a kisbirtokos kamatterhét, igenis további tetemes redukcziót ott én is lehetségesnek tartok, — nem egy nagy koncepczió, nem valami titokzatos csodás eszköz által, hanem az által, hogy minden téren lépésről-lépésre, fokról-fokra követjük azon politikát, melyet eddig követtünk.

Hanem hát a középbirtokos! Amikor tisztelt képviselőtársam ezt a varázsigt kiejtette, nekem úgy rémlett, hogy láttam is e házban képviselőtársam közt ábrázolatokat, melyek már azt a kifejezést öltötték magukra, mint azon a bizonyos szép reggelen, midőn csakugyan 40—50%-al fog kamatterhünk csökkenni. Én azt hiszem, teljes joggal ismételhetem azt, amit erre vonatkozólag első felszólalásomban mondtam: hogy akkor, midőn a középbirtokos földje értékének feleig 4%-os, vagy a négyet egy árnyalattal felülmúló kamatozás mellett kaphat kölcsönt; akkor, mikor azon titkot még sehol fel nem fedezték, hogy valaki vagyonának egész értékéig első kölcsönt kaphasson: akkor azzal hízítani a földbirtokost, hogy az államot csak fel kell rázni lethargiájából és felére fognak leszállani kamatterhei, engedjen meg, de ez nekem képviselőtársamtól legkevésbé nem várt könnyelműségnek tetszik. (Mozgás a baloldalon. Helyeslés jobboldalon.) És ha tisztelt képviselőtársam azt mondja, amit záróbeszédében mondott, hogy adjunk neki módot és alkalmat arra, hogy ezen tervet megvalósítsa, ami az én csekély személyiségemet illeti, én közreműködésemet arra, hogy tisztelt képviselőtársamat ezen vágya eléréséhez juttassam, fel nem ajánlhatom.

Én az experimentumokat nagyon szeretem sok helyen, de tartózkodom experimentumokba bocsátkozni ott, ahol a tanpónt az ország fizetné meg, tartózkodom ott, ahol az esetleges rossz eredmény a nemzetnek okoz kárt. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Erre a magam részéről nem vállalkozom. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Arról azonban biztosíthatom tisztelt képviselőtársamat, hogy én abszolúte semmiféle akadályt nem szándékozom ezen vágyának elérése elé gördíteni. És biztosíthatom arról is, hogy tisztelt képviselőtársamban ezen hely betöltésére az egyéni kvalifikációt minden értelemben véve teljes mértékben meglevőnek tartom. (Egy hang a baloldalon: Ugy is van!)

Hanem aztán engedjen meg nekem, ha a tisztelt képviselőtársam valaha erre a helyre fog állni és pedig amint felteszem róla, mert ismerem, azzal a komoly felelősséggel fog ezen helyen állni, amelyet komoly férfúnak e helyen tanúsítania kell; nem szeretnék tisztelt képviselőtársam bérében lenni akkor, midőn a mostani beszédjében félhangzot igéreteket itt fogják tőle számon kérni. (Élénk tetszés jobboldalon. Mozgás és zaj a baloldalon.)

Hosszabban foglalkozik ezután a szónok gróf

Apponyi Albert beszédének pénzügyi részével és miután kimutatta tévedéseit, a maga részéről hangsúlyozza, hogy midőn a közigazgatási és az adó-reform költséges feladatai előtt állunk, akkor a rezervát, az anyagi lehetőséget meg kell költségvetésünkben tartanunk. Majd így végzi beszédét:

Elhagyva most már a pénzügyi tért, egyetlenegy megjegyzésével kell gróf Apponyi Albert tisztelt képviselőtársamnak foglalkoznom. (Halljuk! Halljuk!) Tisztelt képviselőtársam, nem mondhatnám, hogy védelmébe veszi gróf Zichy János tisztelt képviselőtársamat és a néppártot az én támadásommal szemben, de mégis bizonyos enyhítő körülményeket keres — és ezt, higgyék meg nekem a képviselő urak, igaz sajnálattal konstatalem, olyasmi magyarázatot is ad, mintha talán egy halványabb, egy talán kevésbé agresszív alakban, de minálunk is a liberalizmusnak a vallás iránt legalább is közönyös, ha nem is vallásellenes irányzata merülne újabb időben fel, amelyet a külföldnek sok részén találunk; engedje meg nekem tisztelt képviselőtársam, ne lépjen erre a sikamlós térére. Saját multjának legszebb tenyelveivel helyezné ellentétbe magát azzal, hogy ha azt állítja, hogy az egyházpolitikai küzdelemben — ha halványabb alakban is — de azon formája a liberalizmusnak merült fel, amely a külföldön oly agresszív módon nyilvánul az egyházzal szemben. Ezt mondotta tisztelt képviselőtársam beszédében. Mondom és ismétlem, hogy t. képviselőtársam még akkor is, midőn elválasztotta magát az egyházpolitikai reformtól, még akkor is, midőn fentartotta magának a szabad kezét a házasság kötelező formájának elfogadása vagy elvetése iránt, még akkor is tekintélyének egész súlyát latba vetette, hogy tiltakozzék azon felfogás ellen, mintha ebben az egyháznak bármiféle jogosult sérelme lehetne. És azt hiszem, hogy itt ismét arra a térére kerülünk, amelyen deczemberben állottunk s amelyről tisztelt képviselőtársam azt mondotta, hogy nagy országos érdeknél hajlandó félretenni minden párttaktikai szempontot. Mert ha nem is látok közvetlen politikai veszedelmet abban, és ha sikerül azt a felfogást elterjeszteni, ebben az országban, mintha itt csakugyan a liberalizmus és az igazi vallásosság között ellentét, vagy csak elhidegülés is állott volna be, azt hiszem, ezzel közvetlen politikai veszedelmet felidézni nem fognak, de megméltéyzik a jövő nemzedékek szellemi és erkölcsi gondolkodását, veszélyeztetik azok lelki egyensúlyát, belső békéjét. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) És nincs erre indok, nincs erre szükség. Meg vagyok róla győződve, hogy amint a felületes műveltség elvezet a vallástól, ugy az igazi, a mély gondolkodás visszavezet a valláshoz. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.) Mert bármily téren, az exact tudományok terén is a gondolkodó elme mihamar eljut az emberi ész határához, eljut ama problémákhoz, amelyeket hasonló észszel s a dialectika módszerével megérteni, felfogni nem lehet és ha akkor a teljes székszis sivárságában elmerülni nem akar, kell, hogy visszatérjen a vallásos érzéshez, az Istenben való megnyágvás sziklaszilárd talajához. (Zajos helyeslés és tetszés a jobboldalon.) s azt hiszem, hogy a miként a félműveltség, ugy a politikában is csak a felületes radikális theoriák fordulhatnak a vallás ellen, az igazi nemese értelemben vett liberalizmus mindig hű szövetségese, édes testvére lesz az igazi vallásosságának a tiszta Isten-félelemnek. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

Abban, hogy Magyarországon eddig így volt nagy áldás rejlik erre az országra nézve s én nem hiszem, hogy ebben a kérdésben ne gondolkoznánk és ne éreznénk együtt és egyformán gróf Apponyi Albert tisztelt képviselőtársammal, hiszen ő fényes példa rá, hogy a magyar római katolikus egyháznak lehetnek kiváló tagjai, buzgó vallásosságú férfiak — ezt minden guny nélkül mondom, mert magamat is buzgó vallásosságú férfiak tartom — buzgó vallásosságú férfiak, akik büszkeségei egyházuknak, de ott, ahol nemzeti ügyről van szó, emanczipálják tudják magukat a jogosulatlan egyházi befolyás alól. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.) Mert gróf Apponyi Albert egész politikai, de különösen egész egyházpolitikai magatartása is, noha nem követett bennünket odáig, a meddig mi mentünk, fényes példája annak, hogy politikai magatartását egyházi hatósága által magának előírni nem engedte. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ha most mi, kik így gondolkozunk és így érünk, látjuk azt, hogy egy, ma még kicsiny de elszánt csapat, mindig merészebben engedjék meg nekem a szót — mindig czinikusabban akarja az ellentét és a harcot az egyház és a felvilágosodás között az egyház és a magyar nemzeti haladás ügye között felidézni. (Hosszan tartó élénk helyeslés a jobboldalon.) akkor igazat fog nekem gróf Apponyi Albert tisztelt képviselő ur adni, ha azt mondom, hogy Magyarországon a katholicizmusnak egyetlen egy allensége van és ez a néppárt. (Hosszasan tartó helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon.)

Kubinyi Géza: Igaz! Ugy van! Az teszi gyölkölte! (Zaj.)

Gróf Tisza István: Forduljon az ellen az ellenség ellen mindenki, aki a magyar nemzet és a vallásosság ügyét ebben az országban szíven viseli. Hosszan tartó meg-megújuló eljénzés, taps a jobboldalon, Szónokot számosan üdvözlik.)

Az 1. szakaszt ezután megszavazták.

Az 5. szakasznál **Molnár János** kér szót. (Zajos „eláll” kiáltások a jobboldalon.) A miniszterelnök megriadt a reakció szótól, pedig a reakciónak ma más az értelme, mint aminek **Deák Ferencz** a reakciót tartotta. A szavak értelme változik. Az erkölcsös ember alatt a példás életű, az erkölcsös szó alatt a makrancos, makacs négylátut értjük. Rohonczy három milliót említett. Bánffy ezt kétségbe vonta, mert talán nem három, hanem három és fél millióról lehetne jogosan szólni. A szónok tud esetet arra, hogy egyes kormányparti jelöltek többször ötezer forintot kaptak a pártkasszából. Persze, ezt bizonyítani nem tanácsos, mert kiüldöznek az embereket, akik az ilyenekhez bizonyítékokat szolgáltatnak. Czafolja meg báró Bánffy Rohonczyt! A néppártot antiszemizmussal vádolják. Hát jó! A néppártnak az a száján, ami a szíven. Ezt nem mondhatja magáról a tuloldal. **Pichler Dezső**...

Meszlény Lajos: Már megint elkeresztel! (Derűtség.)

Molnár János: ... olyanokat tulajdonított a szónoknak, amiket nem mondott. Nyíltan állítja, hogy igenis, a néppárt a nemzetiségek védelmére kel. (Zajos kiáltások a jobboldalon: A kauczió! Erről beszéljen!) A miniszterelnök is vallja azt, hogy nemzetiségeinknek vannak jogai, hanem azt elfelejtette hozzátenni, hogy csak a papíron. Hát ha, ami a papíron van, nem jó, tessék revideálni. (Zaj, ellenmondás a jobboldalon.) A néppárt, illetőleg ő adott néhány, a nemzetiségek nyelvén megjelent lapnak kaucziót. De mikor megtudta, hogy hazafiatalan, megvonta tőle a kaucziót. (Kiáltások a jobboldalon: Magyar pénzen magyarul lehesz a lapot fenntartani ez az önök szépszóka!) Önök is megteszik! Felolvass a kormány szubvencionálta tőlapból egy passzust, s azt mondja, ez is elég hazafiatalan. A tételt nem fogadja el.

Buzáth Ferencz felel **Pichler Győző** minapi támadására, melyet a néppárt ellen intézett. Nem tudja megérteni, hogy mi vihette **Pichlerre** a támadásra. Kinek akart szolgálatot tenni?

Eötvös Károly: Gyanúsítás akar ez lenni?

Buzáth Ferencz: Majd megfelelek. (Derűtség.) **Pichler** támadásának a magyarzata megvan a miniszterelnök beszédében, ahol meg lehet találni ugyanezt a fölfogást, amely **Pichlernél** visszatükröződik. Báró **Bánffy** is, **Pichler Győző** is a nemzetiségekkel való paktálással vádolja a néppártot. Hát ezt a legundorában visszautasítja. (Derűtség. Kiáltások: „Tanuljon meg magyarul!”) Báró **Bánffy** ne nagyon bizza el magát pártjának erejében. Ugy fog a tisztelt szabadelvű párt járnai, mint **Caesar**, akit **Brutus** kése ölt meg.

Az önök: Ha van ennek a beszédnek valami értelme: akkor kénytelen vagyok a képviselő urat rendreutasítani. (Zaj, derűtség.)

Buzáth Ferencz: Nem szavazza meg a tételt.

Pichler Győző: Mióta beszédét elmondotta, melyben a néppárt ellen fordult az appropriációs vitában jelzett politikai irányzat miatt, legkülönfélébb gyanúsításoknak van kitéve. Igaza van **Buzáth**nak, hogy nem szabad az ellenzék erejét gyöngíteni. De ez nem csak addig áll, míg nincs alapelvekről szó s nem lehet taktikából az igazságot elferdíteni. Ezt megtanulta **Apponyi Albert**től és **Horánszky Nándor**tól, akik a meggyőződésük, az ő igazságuk rovására soha nem taktikáztak. **Buzáth** ahelyett, hogy czafolta volna, gyanúsította a szótól s oly lelketlen sivárságu, durva szavakkal, a melyekből teljesen visszatükröződött polgári foglalkozása, a méregkeverés, ahogy népiesen a patikáriusságot nevezik. Téved **Buzáth**, ha azt hiszi, hogy a szónok a jövő választások alkalmával csak a Jeszenszky miniszteri tanácsos segítségével kap mandátumot. Parlamenti eljárását kerfületének szabadságszerető népe tetszéssel fogadja. Nincs tehát oka aggódni a jövőre nézve.

A vitát hétfőn folytatják, amikor még az elintézésre váró kisebb javaslatokat is napirendre tűzik. Az önök öt percze fölfüggeszti az ülést.

Két interpelláció.

A szünet után **Molnár János** a következő két interpellációt terjeszti elő:

I. (Azigazságügyminiszterhez.) A Budapesten megjelenő **Orpavdovj Krestan** című tót nyelvű lap a következőket írja: Mi csak azt akarjuk elérni, hogy a tótok ne engedjék magukat rabszolgaságban tartani a papok által... és többéfélet.

Mivel ez nyilván egy osztály, tudniillik a katolikus papság ellen való izgatást van szerencsém a tisztelt igazságügyminiszter úrtól a következőket kérdeni:

1. Van-e tudomása ezekről a dolgokról?
2. Ha nincs, szándékszik-e tudomást szerezni?

3. Ha tudomást szerez rólok, helyesli-e, hogy Magyarországon ilyeket irjanak?

4. Ha nem helyesli, szándékozik-e az államügyész által az idézett lap ellen sajtópert indíttatni?

5. Ha az idéztem támadások egyike vagy másika a sajtóper megindítására vonatkozólag már elévült volna: szándékozik-e ezen lapot a tisztelt államügyész urnak nagybecsű és különös figyelmébe ajánlani?

II. (A belügyminiszterhez.) 1. Érvényben van-e még hazánkban az 1874. évi XXXIII. törvényezik?

2. Érvényben van-e az 1836-iki, az urbéri telkek térfogatát meghatározó V-ik törvényezik?

3. Van-e tudomása arról, hogy nem ennek az utóbbi törvénynek megfelelően, hanem önkényesen állapítják meg számos helyen az urbéri értelemben vett negyedtelket és ezzel kapcsolatban a cenzust?

4. Ha nincs tudomása erről, szándékozik-e tudomást szerezni?

5. Ha van (amint kell, hogy legyen, mert hiszen hivatalához is mennek e tekintetben panaszok), szándékozik-e — még pedig igen sürgősen, mert hiszen májusban már megkezdődik országszerte a választók névjegyzékének kiigazítása — gondoskodni, hogy az urbéri értelemben vett negyedtelkek mindenütt pontosan számítassanak ki és mindenütt az ezek után fizetett legkisebb adó vétsékek választási cenzusz gyanánt, úgy, amint azt az 1874-iki XXXIII. törvényezik 4. §-a megszabja?

6. Szándékozik-e a hozzá az adócenzusz jogtalan kivétele ellen érkező felebbezéseket 1. egyáltalán, 2. a kellő időben elintéztetni?

Az interpellációkat kiadják a miniszternek.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. E hét folyamán nagyon változó volt az időjárás. Az enyhe és száraz napokat hűvösebb idő váltotta fel, itt-ott csapadék is volt. A vetések állásáról csak jót hallani, legfeljebb a rozsra panaszokdnak egyes kerületekben, de rémélhetőleg ez is kilyeveri majd a hajt.

Ami a külföldi gabonapiacokat illeti, volt alkalmunk ismételtén rámutatni napi jelentéseinkben az amerikai viszonyok megbízhatatlanságára, mivel az ottani spekulációs mozgalom egész speciális helyzetet teremtett. Ép ezért a tengerentúli vásárok egyelőre mi befolyással sincsenek az európai piacok áralakulására. Utóbbiak árviszonyaiban pedig a héten említésreméltó változás nem állott be.

Nálunk végre határozott szilárdulás kerekedett felül, a mindinkább érezhető áruhiány nem maradhatott befolyás nélkül és az összes cikkek többé-kevésbé jelentékeny árfolyást tapasztaltak. Elül járt természetesen főforgalmi cikkünk a

Buzáth, amelyből vagy 120,000 métermázsa kelt el és egyenlegként 20 krajezányi áremelkedés állapítható meg.

Rozs iránt is élénk vételkedv nyilvánult és alig terjedő árakat fizettek.

Zab szintén magasabb árakat ért el és jegyez ma 6.80—7.10 forint minőség szerint.

Árpára a sertésbizalók tartanak igényt, és jobb takarmányárért szívesen engedélyeznek 6.90—7.20 forintot Kőbányán.

Tengerire is állandóan van vevő. Tiszai állomásokon 5.10—5.20 forintot, budapesti paritással 5.45 forintot fizetnek. Ó-tengeri 5.50 forintot kelt el Budapesten.

Vetőmagvak. A heremagvak forgalma a lefolyt héten is föntartotta magát. Vörös lóherében élénk kereslet folytán nagyon meggyérültek a készletek, első rendű (la) minőségű áru nem sokára nem is lesz már kapható, sőt közép minőségű áru is már meglehetősen szűkőn van a raktárakon. Luczerna: A szűkséglet szülte jó kereslet különösen olasz luczerna tekintetében változatlanul megmaradt és ugy a vidéki kereskedők, mint gazdák nagyobb mennyiségeket váltottak magukhoz a piacról. Takarmányrúp a mag még egy esztendőben sem fogott ilyen nagy mennyiségben s különösen az oberndorfi és olajbogyogó alakú fajták azok a melyek erősen keresetnek. Minden egyéb magvaknak, ugymint búkköny, muharbalt a c z i n s t h - n e k e l e t e n g y o n n o k i e l e g i t ő . J e g y z é k e k n y e r s á r n é r t 100 k i l o g r a m m o n k i n t B u d a p e s t e n . V ö r ö s l ó h e r e u j 40—47 f o r i n t , v ö r ö s l ó h e r e m u l t é v i 36—40 f r t . L u c z e r n a m a g y a r m u l t é v i 45—50 f r t . L u c z e r n a f r a n c z i a u j 68—70 f r t . L u c z e r n a o l a s z

uj 45—55 frt. Baltaczin 13—13.50 forint. Muhar 5.75—6 forint. Búkköny 6—6.25 forint.

Repceolaj. Az üzlet e cikkben változatlan, készáru jó kereslet tárgya, nagybani jegyzése 35 forint, kicsinyben 36 forint Budapesten.

Repcepogácsa. Minthogy e cikk csakis korlátolt mennyiségben van raktáron, az üzlet szilárd e cikkben. Mai jegyzése 5.60—5.70 forint Budapesten.

Olajmagvak. Kevés forgalom van e cikkekben, jöllehet, az egyes magmüeket — például a lenmagot — kivételre (Ausztriába) is nagyon keresik, hanem ép ezekben nincs ugyszólván már készlet és csak elvéve kerül néhány apró tétel a piacra. A következő árakat jegyeztük: **Lenmag** 11—12¹/₂ forint. **Káposztarepce** 12.30—12.65 forint. **Vadrepce** 5.50—6 forint. **Gomborka** 11.50—12.25 forint. **Baltaczin** 12—13 forint. **Bánságirepce** 12.20—12.50 forint. **Olajpogácsa** 5.60—80 forint.

Hüvelyesek. A lefolyt héten valamivel élénkebb forgalom volt észlelhető e cikkekben, amihez némiképp az országos vásár látogatónak vételei is hozzájárultak. Különösen b a b iránt mutatkozik intenzivebb érdeklődés, mivel az inséges megyékben a nép sok babot fogyaszt. — Fizettek nagy fehér babért 7—7.20 forintot gömbölyüért 7—7.30 forint, barna babért 6.75—7 forintot, tarkáért 5.75—6 forintot, apró babért 7.40—7.55 forintot és triört babért 8.40—50 frtot. **Lencsében** gyenge forgalom volt, alárendelt áru 8—8.20 forintot kelt, jobb minőségek 9—11 forintot; elsőrendű lencsében pedig már alig van készlet. **Borsóból** eladtak néhány apróbb tétel 8.75—10.50 forintot. Továbbá jegyez minimális forgalom mellett. **Mák** 31—33 forintot, **Kendermag** 7.75—8.50 forintot. **Köles** 5—5.50 forint. **Búkköny** 5.75—6.25 forint. **Muhar** mag 7—7.50 forint.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten a buzaüzlettel párhuzamban, szintén szilárdabb lett, s a malmok a finom lisztfajták árait tovább felemelték, mert ezekben folyvást szűken vannak. A kenyérlisztfajtákban ellenben a kereslet még mindig csekély, ugy, hogy ezeknek árai részben olcsóbbak, mint az előző héten voltak. Mindazonáltal a forgalom új eladásokban a belföldön egyáltalán szűnetel: Ausztriában sem valami jelentékeny. A külföldi üzletben említésreméltó mozzanat e hétről sem jelenthető. A korpaüzlet tovább is szilárd volt s a finom korpa jobb kereslet mellett szintén magasabb árakon kelt el.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
19.90	19.60	19.30	18.70	18.30	17.90	17.30
	7	7 ¹ / ₂	8	F	G	
	15.30	13.—	7.40	4.70	4.50	

100 kilónkint, zsákostul, Budapesten szállítva.

Cukor és kávé. Budapest, márczius 26.

Cukor. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. **Finomítvány** prima 37.—37.50 forint, kocka 38.—38.50 frt, Pile 56.—36.50 frt, kristály cukor 35 frt, Candis fehér 46 frt, Candis sárga 41 forint, Szőlőcukor 25 forint. **Kávé:** Brazíliai fajokban a még folyton ellentmondó termési jelentések folytán az irányzat még egyre ingadozó némileg hanyatló ártendenciával. **Arak** ab Trieszt: Santos good average 44—46 frt, Santos superior 44—50 frt, Portorico 100—120 forint, Jáva, sárga 90—124 forint, Monado 140—170 forint, Carracas 66—80 frt, Laguayra 88—96 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 forint, Lahat 100 forint, Mocca Hodeida 108—114 frt, Preanger 118 forint, Közép-amerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 68 forint, Santosgyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lávogyöngy 86—92 forint, Guatemaja 100—112 frt.

Szesz. A szeszüzletben e héten változatlan szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak a mult heti zárlatjegyzés szerint záródnak. A helybeli szeszgyárak által finomított szesz 56.75—57 forintig nagyban és 57.50 frt-ig kicsinyben lett kínálva azonnali szállításra. Vidéki finomítottgyárak ajánlatai 1/4—1/2 forinttal olcsóbbak. **Élesztőszesz** 57.—57.50 forinton jegyeztetik. **Mezőgazdasági szeszgyárak** által kontingens nyersszesz gyéren lett kínálva és 18.75—19 forintig kelt el. **Galicziából** e héten ajánlat nem volt. A budapesti piacon az üzletmenet nem volt nagyon élénk és főleg vidéki rendelések jöttek inkább. **Denaturált szesz** jó kereslet mellett változatlan szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 18.75—19.— forint. A kivétel a héten 350—400 q finomított szeszt vásárolt. A vidéki szeszgyárak közül: **Kenyérmész,** **Temesvár** 1/2 forinttal drágábbak, a többiek változatlanok.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 56.75—57.25 forint, élesztőszesz 56.75—57.25 forint, nyersszesz adózva 56.75 56.52 forint, adózatlan (exkontig) 16.—16.25 forint, Denaturált szesz 21.25—21.75 frt. Az áruk 10.000 liter fokónkint hordó nélkül bérmentve budapesti vasut-

állomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. Bécs. Kontingens nyersszesz e heti zárlat után 19.70—19.90 forinton kelt el. — Prága. Adózott triplószesz nagyban 55.50—55.75 forinton kelt el. Adózatlan szesz 19.—frt. Arad. Finomított szesz 56.—56.50 forinton jegyeztetett. Lósoncz. Élesztőszesz 57.50 forinton kelt el irányzat igen szilárd Kenyérmező. Finomított szesz 57.—57.50 frnton jegyeztetik. Denaturált szesz 19.—19.50 forint. B a j a. Szesz 50 krral szilárdult. T r i e s z t. Kiviteli szesz osztrák-magyar áru 11.75—12.50, román áru 11.50—14.90 frt. 90 százalék tartályokban szállítva, hektoliterenkint nagyban.

Petroleum. A hét kedvezőtlen időjárása folytán a most már elegendő nagynak gondolt vidéki készletek miatt általában volt a csatlódás, kivált a hét vége felé ismét nagy volt a momentán forgalom, amit a raktárak kipótólása okozott. Az árak szilárdak. Olajakban napról-napra nő az élénkség.

Nagybani jegyzések: A kőolajfinomítógyár, flumei egy csillagos (amerikai) petroleum: 21.—frt. Három csillagos (orosz) petroleum: 18.25 frt. Brassói prima: 15.—frt. — A magyar petroleumipar-részvénytársaság: Császár olaj: 23.50 forint. Egykeresztes petroleum: 19.25 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 18.25 frt. Két keresztes petroleum: 16.50 frt. Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32.—forint. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 16.—frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 19.—frt. Keverő olaj (tisztító olaj) X. számú: 12.—forint. Keverő (nehéz, fajsulya 0.905). XI. számú: 14.—frt. A X. és XI. számú olaj, fénytelen minőségben egy és 1/4 forinttal drágább. — Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, ingyen hordóban, per cassa 2 százalék ár-engedménnyel. Orsovai Standard White (Salon) petroleum: 16.50 frt. Az Apolló ásvány-olajgyár-részvénytársaság: árai: Liliom-császár-olaj: 23.25 frt. Egy sziv-petroleum: 17.50 frt. Csillag-keresztes: 16.—frt. Lámpaolaj: 13.50 frt. Budapesten, netto cassa 100 klgromkint, ingyen hordóban, 20 százalék tara. Apolló III. számú gépolaj: 18.50 forint. Budapesten, 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara, per cassa 2 száz. ár-engedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.05 forint. Üres olajos hordók ára: 1.30 frt. Ásványolajok: Jóllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, a galiczi olajok könnyebb minőségei olcsóbb árakkal már is erősen tért hódítanak. Orosz nyersanyagból gyártott: — Hengerolaj (magas gyuladási fokkal): 26.—forint. Igen nehéz gépolaj (fajsulya 907—910) 24.—frt. Nehéz gépolaj: (905—908) 22.—frt. Könnyű gépolaj (900—902) 20.—frt. Orsó olaj (900) 15.—frt. Tisztító olaj (885) 13.—forint. Vulkan-olaj: 10.—forint, Budapesten, 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Vas. A lefolyt héten a vaspiaczen meglehetősen szilárd hangulat uralkodott, a kereslet a kínálattal szemben csekély emelkedést mutatott, mi különösen a Bessemer és witkowitzi nyersvasnál volt észlelhető. A vasgyárak üzeme élénkebb fejlődésnek indult, a munkaerőket szaporították, úgy hogy a kedvezőbb üzletmenet folytán megfogyott nyersvas készletet némiképp fokozták. Budapesti helyiárak 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett 2% leszámitolással: magyar nyersvas 4.45—4.65 frt, Bessemer nyersvas 4.70—4.80 forint, witkowitzi nyersvas 4.55—4.65 forint, fél-nyersvas 4.20—4.30 forint. **Ocska vasak:** nehezebb vasdarabok 3.30—3.40 forint, könnyebb vasdarabok 2.90—3.—forint, elsőrendű öntött vastörmelek 3.70—3.80 forint, égett öntött vastörmelek 1.50—1.60 forint, 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett.

Köztött, szövött, rövid- és diszműtárak. P a m u t. Liverpool per prompt 3¹⁰/₆₄, október-december 3¹/₆₄. Pillanatnyi szükséglet fedezve van. A pamuttermő országokból megbízható kimutatások lényeges termelési többletet jelentenek és az esős idő is igen kedvező az új terméseknek. Rendes üzletmenet mellett állandó mérsékelt árakkal számolhatunk. Alexandriából jelentik, hogy a termelők még mindig magas árakat kérnek s emiatt az üzlet eredménytelen. P a m u t f o n a l v á l t o z a t l a n. Kedvezőtlenül hat az árakra az elmúlt hetekben Bécsben történt kényszereladások egy liquidáló nagyvállalat részéről. G y a p o t b a n az auctio eredményét és hatását még nem tudjuk. Bizonyos, hogy sokkal nagyobb mennyiség jött dob alá s elég könnyen fogyott el. A terjedő passzomántdivat már kedvezően érezteti hatását. A fogyasztóközönség szívesen fogadta, főképen, mert célszerű és olcsó. S z a l a g g y á r o s o k nehezen szállítanak, főképen kalapszalagokban megrendelésekkel túl vannak halmozva. Idénycikkék, mint pamut, harisnyák, czérnafejtűk, nyakkendők és ingek jól kerestetnek. Tavaszi divatszín még mindig a lila, bár a zöld is erősen domi-

nál. Különösen szalag, bőrkezttyű, bőrczipő, sétabot és napernyő zöld színben jól keresett. Nyersbőr-árak még mindig szilárdak. D i s z m ű á r u c z i k k e k, melyek nyersbőrből készülnek, különösen szijostorok és csapósziók drágulnak. Pipákban újabb árhanatlatást jelezhetünk. Azt hisszük, most már minden kalkuláció nélkül történnek e czikkben eladások. A c z é l á r u és tüáru jól fogy. Pipereszappant, főképen honigyártmányt, sokat adunk el. Hitelüzletek lebonyolítása javult. A megindult munka következtében természetes a kereslet s a fizetések elég pontosak. Márczius 1-től 15-ig 25 kereskedelmi csőd nyitottatott s a budapesti hitvédegytel 27-ig fizetéseképtelenségi esetet tárgyalt.

Konzervek és csomagok. Budapest, márczius 26. Mai hamburgi táviratok szerint az ottani piacon az árak következőleg alakultak: **Ananász:** szingaporei érkezett 450 láda, a hozatal folyton esőkken. 100 darab 1 1/4 kilós doboz 54 márká; detto 100 darab 1 kilogrammos doboz 46.50 márká; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilogrammos doboz 95 márká; Bahama, láda á 24 doboz 160—162 márká; detto Saint-Miguel érkezett 550 láda, aukcióra került 475 láda 3 márká áremelkedéssel, per 100 kgr. 235 márká. **Tengeri rák:** 96 dobozos láda, á 1/4 kilogramm 60 márká; detto 48 dobozos láda á 1/2 kilogramm 52 márká, Lazacz 48 dobozos láda á 1/2 kilogramm 30 márká; detto magas dobozban 26 márká. **Mustár:** maille 12 doboz á 1 klg. 9.50 márká; detto 1/2 kilós doboz 6.50 márká; detto diaphane 12 doboz á 1 kilogramm 6.75 márká; detto 12 doboz á 1/4 klg. 4.50 márká. **Szarvasgomba:** Perigord legjobb minőség, 10 darab 1/2 doboz 62 márká, detto üvegben 58 márká; szárított alig van készletben, jobb minőség per kilogramm 15 márká. **Sajtok:** Viktoria 20—30 kilogrammos darabokban, per kilogramm 2.40 márká; Chester 7—30 kilós darabokban per kilogramm 2.30 márká; Stilton 4—6 kilós darabokban per kilogramm 3.80 márká; Roquefort 2 1/2 kilogrammos darabokban 2.30 márká. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká; Eidam 2 kilogrammos gömbben per kilogramm 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 kilogramm 20 márká, svájci per 10 kilogramm 18 márká; Parmesan per 10 kilogramm 18 márká. **Sardella** á l'huile 1800 ládával érkezett; árak változatlank. **Budapesten:** Magyar Roquefort 180 frt, Gróji 46—48 kr. Ementhaler 50 kr. per kilogramm.

MINDENFÉLE.

Egy száműzött levele. A napokban köztöltük annak a fiatal pétervári orvosnak második levelét, a kit egy összeesküvéssel gyanúsított helyett Szibériába hurcoltak. Most menyasszonyának első levelét közöljük. Ezeket a leveleket az orvos halála után hozta vissza a gyászoló leánynak az a Lévy nevű kereskedő, aki levelezésüket közvetítette.

Szent Pétervár, 1895. október 20.

Szerencsétlen jegyesem, Michailovics Péter!

Az Isten kegyelme legyen veled!

Testben és lélekben meg vagyok törve attól a pillanattól fogva, mikor első leveledet olvastam, amelyben borzasztó sorsodról értesítettél. Ki hitte, Istenem, ki hitte volna! Azoknak a szép terveknek és reményeknek, amelyeket együtt szövögettünk oly sok édes órán át, örökre vége! A mi szerencsénket, a mi boldogságunkat megölték, koldusok vagyunk, koldusok maradunk!

Mikor első soraidat olvastam, nem tudtam hinni a szememnek. Azt hittem, hogy gonosz káprázat játszik velem, hogy megfélemlítsen. Akkor jött be Ivanovna Pulcheria, az anyám. Mutatom neki a levelet. Nem szól semmit, csak elsápad, a fejéhez kap és az ágyra hanyatlik.

Oh, Michailovics Péter, ha tudnád, mennyit szenvedtünk miattad! Végigolvastuk a levelet, aztán laborultunk a Szűz Anya képe előtt és sokáig, nagyon sokáig zokogtunk.

Már akkor régen elsirattunk volt téged, boldogtalan jegyesem. Régen jött már az ujságokban halálod hire, amelyet a rendőrség talált ki hibájának elpálfatolására.

Ki gondolhatta, hogy az a hír hazudik? Gyászt öltött érted a lelkünk, a bánat, a szomorúság ütött tanyát máskor oly vidám házukban. Sütögtve beszélünk és lábujjhegyen járunk; halottunk van, nagy halottunk. A boldogságunk. Még a gyermekek is, szegények, ők is egyre siratják Michailovics Pétert. Nem kell már nekik se játék, se tréfa, semmi, semmi, csak sirnak, zokognak szakadatlanul. . . (Itt egy elmosódott sor következik, amelyet

nem lehetett kibetűzni.) . . Petrovna Zsófia, az öt-estendős kis leány némán áll a másfélésztendő Petrovna Kata ágyánál.

— Menj oda hozzá, Zsófia, játszsál vele, — szól neki anyám.

Zsófia nem mozdul, csak áll és a levegőbe bámul.

— No menj hát — biztatom már én is.

A kis leány tagadást int.

— Hát miért nem akarsz játszani? — kérdezem tőle.

Kis arczocskája még jobban elborul erre a kérdésre és zokogásba vesző hangon feleli:

— Mert — én — csak — Michailovics Pétert szeretem!

Édes jó Istenem! Hát ő is csak téged szeret, csak téged sirat?

A kis gyermek szavai mindnyájunkat sirásra fakasztanak. Oh, Michailovics Péter, Michailovics Péter, hogy ránk nehezedik az Isten sujtó karja!

Mi lesz velünk, mondd drága jegyesem, mi lesz velünk? Látunk-e még téged valaha, halljuk-e még a hangodat, érezzük-e még szived melegét? Vagy örökké ott fogsz silyleni az ólombányákban, keserves szolgaságban? Oh szűz Anyám, jöjj segítségére szerencsétlen szolgálidnak, oldd fel őket a nehéz megpróbáltatás alól, ne engedd, hogy így törjön meg két összeforrt tiszta szív!

Isten veled, Michailovics Péter, Isten veled! Sokat, nagyon sokat szeretnék írni, de nem tudom leküzdeni indulataimat. Bocsásd meg rosszul írt leveletem; tudom, sokat irtam, amit nem kellett volna és sokat nem mondtam meg, amit el kellene mondanom. Áldja meg az Isten azt a derék, jó embert, aki legalább ilyen módon föntartja közöttünk az érintkezést; áldjon meg az Isten téged is, holdogtalan jegyesem; az Ur kegyelme legyen veled és engedje, hogy minél előbb láthasson

hűséges jegyesed

Petrovna Olga.

Utóirat. Ivanovna Pulcheria, Petrovna Zsófia és Petrova Kata számtalanszor csókoltatnak és mindennapi imájukba foglalnak. Isten veled, Michailovics Péter, Isten veled!

A legrégebb keresztény emlék. A római Kirkeriano-muzeumban egy márványasztalt őriznek, melyen Krisztus fölfeszítése van bevésvé s melyet sok évvel ezelőtt ástak ki a Palatino-halomból. A fölfeszítés jelenete guny akart lenni, mert a keresztet levőnek számárfejet csináltak. A kereszt alján egy katona térdel és fohászodik; ezt meg más katonák, kik kissé távolabb állanak a keresztől, kigunyolják. E karrikaturát eddig a keresztény vallás legrégebb vésnöki emlékének tartották. Most azonban, mint a római lapok írják, O r a z i o M a r u c c h i tanár a Palatino-halmokban való kutatásai alkalmával a Tiberius-palota romjainál egy még becsesebb vésnöki emlékre bukkant, mely szintén Krisztus fölfeszítését ábrázolja. Ez emlék durva munkálata. Különféle katonaságot mutat és minden alak alatt a név is ott van; közöttük Pilátus alakja is látható. Ez emlék Tiberius idejéből származik s így ez a legrégebb keresztény emlék. A figurák 15 centiméter magasak s Krisztust katonának a kereszthez vonszolják. A figurák alján igen nehezen kibetűzhető névlajstrom van olyan karakterű írással, minőket Pompeji romjaiban találtak. A lajstrom „Christos” szóval kezdődik. Marucchi tanár sokáig tanulmányozta a leletet s végül arra a konkluzióra jutott, hogy a munka olyan katonától ered, ki résztvett Krisztus fölfeszítésénél s ki aztán a keresztény hitre tért át.

A leggazdagabb asszony. C o u s i n o (szül. Goyenechea) Izidorának hívják a világ leggazdagabb asszonyát, akinek 200 millió dollárnyi vagyona van. Kora az ötvenhez közeledik, de azért még mindig szép; ugyszintén két leánya, Paczifika és Izidora is igen szép. A s a n j a g o i királyon ő n e k hívják, mert San-Jagoban palotája van, melynek pompája le sem írható, ép úgy, mint a Muculon levő kastélyáé sem. L a t a, chilei város, melynek 6000 lakosa van, az övé. E város közelében nagyszerű kőszénbányák vannak, melyek kö-

szenét hét vagy nyolcz gőzhajóból álló flotta Dél-Amerika különböző kikötőibe viszi, melyek aztán ezüst-, réz- és ásvány-rakományokkal térnek vissza. Midőn pár évvel ezelőtt az amerikai flotta Valparaisóban horgonyzott, a „királynő“ egész San-Jago városát a tisztek rendelkezésére bocsátotta; különvonalhozatta be őket s rendelkezésükre bocsátott fiakkereket, lovakat; rendelkezett, hogy a tisztek üzletbeli bevásárlásai az ő számlájára történjenek, hogy a szállodákat és színházakat szintén az ő költségére keressék fel. Más alkalommal földszittette az egyik gőzhajóját, meghívott vagy ötven „barátot“ és látogatást tettek Robinson Crusoe szigetére, Juan Fernandezbe, onnan meg átrándultak a Tüzföldre, hogy kitánczolják magukat!

Hogyan csináltak régente adósságot? A mult ködébe vesző ókorban sokkal nehezebb volt az adósságszinálás, mint manapság. Zálogházaknak, pénzkölcsönző intézeteknek híre sem volt még akkor s csak a legnagyobb biztosíték ellenében adták ki a kölcsönt. A legóvatosabb hitelezők az egyiptomiak voltak, akik legszívesebben az apai mumiára hiteleztek. Ez mindenki előtt olyan becses volt, hogy senki sem hagyta a hitelezőnél. S ha mégis megesezt, hogy valaki nem váltotta be, az el volt veszve, azt kiközösítette a társadalom, az morális halott volt. A rómaiaknál már sokkal könnyebben ment a kölcsönkérés, különösen a hanyatlás korában. Ropant kényesek voltak ellenben a görögök, akik csak a legnagyobb szükségben fordultak kölcsönért embertársaikhoz s ha már vettek, inkább hamarabb fizették vissza, a kikötött határidőnél. A középkorban főképpen a szakállra adtak kölcsönt (innét a még most is használatos szólásmód) olyformán, hogy a kölcsönvevőnek levágták a szakállát, ha a terminust be nem tartotta; ez is erkölcsi halál volt. A későbbi középkorban már megjelentek az olasz és német pénzváltók, bankárok, akik ingatlanra kölcsönöztek, ettől fogva aztán szépen kifejlődtek a hitelintézetek különféle fajtái, amelyekben nem az apai holttestre meg a szakállra kölcsönöznek, hanem egyszerű aláírásra.

Jelmezbal a vízben. Régen feledésbe ment divatot elevenített föl most egy bankár két leánya Cincinnatiában. Mivel apjuk a nyáron nem ért rá arra, hogy tengeri fürdőre utazzék velük, kárpótlásul jelmezbal rendeztek egy nagy uszodában, amelyet a bál idejére kibéreltek. A meghívókon ott állt, hogy: a tisztelt vendégek kéretnek, csinos fürdőruhával megjelenni. Az uszoda fényesen földszített várótermében gyűltek a vendégek össze. A háziasszonyok (már tudniillik a két kisasszony, aztán megjelöltek mindenkinek a helyet, mire a férfiak és nők különváltak és elszéledtek az öltözőkben. Negyedóra mulva elsőnek jelent meg a két kisasszony. Formás termetüket fekete selyemruha fődte, amelynek blouse-a könyökig, kis bugyogója pedig térdig ért. A harisnyájuk szintén fekete volt, s így a vörös szattyanbőr-félczipőknek nagyon szép színtartása volt. A kisasszonyok sorra jártak a kabinok mellett és mindenhol megkopogtatták az ajtót. Ezután egyszeribe összegyűlt a társaság. Hattyuk, halak, kis czápák, krokodilok és czethalaktól népesült be a víz. A hölgyek többnyire légyezőfarku aranyhalaknak öltöztek, ami jól is illett nekik, csak hogy nem tudtak hallgatni úgy, ahogy az jóra való halakhoz illik. Az uszócarnok falai annyi vidám kacagást visszhangoztak e bál ideje alatt, mint talán soha. Aztán megkezdődött az uzsonna. Fügő asztalok jelentek meg a víz tükre fölött, rajtuk finomnál-finomabb enni és inivalók, csemegék. Szépen összegyűltek a vendégek az asztaloknál és megtörtént az a hallatlan eset, hogy a légyezőfarku halak teáztak, a czethalak mazsolás kalácsot ettek, a krokodilok meg puddinggal laktak jól. Uzsonna után folytatták egy ideig a játékot, aztán megkezdődött a táncz. A krokodilus a hattyúval, a czápa az aranyfarku hallal perdült tánczra, már a menyire az övig érő vízben lehetett. Vagy három óra hosszat tartott a kedélyes multság, amely bizonyára új életre kelti ezt a régen elfelejtett kedves divatot.

AZ UJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Ira: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (30)

Pedig nem volt nevetni való ez a téma. Kemény dió ez és nagy vihar lehet belőle, ha el nem igazítják ügyesen. A két miniszter jelentőségeltjes pillantást váltott egymással.

Ők már ismerik az egymás hunyorításait, tüstént felkeltek és elvonultak egy ablakmélyedésbe tanácskozni.

— Mit csináljunk?

— Ne nézzük meg a foglyokat?

— A világot sem. Ha látjuk őket és abban a perczen nem tesszük szabadokká, veszve vagyunk, — ha pedig szabadokká tesszük, anélkül, hogy Zrinyi kiegyezkednék velük, akkor ő veszett el.

— Közölni kellene Bánffyval.

— Mindenesetre.

Magukkal vitték Zrinyit a klubba, ahol kivételesen nagy nyüzgés-mozgás volt. Tele volt az egész szabadelvű kaptár, mert reggel botrány történt a Házban. Hallatlan incidens. Mindenki meg van döbbenve. Egy képviselő megbírálta a minisztert. Bizonyosan megőrült. Mert képzelhetetlen, hogy józan észszel valaki egy miniszterrel kikössön. És még meg is bírálja. A legrégebbi mamelukok sem emlékeztek olyan abberatióra. Mindenki sietett este a klubba, mert kíváncsiak voltak, mi fog történni. A spártaiaknál nem volt törvény az apagyilkosságra — mert apagyilkosság ott soha elő nem fordult. Itt se volt semmi praecedens, mert soha még mameluk nem emelte szavát az ő miniszterének eszméi ellen. Képzeltetni tehát, milyen kíváncsisággal jöttek mentek a klub ismeretes alakjai a rozdszínű szőnyegekben. Vártak valami különöset, valami természetfölötti tüneményt. — Hogy mit? Azt senki sem tudja. De vártak valamit, mert valaminek mégis csak történnie kell a merénylet után. Lehet, hogy magát a merénylőt várták és gyönyörködni akartak azon jéghidegségben, mely fogadja, hogy aztán utólag titkon megbotránkozhasanak e hidegségben is. A poseur-ök letették ünnepélyes lárvájukat és közönséges halandók módjára elvegyűltek a szürkek közé, a stréberek, akik vigan keringenek a miniszterek körül, mint a muslinczák a lámpa körül, most égfelé fordított szemekkel szörnyülködő hangon sopánkodának:

— Milyen idők és milyen emberek! Istenem, milyen emberek!

Zrinyi belépte két újabb miniszterrel, egyszerre rájuk terelte a figyelmet. Megint új anyag a találgatásokra. Hát ez megint mi lehet?

Bánffyt keresték. Nem nehéz megtalálni. Ahol a legnagyobb csoport van, benne kell lennie neki is. Olyan biztos az, mint hogy az alma magja az alma közepében van.

Egy-két szót mondottak halkán Bánffynak, mire egyszerre nevetni kezdett az arcza, mindene nevetett: a homloka, a bajusza, az orra, a nyakcsigolyája. Igazi diplomatanak való arcza.

Azt lehetne hinni, hogy nagy örömhirt közöltek vele, azért nevet, de akik jobban ismerik, azok hamar eltalálják, hogy ez a tigrisnevetés csak takaró. Mi lehet alatta, lehetetlen kitalálni.

Intett a kezével s egyszerre megindultak némán gänsemarsban az olvasó- és írószobán át a miniszteri szoba felé, melynek ablakai a Dorottya-utcára nyílnak és ahol sok nagy dolog dől el, mikor még az öreg Deák talpai taposták ezeket a deszka-koczkákat.

Bánffy megállt az olvasóban és egy hirnököt fogott az újságmolyok közül.

— Eredj kérlek, küldd be az öreg Tiszát!

Kevés vártatva Tisza is utánuk sántikált. No, ez már nagy dolog lehet. A legesudálatosabb kombinációk termettek. Hátha horválnak nevezik ki Zrinyit? Nem bolond, hogy a bankot ott hagyja a bánásért. Hátha intendánsnak akarják? Ejh, dehogy, hiszen jóformán még színházat se látott. No, épen azért. Hátha képviselőnek akarják? Nem fizette meg az adóját — jegyzé meg Katángy Menyhért. És nem is magyar honos, mert Horvátországban született — duplázott rá Mezei Mór.

Bent a miniszteri szobában pedig ezalatt nagyban főtta korifeusok feje. Az eset igen súlyos. Eltussolni nem tanácsos, mert hátha kiszül utólagosan. De el nem tussolni se tanácsos, mert akkor mingyárt kiszül.

Zrinyi még most is félvállról vette a dolgot s gyanakodva fürkészte a miniszterek arcát, nem-e csak egy bohókás játék az egész, meg akarják ijeszteni. Hiába olvasták fel előtte a büntetőtörvénykönyv idevonatkozó paragrafusait is. Hanem Tisza neki is imponált. „Van benne valami — mondá — az öreg Verbőczyből“ és az nagyon meghökkentette, hogy Tisza is súlyosnak tartja az elfogatásait.

— Nagy hibát követtél el, de talán még jóvá lehetne tenni.

— De kérlek — védekezett Zrinyi — hiszen töletek függ és ti beláthatjátok, hogy gazam volt.

— Tőlünk? — szólt az egyik miniszter. Tulbecsüld a mi erőnket és hatalmunkat.

— Nos, akkor legalább mondjátok meg, kitől félték?

— A lapoktól, a törvénytől; a közvéleménytől.

— De hiszen nekem arról beszéltek, hogy a királynak egy millió katonája van.

— Az igaz is.

— És mégis félték könyvektől és papirosoktól?

— Hja a század, a XXI-ik század. Te azt nem érted. A jogállam, barátom. Ugy kell elhelyezkednünk, hogy mindenkinek egyenlő joga van s mindeniké meg legyen teljes épségben óva.

— Süssétek meg az ilyen állapotot. Az én időmben csak egy személyt kellett respektálni: a királyt s már az is kényelmetlen volt, de tizenhat millió emberre lenni tekintettel, hisz ez teljesen türhetetlen. Ez maga a pokol.

Hanem lassan-lassan mégis beadta a derekát, elfogadván a Tisza tanácsát, kivált miután megértették vele, hogyha napfényre kerül a dolog, a kormányt is nagy kellemetlenség éri. Erre engedett.

A nagy debatter egész életében szerette a kompromisszumokat tehát most is kompromisszumot ajánlott a rabokkal.

— Hát jól van, mit tegyek? Mit kívánatok tőlem?

— Hivasd fel őket éjjel a szobádba egyenkint és egyezz ki mindenkivel, ahogy lehet, aztán ugyancsak egyenkint ereszd őket szabadon. De lehetőleg végy tőlük írást, amelyben elismerik, hogy önként tartózkodtak a házadban.

— Megteszem a kedvetekért — mondá nehéz sóhajjal Zrinyi Miklós — ámbár jobb kedvem volna összevagdálni a rendőreiteket, akiket elfogatásomra küldenétek.

Soha se érezte magát olyan levertnek, tehetetlennek, mint most. Látta, a tekintélye hogy süllyed lejjebb-lejjebb. A miniszterek hangjában, modorában volt valami pártfogói, valami mélyen sebző. E nagylelkűség minden

csöpp vérét lázadásba hozta. A hatalmas régi olygarcha ki akart belőle ugrani, de visszafojtotta.

Bánffy kihuzott egy szivart a zsebéből, lecsittentette a végét egy piczike nyaktilóval és azzal feloszlatta a tanácskozást:

— El van végezve. Mi semmit se láttunk, semmit se hallottunk, semmit se tudunk.

Ezzel eloszlottak, de kifelé menet az írószobában még félrehuzta Darányi egy szóra, hogy ő is meggyötörje.

— Ez hiba volt tőled, Miklós. Neked egészen másképp kellene élned a te tradícióiddal. Engedd meg, hogy valamire figyelmeztesselek. Látod, már közel egy éve vagy itt és még mindig nem voltál Berlinben. Pedig a tapintat megkívánja, hogy megköszönd a német császárnak, a reád vonatkozó szavait a tószájában. Hát nincs igazam?

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

Groszból fordította SZABÓ ENDRE (63)

S ime, itt a bünös gondolatokért a le számolás.

Petike, a nélkül, hogy felnyitotta volna a szemét, gyorsan hánykolódott egyik oldalról a másikra s köhögése közben hosszú, fájdalmas nyöszörgést hallatott.

— Petikém, édesem, fáj? Hol fáj? — kérdezte az anyja.

A gyerek nem nyitotta ki a szemét. Arczán nagy vörös folt égett, nyakerei gyorsan kékettek, melle zihált.

Szergejevna Nagyvezsda, oda támaszkodva kezével az ágy széléhez s lehajtva kezére a fejét, egy pillanatra elfeledkezett magáról.

— Mama! — hallatszott a gyerek erős, világos hívása, — mama... trois...

— Aludj, kicsikém, aludj. Hova mennél most! Most éjszaka van. Reggel majd elmegyünk, mama is, Nágya is, Vjéra is...

— Bjéla! — mosolygott Petike, de egyszerre köhögni kezdett és sirva fakadt — mama, a jétje, mama, a jétje! Dejük a jétje!

Szergejevna Nagyvezsda ölébe vette a kis fiút; a gyerek oly forró volt, hogy bajos volt tartani. Anyja csendesen ringatni kezdte, szomorú altató dalát dudolt hozzá s szemeiből bánatos könyeket hullatott.

— Uramisten! — gondolta — hiszen el is veszithetem ezt a gyereket s én mily alávaló vagyok — az Isten a fiam betegségével büntet most.

A gyerek hánykolódott az ölében is, aztán sirt és az anyja karjába keredzkedett.

— Hiszen itt vagy, az ölemben vagy! Mama tart tégedet, nézd, itt van a mama keze, látod? — igyekezett őt Szergejevna Nagyvezsda megnyugtatni, érezve, hogy könyei a kis fiura omlanak.

— Mama, öjbe! — folytatta Petike.

— Magánkívül van — gondolta Szergejevna Nagyvezsda és mily forró!

Széjjelnézett. A virradat egyre világosabb lett. Vaszilisa elfelejtette este a függönyöket lebocsátani, az ablakon keresztül ki lehetett látni a kertbe, amely csillogott a harmattól. A fák csucsai piroslottak már a felkelő nap sugaraitól s már röpködtek ott a madarak.

Nágya és Vjéra nyugodtan aludtak ágyaikban; Szergejevna Nagyvezsda látta álomban mosolygó arcaikat.

— Hány óra lehet most? — tündökött Szergejevna Nagyvezsda s mintegy feleletül, az ebédlői óra négyet ütött.

— Uramisten, még csak négy! most még nem lehet orvosért küldeni. De van-e itt orvos? Bizonyosan van. Van valószínűleg gyermekorvos is. Várok még vagy két óráig, aztán felköltöm Grusát és elküldöm.

Petike elcsendesedett. Szergejevna Nagyvezsda óvatosan letette őt az ágyra, lebocsátotta az ablakfüggönyöket s lábujjhegyen kiment a nappaliszobába.

Az első tárgy, amelyre tekintete esett, a virágcsokor volt az üvegtartóban. A virágbimbók kinyíltak szélesebbre, s még erősebb

mandulaszagot terjesztettek. A virágokról észébe jutott Nalhanov.

Oh, ennek most már vége — örökre. Nalhanov többé nem létezik. Ha életünk nem az esetlegességek egyszerű kapcsolódása, akkor talán a gyerekek ez a váratlan megbetegedése az anyának szolgáló óvó intés. Mi lett volna abból, ha ő ma elmegy a talájkára? A kísértés erős volt, de az Isten nem akarta az ő szegényét, nem akarta a család szerencsétlenségét, megmutatta neki az ő igazi helyét és visszatértette arra.

Szergejevna Nagyvezsdának észébe jutott a beszélgetése, melyet a hugával folytatott, mielőtt az elutazott volna a falujába. Emlékezik, mennyire igyekezett ő rábeszélni Vjérát, hogy maradjon Pétervárott.

— Nem, ne marasztalj — mosolygott Vjéra, — elhatároztam, hogy elmegyek. Meglehet, hogy ez nálam idée fixe, de nekem úgy tetszik, hogy igazam van, mert minden embernél kell lenni egy valamely ideának, valami törekvésnek. Én egyedül álló teremtés vagyok, tehát egész természetes, ha másokról gondoskodom. Ha a te helyeden volnék, én is egészen átadnám magamat a családomnak. Mert hidd el: nagy dolog az, ha valakinek gyerekei vannak. Ez előtt meg kell hajolni, meg kell semmisülni az én-nek. Azt hiszem, hogy annak, aki a jövőre nemzedéket neveli, oly tisztának kell lennie, mint a kristály. Igazán. Ez nehéz és nem mindenkitől elviselhető kötelesség és az, aki nem tudja teljesíteni, inkább ne is házasodjék, ne menjen férjhez, hogy ne legyenek gyerekei.

Akkor Szergejevna Nagyvezsda puritánnak nevezte a hugát, de most látja, hogy milyen igaza volt annak.

Szergejevna Nagyvezsda alig várta be a hat órát, felköltötte Grusát és elküldte az orvosért.

Grusa hamar megjött az orvossal, egy fiatal, keleti jellegű, fekete szakállu és feltűnően fehérkezű emberrel.

A doktor lehajlott a gyerekhez s megakartá fogni a kezét.

Petike elfordult és sirva fakadt.

— No, jól van — szólt a doktor, kezével egyet legyintve — megmértek a temperaturát? — fordult Szergejevna Nagyvezsdához olyan tekintettel, amelyenél a nem bátortalan fiatal emberek szoktak fiatal asszonyokra nézni.

Szergejevna Nagyvezsda felháborodott lélekében ettől a tekintettől.

— Igen, megmértem — felelt száraz és szigorú hangon Rynjájevné — harminczkilenc és hét tized.

— Éjjel valószínűleg magasabb volt?

— Valószínűleg — felelt Szergejevna Nagyvezsda, nem értvén, hogy minek ez a kérdés, egyuttal elhatározván magában, hogy azonnal más orvost hivat.

— Ugy! köhög?

— Nagyon. Attól félek, doktor ur, hogy valami komoly baja talál lenni.

Az orvos megint olyan pillantást vetett rá, hogy ő kénytelen volt lesütni a szemét. A doktor azt kérdezte:

— Hol irhatok meg egy receptet?

— Ott a nappaliban.

A doktor kiment a nappaliszobába, leült az asztalhoz, ahol már készen állt a papír és tinta, feltámasztotta a kezével a fejét és ásitott.

— Félek — szólalt meg újra Szergejevna Nagyvezsda — hogy valami ragadós baja talál lenni.

— Hát van kegyednek más gyereke is?

— Még kettő.

— Azokat mindenesetre el kell különíteni.

A doktor megírta a receptet s átadva azt Szergejevna Nagyvezsdának, így szólt:

— Legyen szives ebből a mixturából két óránként egy kávés kanállal neki beadni. Aztán ne tessék neki egyebet, mint tejed adni.

— Mindig inni akar.

— Természetes, mert forrósága van.

— Igen, de mit adjak neki?

— Tejet, vizet. Lehet készíteni neki valami savanykás italt.

— Doktor ur, ön még mindig nem mondta meg, hogy mi baja van, — szólt Szer-

gejevna Nagyvezsda, kikísérve az orvost és kezébe csuszátva annak egy levélborítékba tett háromrubeles bankjegyet.

Az orvos visszafordult, elmosolyodott és azt felelte:

— Nem tudom. A betegség még nem fejlődött ki. Majd eljövök még egyszer.

— Ma?

— Természetesen — felelt olyan vidáman az orvos, mintha nem a gyerekhez, hanem a fiatal asszonyhoz akarna ellátogatni egy kis teára, fecsegésre.

Alig ért ki a kertből, Szergejevna Nagyvezsda erősen becsapta az erkélyre nyíló ajtót.

— Milyen szemtelen! — gondolta, izgaltan lépkedve a nappali szobában, — kihez jött ő ide? Hozzám, vagy a beteg gyerekekhez? S hogy mert ő én reám úgy nézni! Ugy kell nekem! El kell türom minden megalázást...

Szergejevna Nagyvezsda az egész délelőttöt a beteg fia ágyánál töltötte, csak egy pillanatra ment ki, hogy a konyhában az elkerülhetetlen intézkedéseket megtegye. Csak az a gondolat gyötörte, hogy Nalhanov, ha ő meg nem jelenik a talájkán, maga jön el ide. Azon évődött, hogy mint cselekedjék? Elfogadja-e Nalhanovot, vagy elutasítsa a cselédséggel? Minden ügyességére szüksége volt, hogy a cselédek gyanakodását fel ne költse.

Nem aludván az elmúlt éjjel, gyötörődött a szomorúságtól, vörös szemekkel és halvány arczczal járt Szergejevna Nagyvezsda a gyerekszobából a nappaliba és vissza, félelemmel nézett a kertbe, attól tartva, hogy ott megtalálja látni Nalhanovot.

De ahelyett a kerítés körül egy idő óta egy körülbelül tizenkét éves fiu ügyelgett, gyakran feltekintve a nyaraló ablakára. Szergejevna Nagyvezsda eleinte rá sem ügyelt, azt gondolván, hogy a boltosinához hasonló fiu valamely nyaralót keres, hanem aztán az jutott észébe, hogy hátha ezt a fiut Nalhanov küldte? Lassan kiment hát az erkélyre és leszólt:

— Mit akarsz? Kit keresel?

— Ez a kilenczedik szám? — kérdezte a fiu.

— Ez.

— Levelet hoztam egy urtól. Talán épen asszonyágodnak?

A fiu bement és felnyújtott egy kis levélborítékot, amely Rynjájevnének volt címezve. Ez felbontotta a levelet s a következőket olvasta:

„Kedves Nágya!

„Mi történt veled? Felelj! Négy óra hosszáig vártalak. Tudasd, hogy mi adta magát elő,

a te Maximod.“

Ez a tegeződés és a bizalmas hang egészen fellázították Rynjájevnét.

Mily szemtelenség, mily arczzatlanság! Ez hát az a csendes ember, aki két évig titkolta mindenki előtt az ő szándékait, aki el tudta tüntetni a Sztepanics Péter féltékenykedését, sőt meg is kedveltette magát, s most felhasználva a férj és mások távollétét, oly nyersen viselte magát vele szemben. Ugy látszik: mind ilyenek a férfiak.

(Folytatása következik.)

Mindentitt dícsérik
a híres Machleid-féle

**kecskeméti
arcz-kenőcsöt.**

Hatása a kecskeméti növény-
szappannal oly meglepő és
ellémert, melyet e téren szé-
pítő-szer még el nem ért és
főleg nem mult. Egyik jó tu-
lajdonsága, hogy ártalmas
utóhatása sohasem lesz. Egy
tegey ára használati utasít-
ással 60 Kr. Egy darab
kecskeméti növény-szappan
30 Kr.

Kapható:
Farkas Ignác
„Mátyás király“ című
gyógyszertárában,
KECSKEMÉTEN

Budapest: Török J. Dr. Egar.
Bachó S. és Fénygyógyászok
utcai.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. márczius 27-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:

Általános bejelentés.

Otello, a velenczei mór.

Tragédia 5 felvonásban. Írta Shakespeare. Fordította Szász K.

Személyek:

- Velenczei doge Egressy
Brabantio Bercsényi
1-50 tanácsos Faludi
2-1k tanácsos Paulay
Graziانو Kőrösmezőy
Lodovico Páli
Otello Szacsavay
Cassio Mihályi
Jago Gyenes
Rodrigo Mészáros
Montano P. Márkus
Desdemona Paulayné
Emilia Keczery
Bianca

Este fél 8 órakor rendez helyárak mellett:

Évi bérlét 69. Havi bérlét 21.

II. Rákóczy

Ferencz fogsága.

Kroeti dráma 5 felvonásban. Írta Szigligeti Ede.

Személyek:

- Zrínyi Ilona Jászai M.
Rákóczy Ferencz Somló
Károly Szigeti I.
Amália Maróthy
Kolonics Egressy
Lehmann Mihályi
Olivier Iványi
F. Kautelius Vizvári
Gróf Bercsényi Szacsavay
Kriszta Zilahy
Bóházas Gabányi

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:

Hoffmann meséi.

Ragényes operette 4 felvonásban. Írta Jules Barbier. Fordította dr. Várdi Antal. Zenéjét szerzerette Jacques Offenbach.

Személyek:

- Hoffmann, meseíró Kenedich
Lindorf Vidor
Cepétius
Rircle
Spallanzani Solymosi
Crespel Kiss M.
Stella
Olympia
Antonia Csurgai Adél
Miklós Z. Bárdy
Luther Tollagi
András Kassai
Cochennille
Ferencz
A muzsa Vidorné

Este fél 8 órakor rendez helyárakkal

Blaha Lujzaasszony mint vendég.

1848.

(Hadak útja).

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, 11 képben. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerzerette Vező György. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdettet pályázaton első díjat nyert, írta és vezényli Barna Izsó.

Személyek:

- Petőfi Sándor Lubinsky
Vasvári Pál Seerdsahely
Linyi József Várnai I.
Zakár Gergely Kenedich
Egy uti hölgy Bártfai M.
Egy polgár Ujvári
Egy hölgy Lukácsy
Gróf Batthányi Ferenczy
Gróf Sréchenyi Landvai
Kassuth Szirmai
Danko Mózes Horváth V.
Débor Siposné
Gyöngy Szirmai
Lauzók Raskó
Ester Blaha L.
Eszterka Gyútki
Blaha János Kiss M.
Antos plébanos Szabó A.

Színházi műsorok a 25. oldalon.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vendém szíve tudomására adni, hogy Róza-tóron és Kossuth Lajos-utczában 1854-ben alapított üzleteimet be-szüntelem és

Csakis Kigyo-utca 1. szám alatt

beszponzálítottam esőernyő és nap-ernyő árulmat. Ez alkalomból azon helyzetben vagyok, hogy nagymennyiségű nap- és eső-ernyőket a legjutányosabb áron eladhatom, Tisztelettel, Láng Agoston, Kigyo-u. 1. sz.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlét 53. Havi bérlét 17. Előszór:

Ninon.

Dalm 2 felvonásban. Szövegét Thury Zoltán egy dramotietje nyomán írta Abrányi Emil. Zenéjét szerzerette Sztrojanovits Jenő.

Személyek:

- Filipp pásztorfin Arányi
Suzanne) Abrányiné
Ninon) Takáts
Villamois) Kertész
De Chat) Mihályi
De Noce Gontran) Kies B.
De Polx) Kornai
Sirciaux Gaston

Coppélia.

Ballet 2 felvonásban. Írták Nuitter és Saint Leon. Zenéjét szerzerette Delibes Leo.

Kezdeté 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Szőke Katalin.

Dráma rege 3 szakaszban, 6 képben. Írta: Voss Rikhard. Fordította: Makai Emil. Zenéjét szerzerette Pittnich G.

Személyek:

- Az ifju Halál Fáy Sz
Szent-Katalin képe Molnár
Werner Katalin Haraszthy
Gyuri (6 éves) Halász
Lóvincz Bodnár
Márton Rónai
Annuska Gerőfi
Máгда Cselka J.
Tera Varsányi
Huberné Makróczyne
Gruberné Nikó L.
Orvos Balassa
A Gyomor Hunyadi
A Gond Roslagi
A Bánat Fenyvesi
A Gyűlölet Hegedűs

Este fél 8 órakor rendez helyárakkal: 643. szám. 643. szám.

Az államtitkár ur!

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Alexandre Bisson. Fordította: Ambrus Zoltán.

Személyek:

- De la Mare Fenyvesi
Lambertin Ráthonyi
Bouquet Hegedűs
Liégeois Kazaliczky
Chaludren Nánassy
Lardillac Tapolczay
Pingouin Balassa
Gentil Szerémy
Bunel Gyöngyi
Marollné Nikó L.
Gilberte Kalmár P.
Susanne Láncri L

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:

Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.

1848-1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képben, dalokkal és táncszal. Írták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

- Koltay Jenő Mólár L.
Katalin Heltrey A.
Béla Bessenyei
Nyárády Szentmiklóssy
Howard Szilágyi V.
Tarnay Ákos Iványi A.
Emerencia Szilassy
Tábornok Adám L.
Segédtszrt Kardos J.
Boriska Komáromi

Este 7 1/2 órakor rendez helyárak mellett.

Ugyanez.

BEM-PETŐFI.

Nagy körkép a szabadságharczoból. Festette: Vágó, Styka, Spányi. Látható reggel 9 órákól, este villamos fénynél. Árát-ut 70. Városliget. Belépő-díj 50 kr.

Külföldön elsajátított szakismeretek és hosszú gyakorlat alapján készittek modern stilben kárpitos- és díszítési munkákat. Független díszítéssel, terem díszítések stb. kiváló ízléssel eszközöltetnek. Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlvá, maradtam kitünő tisztelettel SZILÁGYI ZSIGMOND, kárpitos és díszítő. Budapest, VII., Dohány-utca 68. (Kertész-utca sarkán.) 120

Ne vásároljon a május hó 11-én meglúrtanuló háziasra osztály-otól jegyet, mielőtt az osztályporrajzlekről a közönség érdekében írt könyvecskéit Nechl bankháztól Budapest, II. ferencziek tere b. meg nem hozatja, melyekigant bir-kinck ingyen és portmentesen beküldi.

Finom butorok eladása. Teljes háló-, ebéd- és szalonberendezések készpénzfizetéssel mellett olcsón ehetők. Valódi arany bór úú-butorok, min-tám előmutatása után, olcsóbban mint bárhol kaphatók vagy rendelhetők. GRESZ LAJOS kárpitos és díszítőnél Raktár és műhely: VIII., József-körut 17/a.

Ozerny Tanningene-je a legjobb festőszer hajnak és szakálnak. Általános maradó, egyszerűen alkalmazható, sötét-szöke, barna és fekete szinben. Ára 2 frt 50 kr.

Czerny keleti rózsateje gyengéd úde ifjuságu finom, tiszta arczbort kölesbűz, mely más szer által el nem érhető. Balzsamszappan hozzá 80 kr.

Törvényesen véletl, lelkiismeretesen megvizsgált és va-lódi minőségben kapható:

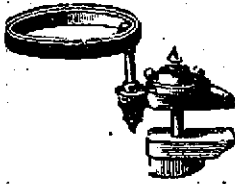
ANTON J. CZERNY, BÉCS XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Főraktár: I. Wallisgasse 5. Székküldés aronnal, utánvéttel. 5-frton felüli megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és természetve. Raktár Budapest: Török József gyöngy, Mirály-utca 12. és Egger A. Fia, Váci-körut 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasítandó. (187)

Első magyar sport-tanintézet mint részvénytársaság Budapest, VI., Ferencziek-tere 9. (Cziráky-féle palota).

Oktatás urak és hölgyek részére kerékpározásban és a összes sportmunkákban u. m. vívás, tornázás, lövészet, szabakörölyezés és íncz. Gyakorlatok haladó kerék, párosok részére. Árak prospektus szerinti. Beiratás 9-12 és 2-7 óráig. Minden heten katonai hangverseny.

Az igazgatóság.

Butorvevők Nemes és Lengyel, Belváros, Egyetem-tár 5., I. em. lévő nagy butorraktárában a ház lerombolás miatt a butorkészletek minden áron eladatnak. 403

Hölgyek figyelmébe.

Hasznos találmány. A Csüri János féle es. és kir. szabadalmazott hímző-dob (keret), a mely felülről mindegy-ekéig fűtálalt kereteket, a melynek alönye, hogy pusztíthatatlan, erős és könnyű, valamint egyszerű kezeletés-nél fogva megüyeri a n. é. hölgyközönség tetszését.

Kapható a fűtálalónál:

Csüri Jánosnál,

fa- és díszmű-esztergályos, Budapest, VIII. ker., Baross-utca 8. szám. Székküldés utánvéttel vagy az ár előleges beküldésével azonnal eszközöltetik.

Tekézőknek ajánlom saját készítményű valódi LIGNUM SANCTUM golyókat és babákat, valamint minden e szakmába vágó munkát a leg-jutányosabb áron készitök.

BUTOROK.

Saját készítményű elegáns háló-, ebéd-és szalon berendezések szolid stilszerű kivitelben, legolcsóbban kaphatók:

FELDMANN HENRIK

asztalos-meternél Budapest, Csengery-utca 16. Dob-utca sarkán.

El ne mulassza senki sem posta útján, utánvét mellett meg-rendelni,

mig a készlet tart. Szenczióztólt kelt mindenütt az ujon-nan fűtálalt (Goldin) műarany eredeti

Genfi

Remontoir zsebóra

Ezen órák meg nem különböztethetők az igaz aranytól még szakember által sem. Az órák pontosságáért 3 évi kezesség nyujtatik. Ára most, míg a raktár tart, 6 frt. Egy hozzá illő Goldinlánc széles rond sportalakban 1 frt 50 kr. Minden órához ingyen egy aravas bőrszacsó csakis 243

BIERMANN SAMU csomagszékküldési áruháza

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. szám. Küldemények utánvét mellett; meg nem felelő a pénz visszafizetése mellett visszaküvetik. Fontos! Zsebóra valódi ezüstből frt 8.50 valódi tullezsdét 11.-

Még csak rövid ideig!

A még raktáronon lévő arany, ezüst- és ékszer-áruk minden elfogadható áron eladatnak, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmát felhasználni,

LÁNG JÓZSEF

VIII. Kerepesi-ut 8.

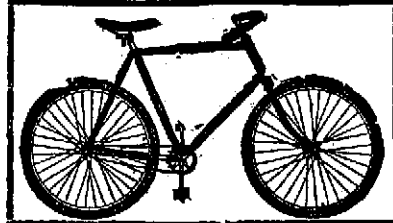
Advertisement for Hivatalok (Offices) located at Nádor-utca 20, Budapest. Services include legal and business matters.

Az Esketési Ügyvivőség beszéri az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. (359) Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körut 7. Vidékre levélben: Vidékre levélben.

Fehér ló szálloda étterme VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz. Magyar, francia konyha. Jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak. Esténként kitünő cigányzene hangversenyez. FARKAS JÁNOS, vendéglő-tulajdonos.

Színházi műsorok.

	Rozszi Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig. Színház	Nep Színház	Magyar Színház
Hétfő	A nők barátja	—	—	Melyiket a kilencz közül A nőszabó	A talmi herczegnő	Aranylakodalom
Kedd	A szikra Az ataché	—	Ninon Nappal és éjjel	Durand és Durand	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Szerda	Stuart Mária	Bajazzók Arden Énok	—	Vége a szerelemnek	A varázsgyűrű	Aranylakodalom
Csütörtök	Folyt amely tisztit	—	Rigoletto Bécsi keringő	Cadillac kárunkolászai A nőszabó	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Péntek d. u.	Egy estély A kápolna	—	A nőbarogi baba Pósa meséi Baba tündér	Az államtitkár ur	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Szombat	Egy estély A kápolna	—	She	Coullisset ur	A baba	Eduard kalandja
Vasárnap d. u.	A koronáért	—	—	Szöke Katalin	A kukta kisasszony	Aranylakodalom
Este	Egy estély A kápolna	—	Ninon Nap és föld	Kaland Niobe	1848. Hadak utja	Eduard kalandja

Herbster Károly

legnagyobb kerékpáraktár
Budapest, Károly-körút 9.

Csak a leghíresebb és elismert legjobb gyártmányt adom el úgy mint: eredeti Humber Beeston, Hillmann Herbert & Cooper-Conventry és Villám kerékpárokat, saját gyártmányom, a legjutányosabb árakban. A t. cz. közönség kényelmére ajánlom a minden kényelemmel berendezett fedett

kerékpár-iskolámat

Kerepesi-ut (Tattersal)

a keleti-pályaudvar átellenében 5000 négyzetméter nagyságban.

Megnyitás: márczius 27-én délután 3 órakor.

A senét az I-ös számú honvéd senekar szolgáltatja.

A tanítást tapasztalt kerékpármeister végzi, azért bárki 2-3 óra alatt megtanulhatja.

Tisztelettel

HERBSTER KÁROLY

mechanikus

Budapest, Károly-körút 9.

URADALMAK,

valamint

nagybirtokosok

20.000 frtot meghaladó összegekben, igen előnyös feltételek mellett kaphatnak

törlesztéses kölcsönt

— második helyre. —

Levelek, amelyekben megemlíti legyen, hogy mely intézetből, mely feltételek mellett, mily összegű kölcsönt van első helyen bekebelezve. Képtelen pénzre ezimben a lap kiadói hivatalába intézendők. Ugyanők kizárva.

A bpesti asztalos ipartestület védnöksége alatt álló

Butorcsarnok

VII. ker. József-körút és Borkocsia-utca szegletén levő Sváb-féle házban nagy mintaraktárt és valálati irodát nyitott, hol készleten tart és választékban kivált minőségű butorokat

ebédlő-, háló-, uriszoba- és szalonberendezésekből.

Ezzel módjában áll a n. é. közönségnek követően a készítő asztalos-mesterektől jó butorokat jutányos áron kézen venni, esetleg megrendelni. Továbbá megtekintésre ajánlja a testületnek saját házában levő állandó kiállítás is.

A legjobb zongorák Steinway és Sous

BLÜTHNER GYULA
kir. udv. pianogyárosok egyedül képviselője

KOHN ALBERT-nál BUDAPEST, Erzsébet-körút 8.
Ezenkívül igen dúsz választékban kaphatók új és átjártott zongorák és harmoniumok.

Legelőcsőbb kölcsönadják.

CSAK FIAI ÉMBEREKET

... (szöveg részlete) ...
a párisi dr. Bortón Injectio Orientalis ...
Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban, Budapest, V. Szt. István-ter és Nagykeresztény-utca sarkán, ...
... (szöveg részlete) ...

Parfumerie Royal

Budapest, Erzsébet-körút 54.
sz. előkelő világ legkedveltebb illatszerei.
Kézápolás (manicure) és amerikai arcfürdők
Nyitva: naponta 9-6 óráig
Vasár- és ünnepnapon zárva.

Anyák! Gyermek-

kocsit mielőtt vesznek, tessék először megvizsgálni, vagy képes segélyzéklet ingyen és bérmentve hozatni az új higiénikus, fektetésre és tüzetésre igazítható, levehető és mosható felszereléssel ellátott kocsikról.

BAUMANN L.
cs. és kir. szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VII/2. Millergasse 6.

Övökünk használatán utáni vásárlásától, csak akkor valódi, a az oldalán látható védőjegy a kocsit fapadlóján be van égetve.

Zongorák és pianinok

A világ első gyártóival, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongoráknak nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók. 734

Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becsértéletnek és hangolásnak valamint javítások költségmentesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Alapítottatott 1889. évben.

Bakonyi Ferencz

asztalos-mester

Budapest, VIII. ker., Mária-utca 52. sz.

Ájánlja magát mindenféle asztalos munkára u. m. butor, épület, belt- és konyha-berendezésekre kávéházi és vendéglői berendezésekre utjonnan készíttetnek, javítások elfogadtnak és pontosan eszközöltetnek a legjutányosabb áron. 488

Tapéták.

Valóban legelőcsőbb és legjobb bevásárlási forrás

Berkán Gyula

Bajnok-utca 28. sz.

Bel- és külföldi tapéták minden minőségben. Átvételnél épületek, szőlők, kávéházak és lakások helyben és vidéken. Minden teps, a elismert kiállítás díjával dekorálhatók. A felállítás munkálatait tartósságáért minden költségkérőn nyújtatik. 695

Jó alkalom!

300 gyermek-könyv, fülgártyás milt, most 3 frt 75 krért. kész eladva 72

Angol szabó

Kohn Heilmann és fiai
elsőrangú férfi- és gyermekruház

IV., Károly-körút 12.

Vigyázz a oztimre!

Xönnyü jövedelmező kereset,

esetleg fia felvétel mindenki számára, ki törvényesen engedélyezett részletekben és sorjegykönyvek eladásával foglalkozni akar. Ajánlatok

III. SCHÖN ARMIN
bankházhoz
Budapest, Erzsébet-körút 49.
a Royal nagyszálló mellett
átellenében. 750

Pénz-

kölcsön mindennemű értékpapírokra, sorjegyekre a legelőcsőbb kamattal (visszatérítendő kisebb részletekben) kapható

WOHL J.
banküzletben Budapest,
Ferencz József-ter 3.
Diana-tér. 856

Fiu-öltönyök
Loden-öltönyök 3 1/2 frt. Teveszőr-havelok teljes gallérral 4 1/2 frt. Matróz-öltönyök dupla gallérral 5 frt.
Rothberger Jakabcs. és kir. udvariszállítónál Budapest, IV., Váci-uton 28. sz.

INGATLANOK.

TELKEK

BIRTOKOK

HÁZAK

VILLÁK

eladotnak és

PÉNZ-KÖLCSÖNÖK

ingatlanokra, birtokokra, házakra, telkekre, váltókra és értékpapírokra eszközöltek

AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI TELEK ÉS BIRTOK

LADÁSI ÉS VÉTELI INTÉZETE
által.
BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 19.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás szövetekre nézve.

Stikarovsky J.

a legnagyobb és legjobb minőségű örvendő posztógyári raktára
Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 16. szám,

ajánlja dúszan felszerelt raktárát mindennemű bel- és külföldi **gyapjú szövetekből** öltönyökhez peruvian és docting szöveteket talárokhoz a főtisztelendő papság részére. — Legelőcsőbb választék különféle gyapjú női modern szövetekben, példáulban. billardszövetek mindenkor a legnagyobb választékban s valóban a legelőcsőbb árak mellett. raktáron.
Pompás mintakönyvek a szabómester árának ingyen és bérmentve küldetnek.
Künyven érthető, hogy egy ilyen világos szöveg nélkül az életnél különböző nagyságú, minőségű és színtű maradvékok mindig vannak raktárban, melyeket, hogy tisztelt vendümmel jó áron **kiegészítve** előzően való bevásárlására módót nyújtok. Kicsinyben (en detail) is eladók.
Maradvékokból nem küldök mintát, de a nem tetszőt későbbi alkalommal kicserélem, esetleg a pénzt visszadom. 610

Maradvékok előző bevásárlása.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

844/1898. szám.

Pályázati hirdetmény.

vasuti talpfák, váltó- és különtalpfák szállítása iránt.

A magy. kir. államvasutak céljaira az 1898. évben még szükséges:

mintegy 130,000 db 270 cm. hosszú első rangú talpfák, mintegy 250,000 db 270 cm. hosszú második rangú talpfák és mintegy 190,000 db 270 cm. hosszú harmadik rangú talpfák...

Az itt elősorolt mennyiségek keretén belül bármily mennyiségre lehet ajánlatot tenni.

Kedvező árak előrese esetén a szükséges 3 évig tartó időtartamra biztosítják, emellett az ajánlattevők felkérésének, hogy ajánlatukban az árak mellett az évek száma is kitégyék, melyre ajánlatnak.

A talpfák ajánlatok tölgy- vagy bükkfából, de ajánlatok lucz-, erdei-, szurkos- és vörös-fenyőfából is, a váltó- és különtalpfák azonban kizárólag csak is tölgyfából.

Az elsőrangú fenyőtalpfák kizárólag 270. a másodikrangú fenyőtalpfák pedig kizárólag 230 centiméter hosszúságban és az erre vonatkozó 134.005/96. számú különleges feltételekben megállapított keresztmetszetben készíthetők.

A bükkfából, továbbá a lucz-, erdei-, szurkos- és vörös-fenyőfából készült talpfák ajánlatok feltétlenül vagy feltétlenül nem ajánlatok. A feltétlenül ajánlatok talpfák a teljességgel az ajánlatban pontosan körülírandó. Ugyazintén határozatlan kitéendő az ajánlatban az is, hogy az ajánlott talpa milyen fából való.

A talpfákat, váltó- és különtalpfákat usztatott fából készíteni nem szabad, ugyazintén meg nem engedettek, hogy azok víz-cuszdobában szállítsanak.

A 270 cm. hosszú tölgy- és bükk-talpfák összes mennyisége kizárólag közbenso talpa legyen, a 250 cm. hosszúságú elsőrangú tölgy- és bükk-talpfákól 15% ütközési és 65% közbenso, a másodikrangú tölgy- és bükk-talpfákól pedig 35% ütközési és 65% közbenso talpa szállítandó.

Ha az ajánlatban nem tüntetjük ki világosan az ajánlott talpfák mérete vagy az, hogy az ajánlott mennyiség alkézési vagy közbenso talpa-e, az esetekben tartozik ajánlattevő a felajánlott egyrészben az elsőrangú talpfákól ajánlott mennyiségre 15% (250x15x3/8 cm. mérettől) ütközési és 85% (250x15x3/8 cm. mérettől) közbenso, a másodikrangú talpfákól ajánlott mennyiségre 35% (250x14x3/8 cm. mérettől) ütközési és 65% (250x14x3/8 cm. mérettől) közbenso talpfák szállítani.

Ütközési talpfák helyett közbenso nem fogadtatnak el.

Az elsőrangú váltó- és különtalpfákra csak egy fűző-része szállítható tömpított éllel, az elsőrangú váltó- és különtalpfák többi kilenczrészében azonban, nemkülönben az összes második- és harmadrangú váltó- és különtalpfákra két élnek kell lenniük.

Az átvételnek talajt tömpított élű váltó- és különtalpfák köbirtalmának kiszámításánál, ezen fák keresztmetszete ferdeívesnek fog tekinteni és a köbirtalom ennek alapján számítatik ki és a vételre ehhez képest fog fizetelni.

A váltó- és különtalpfák mindenkor az illető megrendelésekben kitértetett méretek szerint szállítandók.

A szállítás a 122.291/1898. sz. általános, továbbá a tölgytalpfák készítése és szállítása iránti 171.803/1897. sz. és különtalpfák készítése és szállítása iránti 154.005/1896. és 154.005/1896. sz. különleges feltételek értelmében eszközözendő.

Az egy méret, mint különösen anyag tekintetében kifogástalan (Splint) nélküli ugynevezett egyes, vagyis az olyan tölgytalpfák, melyek a fa beléből ennek felénél többet tartalmaznak, amelyek tehát emiatt az szállításból kizárandók volnának, eltérőleg a tölgytalpfák készítése és szállítása iránti 171.803/1897. sz. különleges feltételek 4 §-ának ide vonatkozó határozományától átvételnek ugyan, de csakis a következők feltételek mellett:

Az „egyes” tölgytalpfákat tartozik szállító a beszállítási helyen a többi talpfákól elkülönítve rakatni, azok mindgyékét a homoklapon saját bélyegzőjével és az alatt az azon hónapoknál megfelelő római számmal elátni, melyben az illető talpfák körzeti díjazottak. Alszállítók bélyegzőjével ellátott „egyes” tölgytalpfák mindaddig nem érhethők át, míg azok a szerződéses szállító bélyegzőjével el nem látatnak.

Az „egyes” tölgytalpfák faanyagának döntési és azok kikészítési ideje az átadás előtt hitelt érdemlően beigazolandó. Az „egyes” tölgytalpfák az átadást egy évvel megelőzőleg döntött fából készülnék, tehát 7 évesnek, teljeseen légszáraznak és elkészült állapotban a tavaszi és őszi időjárást kiállottnak kell lenni.

Az olyan „egyes” tölgytalpfák átadásánál, amelyek faanyagának döntésétől számítandó egy évét még teljeseen be nem állították és elkészült állapotban a tavaszi és őszi időjárást ki nem állították, egyébként pedig megfellelők, tartozik szállító esetről-esetre irásbábilleg jogorványosan kötelezettséget vállalni az iránt, hogy az átadott „egyes” talpfákól azokat, amelyek a felvizsgálat alkalmával, mely felvizsgálat a jótállási határidő lejártától számítandó 30 napon belül teljesítetik magy. kir. államvasutak által megpederettéteknek fognak tekinteni, az alábbiott igazgatóság elhatározásához képest vagy teljeseen megfelelő újakkal pótolni, vagy pedig azok vételárát megfizetni és a felvizsgálat esetleges költségeit mindkét esetben megfizetni helyen veszi vissza és ha a felvizsgálat nem az átvételi helyen történik, azoknak az átadási helyre való költésének szállítási költségét is megfizetni.

megfizetni és a felvizsgálat esetleges költségeit mindkét esetben megfizetni helyen veszi vissza és ha a felvizsgálat nem az átvételi helyen történik, azoknak az átadási helyre való költésének szállítási költségét is megfizetni. Ugyazintén megfellelők az azon erdek, melyekben a talpfák vágatni, illetve készíteni fognak.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a szállítást nyert vállalkozóval szemben fentartja magának a jogot, mikép ellenőrizhessen, hogy a talpa váltó- és különtalpa származása és készítése, megfelel-e az ajánlatban megígért, illetve a szerződésben elvált kötelezettségeknek és szállító tartozik mindazon adatokat, melyeket a magy. királyi államvasutak igazgatósága a gyártási hely és eljárás hiteles igazolására nézőre szükségesnek tart, kívánatra bármikor rendelkezésre bocsájtan.

Ha szállító amennyiben belsőli származású és belsőli készített anyagszállítást vállalja el, az anyag készítésére, illetve származására nézőre vállalt kötelezettségeket meg nem felene, ez esetben szállító minden körülmények között köteles nem a belsőli készített és nem belsőli készített áru szerződéses árának husz (20) százalékat kötbérből fizetni és ezenfelül jogában áll a magy. királyi államvasutak igazgatóságnak saját vázlatára szerint vagy a szerződés teljesítését valamint a kár megfizetését, vagy a teljesítés helyett a szerződés megszűnése okából kártérítést követelni és a szállítás tárgyát képező árukat szállító terhére és veszélyére másol bármely áron beszerezni.

Mindezen ajánlattevők, kik eddig nem állottak szállítási viszonyban a magy. királyi államvasutakkal, ajánlatukhoz szállítási képossegüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt tartoznak csatolni.

Az árak minden osztály (rangú) közönséges talpfára nézve külön-külön darabonként, a váltó- és különtalpfákra nézve azonban — méretük kitüntetésének mellőzésével — átlag köbméterenként számokkal és betűkkel kiírva teendők ki.

Ajánlattevő ajánlatában kötelezően kijelenteni tartozik, hogy jelen pályázati hirdetményben foglalt összes kikötéseket elfogadja és köteles egy hirdetményelátny saját aláírásával és két tanu előttemzésével előlta, az ajánlatához mellékelni.

Az ajánlat keltezendő és a lakás pontos megjelölése mellett, aláírandó.

Mindegyik ajánlattevő ajánlatával az afeletti hozandó határozatig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadtatik, a szerződés megkötéséig kötelezettségen (szóban) maradni tartozik. Az ajánlat visszavonása a bányapénz elvesztését vonja maga után.

A magy. nyelven szerkesztendő ajánlatok 1898. évi április hó 21-ének déli 12 órájáig az anyag- és leltárberendezési szakosztálynál benyújtandók, vagy oda postá utján beiktendőek.

Az ajánlatok irvenként 50 kros, melléklettel pedig irvenként 15 kros magy. bélyeggel ellátandók, lepepepepepepepe és külizimnek: „Ajánlat talpfákra, váltó- és különtalpfákra 844-98. számú” irandó. Bányapénz gyantát az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5 százalékos készpénzben vagy állami létekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidő megkezdése déli 12 óráig a magy. királyi államvasutak igazgatóságának budapesti főpénztáránál leteendő.

Az ajánlatban a megígért letételek megemlítésével, az arról nyert letéti jegy azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

A szállítási ügyletből eredő minden bélyeg és illeték-költséget szállító viseli.

Az illeték az 1891. XXVI. törvény 10 §-ának megfelelően akként rovandó le, hogy a fizetendő alkalmával a fél által kiállított minden nyugtárvány nem csak a nyugtárványi bélyegilleték czimén a II-k fokozat szerint járó bélyegjeggyel látható el, hanem arra még külön a szerződés után a III-dik fokozat szerint járó illetékek fejében az utalványozott összegnek megfelelő értékű bélyegjegyek is rovasztandók.

Az itt elősorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javítások és vakarások fordulnak elő, nemkülönben, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek, vagy pótlólag, vagy lávkrállog tételnek, végre új ajánlatok, melyekre nézve az előirt bányapénz le nem tehető, ugyelmebe-vételre nem számíthatnak.

A magy. királyi államvasutak igazgatósága fentartja a jogot, hogy az ajánlat közötti, tekintet nélkül az ajánlat feltételeire, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből totzés szerinti részmennyiség szállítását átengedhesse oly formán, hogy ajánlattevők az ily részbeni szállítást is elfogadni kötelezetlenek, ha csak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem köztötték, éy végre, hogy a cél elősegére másféle intézkedéseket is teheszen.

Budapest, 1898. márczius hónapban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Magyarország legnagyobb kész férfiruha-raktár!!! GROSSMANN S. bécsi-utca. A bámulatos olcsó árak daczára a ruhák gyapju-kelméből és legszolidabban vannak kiállítva. 1 tavaszi öltöny... összesen 38 frt.

Hy rendkívüli alkalom még sohasem kínálkozott a n. é. közönségnek ékszer-, arany-, ezüstárak és órák vételére minél előbb eladni szándékozunk. Benedek Gábor és Testvére Budapest, Kossuth Lajos-utca 17.

Börzsekipar és butorborsajtolas KENDIA. BUD. UT. Nagy raktár valódi bőrzsákok és kroszáltszakban, jóval olcsóbb árban, mint eddig. Várják megrendések gyors és pontos eszközítés.

Előfizetések hirdetések felvételnek lapunk kiadó-hivatalában, VII. József-utca 65. szám

Átköltözéseket és szállításokat MAUTNER HENRIK. Budapest, VIII. ker., József-körut 21. szám.

TITKOS BETEGSÉGEKET, Dr. GARAI ANTAL orvos, sebész, szemész- és szülésztudor, v. ca. kir. oszt.-főorvos Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.

Megérkeztek legújabb mosószövetek

u. m. zephyr, levantin, batiszt. Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

KUNZ ÉS MÖSSNER vászon és fehérnemű áruháza Budapest, Kigolyó-tér a „Szép juhásznő“-hoz.

Wein Károly és társai
 ajánlja hírneves szepességi
vászon és kamuka-gyártmányait.
 Főraktár: Budapest, Koronaherczeg-utca 8. sz.
 Gyártelep: Kismárk-Busóc.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel
 áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárúkkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áraim oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből	8.-
Borjubőr belétes cipő	8.20
Borjubőr, keztüdbőr-szárral, elegáns	8.30
Dívtos barna színű, bergsteiger cipő	4.-
Dívtos barna színű czugas cipő	4.-
Dívtos barna színű borjubőr, elől káposos cipő	4.80
Dívtos zöld színű előlkáposos cipő	4.50
Dívtos barna színű félcipő	8.50
Észdudlak cipő, világosbőr vagy keztüdbőr szárral	4.90

Hölgyeknek.

Női lazzin czugas cipő, 10 csm. magas selyem czug	2.80
Zergebőr czugas cipő	3.-
Dívtos barna színű fűzős angol cipő	2.20
Dívtos barna színű gombos angol cipő	2.40
Dívtos zöld színű előlkáposos cipő	2.40
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magasság 4. fűzős-lakkból	4.-
Dívtos barna színű félcipő	2.40
Zergebőr regatta-cipő, kötött való	2.40
Lazzin regatta-cipő, kötött való	2.30
Orizsi választék mindennemű dívtos barna és zöldszínű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. - Vidéki rendelések pontosan eszközöltenek több száz dívtos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	528

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. a New-York palotával szemben.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.
 Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvényeél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, ca. és kir. udvari szállóház, RUDOLSTADT.

Specialista sérvkötőkben
 Csakmári és kir. osztrák magyar és halpa kir. szabad.
 Kélt. Dr. Brüssel 1893. arany érem és díszokmányokkal.
Keleti-féle sérvkötő
 orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőkeltebb ezen nemben; nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja czészterű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.
 Ára: egyoldalu 6 frt., kétoldalu 12 frt.
 Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, műleges fűzők, egyeneslábók, járó és nyújtó gépek, gummi görcsér-harisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.
KELETI J.
 Kétszerecs és orvos-székesi utca
BUDAPESTEN.
 Fűzőlet: IV. Koronaherczeg-utca 17.
 Gy.: IV. Róssly-utca 15.

Alkalmi vételek.
 Remek szép (672)
selyem-, plüsch- és posztó-függönyök
 modern műhímzéssel, ugyanint gobelin-bordűrűkkel, továbbá
MENYEZETES ÁGY-selyemből, dupla ágyterítőkkel együtt, bámulatos olcsó árban május 1-éig eladatik

Markovics
 kárpitos és díszítő.
 VI. Teréz-körút 34.
BUTOR
 készpénzért, ugyszintén
részletfizetésre
 legjutányosabban kapható
GONDA S.
 bútraktárban 451
 VII. István-tér 7. sz.

A Magyar Asphalt-részvénytársaság
 Budapest, Andrássy-ut 36. sz.
 elvállalja jótállás mellett, legolcsóbban 587
Aszfalt-burkolatok
 fektetést és nedves lakások, pinczék stb. gyökeres szárazzá tételét.
TELEFON.

GUMMI
 eredeti párisi gummi és halhólyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tuczonként 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. **Bouts Amer.** (rövid) 3 és 4 frt-ért, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. **Női preservatívok** Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Szétküldés a legdiszkrétebbül (690)
REIF J. BÉCS,
 I. Brandstätte 3.
 Praktikus teljes mintagyűjtemények urak számára 2, 3, 4, 6 frt. Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

Felülmulhatlanul jó arczenőcs,
 mely igen hasznosan működik a szeplő, májfolt, bőrszín, bőrtarka és egyéb bőrbajok ellen, ugyszintén az arcznak különös fiatalisági üdöséget szolgáltat, sarga színű felváltja fehér, rózsás színt. Arczenőcsömet bátran használhatják tisztelt vevőim, mivel az hivatalosan megvizsgáltott és az árusítás hivatalos engedély alapján történik. Ezen arczenőcsözhöz igen szükséges és nélkülözhetetlen a szintén általam készített szappan. Tisztelettel
 Lakás:
Löffler Karolin, VII. Nefelejts-utca 10. sz., II. em.
ÁRAK: Egy nagy köcsög 1 frt, egy kis köcsög 60 kr., egy ürb szappan 30 kr. Az arczenőcs hasznosságát számos elismeréssel bizonyítja, melyek nálam láthatók. Kapható **Török József** ur gyógyszerárban, továbbá **Fónagy József** ur „Diana“ gyógyszerárban, **Doh-utca és Károly-körút sarkán.**

Keckeméti-utca 2. sz.
 A ki olcsón akar ruhát vásárolni, az vegyen (678)
férfi-ruha
Versenyáruházamban
 1500 felöltőből ..... á 8 frt — kr.
 2000 nadrágból ..... á 2 „ 90 „
 1000 haveloch ..... á 7 „ — „
Keckeméti-utca 2. sz.

Atavasi idény
 a legújabb francia és angol női ruhák
 ujdonságai,
 legjobban és legolcsóbban
 szereshetők be
Merza és Pongor
 női divatruházamban
 Budapest, IV., Kristóf-tér 2. sz.
 Minták ingyen és bérmentve.

629—1898 szám.
Feladási hirdetmény.
 A dalboszezi m. kir. erdőgazdagság „B“ üzemosztályát képező ponyászkai erdőrezs 1 tag 1—10-osztagjaiban mintegy 825 ík. holdon öt évi időszak alatt üzemterv szerint szálalás útján kihasználható s évenként körülbelül 4200 m³-t kitevő legonye fenyő haszonfának mintegy 400 m³ hárs, juhar és kőris haszonfának, mintegy 700 m³ hárs, juhar és kőris tűzifának és mintegy 8800 m³ bükkfának tövön való eladása iránt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1898. évi április hó 20. napján d. e. 10 óraker zart irásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.
 A jegenyefenyő, hárs, juhar és kőris haszonfa kikiáltási ára m³-ként 2 frt a bükkfa valamint a hárs, juhar és kőris tűzifa kikiáltási ára m³-ként 12 kr.
 Vásárló köteles 1898. évi július hó 1-től 1903. évi május hó végeig a ponyászkai kétkerekű műfűrészt és tartozékait, valamint 88.1200 holdrétét is kibérelni s ezekért a szerződési feltételekben megállapított 500 frt illetve 150 frt évi bért fizetni.
 Az ivenként 50 kros bélyeggel és 2500 frt bánatpénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlatok, melyekben a megajánlt köbméterenkénti vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint az is kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, az árverés megkezdése előtt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be a hol az árverési és szerződési feltételek is megtekinthetők.
 Utőajánlatok tekintetbe nem vétetnek.
Orsovai m. kir. erdőhivatal,